

1901

BISERICA ORTHODOXĂ ROMÂNĂ

Revistă Periodică Ecclesiastică

A

SĂNTULUI SINOȘ AL S-TEI BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE
ROMANE.

ANUL AL XXV-lea, No. 3.

IUNIE.

TABELA MATERIILOR

	Pağ.
1 Carte de sfătuire către locuitorii . . .	233
2 Sist. Filos.-Teolog. al Fericit. Augustin. .	241
3 Amintiri din Istoria Bisericească. . . .	249
4 Predică despre triumful creștinismului. .	279
5 Ioachim al III pentru a doua oră Patri- arch Ecumenic.	286
6 Cronica Bisericească.	302
7 Cuvîntare ținută la cununia religioasă a Majest. Lor Regele și Regina României. .	318
8 O scrisoare religioasă.	323
9 Un raport.	329
10 Cuvîntare la nuntă.	332
11 Raportul Cuv. Paroh al bisericeii Înăl- țarea Domnului din Huși.	386
12 Act comemorativ	341
13 Donațiuni	343

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

1901.

SECȚIA ISTORIE

www.dacoromanica.ro

CARTE DE SFĂTUIRE CE S'AŪ FĂCUT LA POSTUL CRĂCIUNULUI CĂTRE LOCUITORII.

Publicăm această Encicloică a meritosului Episcop, cel întâi al Argeşului, Iosif, care îndată după ridicarea sa la gradul de Episcop Eparhiot, grija sa cea mai mare a fost îndreptarea moravurilor rele, furişate şi introduse cu timpul între fiii săi spirituali. El ia de bază decalogul şi le arată în termeni foarte înţeleşi, lipsurile lor creştineşti. Le dovedeşte că numai cu numele sînt creştini, iar cu faptele mai răi de cât păgâni, injură Crucă şi Dumnezei, lege şi tot ce-i sfînt şi respectat, fură, jăfuesc, jură strâmb, clevelesc, şi trăesc în desfrânări şi beţii. Acestea se petreceau pe la sfîrşitul seculului trecut (1794).

După acesta-i îndemnă virtuosul Episcop şi părinte sufletesc al lor de a se părăsi de aceste viţii uriciose şi să se întorcă către Dumnezeu, spre a'şi întorce şi El mânia sa de asupra norodului creştinesc a acestei Ţări.

Le da exemplu starea de mizerie în care sînt, lipsa de produse, bólele ce-î bîntue etc.

Dacă privim cu atențiune starea noastră socială și la țară și în orașe chiar și acum, după trecerea de un véc, când prin mila lui Dumnezeu am scăpat de invaziunile nemțești și rusești, de iataganul turcesc și de batjocurile ianicerești, în fine de vicleniile și vexațiunile de tot felul ale tanarioților; cu tóte acestea moravurile rële, obiceiurile stricate și învechite tot nu le-am înlăturat dintre noi. Trăim în libertate și abuzăm de ea, sîntem cu totul indiferenți în cele religioase, ba uniî din noi chiar nereligioși și țără nici un respect către Biserica noastră strămoșască, temelia moralității poporului Românesc. Cu rușine aud adese pe copii mici pe stradele Capitalei înjurând sfinți și Dumnezeu și tot felul de insulte grosolane, spre rușinea noastră. Clerul ș'a făcut și își face datoria sfătuiind, muștrând și îndemnând spre bine și viață corectă. Dar cine-l ascultă! Acestea nu sînt simptome bune, ci prevestiri de nenorociri, dacă nu ne vom îndrepta.

Să se citescă cu atenție această Enciclică și se va vedea limpede, ca rănile de cari sufeream acum un secul, sînt aceleași și acum. Puțin am progresat pe terenul moral, ba pot țice nimic!

Iată această Enciclică:

Cucernicilor protopopi, molitvelor vóstre preoților și diaconilor și tuturor celor-l-alți pravoslavnicî creștinî ce sînteți locuitori întru această eparhie a smereniei noastre, de la Dumnezeu vă rugăm pace, sănătate, spășenie sufletescă și îndestulare întru tóte cele trebuincioase, spre chivernisirea vre-

melnicei vieți, iar de la smerenia noastră molitvă și părintescă blagoslovenie vă trimitem.—Datoria păstorului este ca apururea să se afle lângă turmă și să o cerceteze și să o povățuiască spre pășunea cea sufletescă, supt care datorie și smerenia noastră fiind, după ce din mila lui Dumnezeu ni s'aũ încredințat această eparhie, nu puțină grijă avem de spăsenia tuturor celor ce se află locuitorii într'insa, pentru care și cu dorire gata am fost și suntem a veni ca să ne arătăm de față către totă turma și după a noastră puțință ajutorindu-ne Dumnezeu să învățăm pe fiște-carele cele ce se cuvine creștinătății încă știind această lipsă ce de obște s'aũ întâmplat. Pentru păcatele noastre am socotit ca să nu vi să pricinuească îngreiere cu venirea noastră, deci pentru ca atât ca să nu fim lipsiți cu totul de împlinirea păstoreștii datorii, cum și turma de folosul ce i se cuvine de la păstorul seũ. Apropiindu-se și sfintul post al sfintei Nașteri cei după trup a Mântuitorului nostru Iisus Christos, iată printr'aceste puține cuvinte în scris nu lipsim a arăta dragostea noastră cea părintescă și pre toți deobște vă îndemnăm și vă sfătuim ca să nu fiți cu totul plecați nu ca la lucrurile cele vremelnice, deșarte și lumești, ci să socotiți că sunteți prin baea sfintului Botez pentru împărăția cerurilor, care este cea adevărată moștenire a creștinilor celor adevărați și cum că mórtea este gata înaintea tuturor și vai de acela pre carele va găsi cu haïna sfintului Botez întinată cu păcatele și nu să va pocăi în vieța lui, mai bine să nu să fi născut unul ca acela, căci după mórte nu este pocăință, ci numai judecată și răsplătire fiște căruia după cum a lucrat într'această lume, atunci vor plânge mulți pentru că n'aũ făcut bine în lumea acesta, pentru că aũ trecut zilele noastre în deșert, însă de nici un folos nu ne va fi această tânguire.

Acestea m'aũ îndemnat a le scrie, pentru că ómenii pământului acestuia cu totul s'aũ tras înapoi de la poruncile

legii, și ca niște resvrățiți și inpilați, precum dobitocele, nu-și cunosc drépta și stânga lor, și numai un nume creștinesc au rămas, precum și ovreilor, când diceau către Domnul Christos: că sunt feciorii lui Abram, iar cu faptele departe sta de creștinătate, căci Dumneșeu poruncește în lege *la întâia poruncă*: «să te închini unuia Domnului Dumneșeului tēu; și lui numai să-ți slujești, și numele lui în deșert să nu ești», iar creștinii vremii de acum nici știu ce închinăciune se cade lui Dumneșeu, ci slujesc poftelor sale ca niște dobitoce, și dacă se înbolnăvesc, nu alérgă la ajutorul lui Dumneșeu, ci la descântătoare și fermecătoare, și de la acestea nădăduesc a avea ajutor, și în loc să cinstéscă pre Dumneșeu, și nici numele lui să nu-1 ia în deșert, iar ești înjură crucea, legea și unile din tăinele bisericești, care mă cutremur a le și pomeni, și sufletul și pomana, cu care să dovedesc a fi mai rău de cât păgâni, căci ești de acestea nu fac, ci încă și pedepse grele dau celor ce vor ocărți legea lor. *La a doua poruncă* și la *a opta* dice: să nu juri și să nu mărturisești strâmb; iar creștinii noștri nu au jurământul într'un chip, și pentru un stânjen de pământ, s'au pentru alt lucru mic primesc jurământuri și cărți de blestem ticăloșe, și unii ne având nici o trebă mărturisesc strâmb, și măcar că s'au arătat multe minuni, la unii ce au jurat strâmb, unii cuprindându-se de duh necurat, alții a muțit și ologit, altora iarăși găsindu-li-se după mórte trupurile afurisite întregi, negri și umflați, dar tot nu se înțelepțesc ticăloșii; ci cu grăbire alérgă spre pierdare și pentru acésta nu se învrednicesc cei mai mulți ca să vadă rod din părinți, și de și ved, dar le săceră mórtea pe copiii lor mai 'nainte de vreme, că după cum dice Proorocul Zacharia: «Secere lungă de două-șeci de coturi, și lată de șeci coturi pogóră în casa celor ce să jură pe numele lui Dumneșeu». *La a treia poruncă* dice Dumneșeu: «Să cinstești sərbătorile tale», iar creștinii în potrivă urméză, că în zilele próste șed acasă, iar duminicile și sərbătorile

în loc să mĂergĂ la Biserica sĂ asculte cuvĂntul lui Dumnezeu și să se rĂge pentru ertarea pĂcatelor sale, iar ei atunci își gĂsesc pricinĂ de cĂlĂtorit și merg pe la tĂrguri, și pentru pricinĂ de judecĂți pe la judecĂtor și aceste sfinte țile le-aĂ ales pentru bețiil de care se ĂntĂmplĂ cele mai fĂrĂ cale curvii, sfĂđi, gĂlcevi, bĂtĂi și de multe ori și ucideri; iar sĂrbĂtorile drĂcești le pĂđesc fĂrte tare, cum este *ropotitul*, *circovii* și altele. *La a patra poruncĂ* țice Dumnezeu: «SĂ cinstești pe tatĂl tĂu și pe mama ta»; iar creștiniil urmĂzĂ în protivĂ, cĂ nu numai nu sĂ supun lor și sĂ-Ă asculte la vreme de bĂtrĂnețe, sĂ-Ă caute, sĂ-Ă ajute, sĂ-Ă Ămbrace, sĂ-Ă ĂncĂlđescĂ, ci ĂncĂ unii, vai de ei! ĂndrĂznesc pĂnĂ la atĂta de Ă dosĂdesc, Ă bat și-Ă gonesc din casele lor, care nici dobitĂcele, nici fiarele sĂlbaticice nu o fac, și nu știĂ ticĂloșiil cĂ de ar face ori ce bine pĂrinților lor, Ă cĂt și pe umere sĂ-Ă pĂrte Ă tĂtĂ vieța lor, ĂncĂ tot nu pot Ămplini datoria ce sĂ cuvine fiilor cĂtre pĂrinți. *La a cincea poruncĂ* țice Dumnezeu: «SĂ nu uciđi», adecĂ sĂ nu omori pe altul, iar ticĂloșiil creștiniil și pĂnĂ la acĂstĂ fĂrĂ de lege aĂ ajuns și vieța care o a dat Dumnezeu și numai lui Dumnezeu sĂ cuvine a o lua, cĂnd va vrea, ci o ridicĂ de la Ămeniil cu atĂta sĂlbĂtĂcie urmĂnd diavolului care este ucigĂtor de Ămeniil din Ănceput. Pentru aceea și osĂnda bles-tematului Cain vor moșteni Ă focul nestins. *La a șesea poruncĂ* și la *a noua* țice Dumnezeu: «SĂ nu curvești, și sĂ nu poștești muerea vecinului tĂu», iar ticĂloșiil creștiniil la acest pĂcat sunt plecațiil mai mult de cĂt dobitĂcele cele necuvĂntĂtĂre, cĂci acelea numai o datĂ Ăntr'un an fac, pĂđĂnd hotarele firii, ce le-aĂ dat Dumnezeu pentru a sĂ Ăn- mulți; iar Ămeniil a pururea sĂ tĂvĂlesc ca Ăntr'un noroiĂ, și deosebit de curviile ce sĂ ĂntĂmplĂ de fac cei necĂsĂtorițiil și vĂduviil, dar și Ăntre (pre)curviil cad, bĂrbat avĂnd femeie merge la altĂ femeie cu bĂrbat, din care sĂ spurcĂ rodul lor, cel ce este blagoslovit cu cununie, și copiiil ce sĂ nasc

dintr'înșii es ómenii răi din fire, curvarii, ho ii  i fetele lor asemenea, urm nd faptele p rin ilor lor, ca niște ne  nfrinate  si strică fecioria mai înainte de cununie cu cine li se  nt mpl ,  i apoi pe urmă caută zestre fără nici o ru ine, încă de multe ori n p stuesc ómenii nevinova i,  i mulți să pedepsesc  i să globesc fără dreptate. *La a  eptea* poruncă  ice Dumne e : «*să nu furi*», furti agul este în multe chipuri: că unii sunt cari om r  ómenii, *calcă* case  i ard cu foc; alții sunt acela cari fură vite, vaci, cai  i le v nd într'alte p r i, unde nu' i cunosc, alții sunt cari de la vecinii lor fură lucruri, halne  i alte b rfe, vin, rachiu, gr u, porumb, f n, găini  i altele ce sunt mai lesne de furat, la care t te acestea sunt pleca i tic lo ii ómenii ai acestei  eri,  i cari nu să socote te a putea umbla să ho esc , ci să fac gazde de ho i  i p n  într'at t ei sunt pleca i la ac st  faptă,  nc t socotesc că ac st  fără de lege este de nevoe, *a fi ca un lucru* din cele ce i se cuvine,  i  ndr znesc de  ic că Dumne e  i-au rinduit spre acésta, f c nd, pre Dumne e  pricină r ului, nelegiuiri,  i cu t te că nu încetéză st p nitorii * i zapcii* a pedepsi pe unii ca ace tia, dar fiind firea lor obicinuită spre r u,  i ne pedepsindu-se de părinții lor de mică, a pururea urm z  ac st  fără de lege. *Iar la a  ceea* poruncă  ice Dumne e : «Să nu poftesi nici un lucru al vecinului tău», însă creștinii p mintului nostru  i spre ac st  poruncă în protriv  urm z  cu lăcomie, că dacă vede pe altul că are mo ie  i casă cu vite  i cu altele  ndestul t , r vne te  i în tot chipul me te uge te ca să apuce al aceluia,  i-l pune la dajde peste putin a lui, ca  ngreindu-se să le v nd   i se face el  nt i mu teriu să cumpere,  i într'alt chip,  nprumut z  cu bani  i cu dob n i grele, care acésta o face  i cei ce să numesc mai de ispravă,  i ne mai put ndu-se plăti tic lo ii ómenii, de nevoe ' i vinde mo ia sa  vitele fără pre , sa  fuge de le lasă t te; alții iarăși dacă vede că are un om slugă vrednic  sa  slujnică

să silesc cu multe mijloce și cu făgădueli de simbrie mai multă, și-î scot de la stăpânii lor; alții vedând un lucru plăcut la vecinul său, dacă nu-î pot lua cu voe, învață pe altul de-î fură, și altele multe ca acestea să urmăze de creștinii înproșta acestor zece porunci ale lui Dumnezeu, care pentru înmulțirea cuvintului le lăsăm. Iar aceste pe scurt le însemnăm, ca fiește-carele auzindu-le, de va fi vinovat, să facă părăsire, iar nefiind vinovat să se ferescă a nu le face, căci cunoscută este urgia lui Dumnezeu pentru păcatele noastre, că ni-aș pedepsit cu milă ca un părinte și nu ne-am înțeleptit din cele trecute bătăi; iar acum aș lăsat această lipsă de hrană, care iaste mai grea de cât celelalte, și de nu ne vom întorče din răutățile noastre, pôte să ajungem la acea de istov perire, când nici în anul viitor nu-și va da pământul rodirile sale. Deci, blagosloviți mei creștinii, fiți următori bunelor sfătuirii, ce din dragoste iubitoare de fiți vă dăm și vă părăsiți de cele rele și urmați cele bune; Biserica o pășiți, Duminicile și la Sărbători ispovăduiți-vă și vă faceți canonul, ce vă dă duhovnicul, și cei ce veți fi vrednici împărtașiți-vă sfintei Cumunicături, ca să vă fie de pază de toate bătuelile vrăjmașului diavol și spre înmulțirea a tot binele. Fugiți de jurământ, de mărturie strâmbă, de clevetire, de minciună, nu înjurați crucea, legea, sufletul, nici ori ce alt lucru din cele sfinte, cinstiți și căutați pe părinții voștri cu cucerie până la mörte, ca și voi să aveți căutare de la fiții voștri și să vi să înmulțescă aniți vieții. Invățați pe copiii voștri frica lui Dumnezeu, ca să se deprindă de mic; fugiți de beție din care să nasc toate răutățile, și mai virtos curvia, care spurcă și trupul și sufletul și scurtăză și dillele vieții; feriți-vă de furtișag a nu păgubi pe vecin nici până la cele mai mici lucruri, ci să fiți îndestulați cu dréptă agonisita vöstră, căci ce este cu nedreptate nu este blagoslovit, și mai bine să bage cine-va foc în casa lui de cât lucru de furtișag; întracesta-și chip de

veți viețui, veți avea blagoslovenia lui Dumnezeu în casele vóstre și cu îndestulare veți aduna rodirile ostnelilor vóstre și după eșirea din vieță acésta vè veți învrednici împărăției cerurilor, iar când nu veți fi următori, veți lua cele împotrivă, în deșert veți *sămăna*. Bóle și pagube și morți năprasnice vè vor întimpina din urgia lui Dumnezeu, și de cătră stépânirea acésta lumescă vè veți urt și vè veți pedepsi ca niște călcători de lege, și despre partea bisericescă veți fi lepădați, căci pe unii ca aceia, cari în tótă vieța lor viețuind dobitocește și nu știu Biserica, și nu să ispovăduesc și nu să comunic, nici la vreme de bólă în casa lor nu să cade să între preoți, nici paraclis saú maslu saú osfiștanie să citescă, nici să-'i îngrópe la Biserică, ca pe unii ce n'aú voit în vieța lor să știe Biserica, nici sărindare saú pomeniri să facă pentru unii ca aceștia; ci pentru ca să nu ajungă lucrul până la atâta osândă, fiți următori bunelor nóstre sfătuirii, că și darul lui Dumnezeu și părintescă blagoslovenia nóstră să fie cu voi cu toți. Amin.

1794 Dechembrie.

C. E.



SISTEMUL FILOSOFICO-TEOLOGIC AL FERICITULUI AUGUSTIN.

—
Veți Biserica Ortodoxă Română, an. XXV, No. 8.

Cea-l-altă formă principală a păcatului este mândria, despre care am amintit și mai sus. «Ce alt ceva de cât mândria poate să fie începutul unei acțiuni rele? Ce alt ceva este mândria, de cât dorința către o mărire falsă? Căci mărirea sufletului este falsă, când părăsesce acea origină la care trebuie să ție și voesce ca ea singură să devie origină. Acesta însă se întâmplă când ea găsesce prea mare plăcere în sine însuși și se depărtază de la binele cel neschimbăcios, care ar trebui să-î placă mai mult de cât s'ar plăcea pe sine însuși». Acesta este după Augustin așa numitul păcat diabolic, păcatul Diavolului, păcatul strămoșilor noștri¹⁾.

Ast-fel Augustin arată că păcatul nu se află nici în Dumnezeu nici în natură, ci este un product al voinței libere și corupte. Posibilitatea păcatului stă în libertate. Dacă stă în libertate, atunci pentru ce Dumnezeu a dat-o oamenilor? Nu este el prin urmare autorul păcatului? Aceste motive au

¹⁾ Dorner. Augustinus pag. 137; Böhringer Kirchengeschichte pag. 386.

făcut pe fericitul Augustin ca să se ocupe mai de aproape de această cestiune așa de importantă și să arăte pentru ce ne a fost dată de Dumnezeu și pentru ce omul a bajocorit-o.

Libertatea este un dar al lui Dumnezeu. Ea are de scop, ca omul prin sine însuși să servescă lui Dumnezeu în mod conscient și liber și să împlină dorința divină. Mai de parte, nu există nici o acțiune bună fără libertate. Când omul n'ar putea să lucreze bine ca ființă morală, întru cât el n'ar voi, din acesta urmăză că e necesitate, ca el să albească o voință liberă, căci ast-fel cum ar putea el să disprețuască ceea ce e rău și să stimeze ceea ce este bun; ceea ce e fără voință ar putea să nu fie ceva rău, însă tot așa n'ar putea să fie o faptă bună. Nu este fericire fără libertate și nici chiar siguranța fericirii: «Se află ore o siguranță mai mare, de cât ca să fii în posesiunea unei vieți, cărea, contra voinței tale, nu poate să i se întimple nimic rău? Nimeni însă nu este sigur de bunurile pe cari poate să le perdă contra voinței sale». Din acestea rezultă că libertatea ne este dată de la Dumnezeu spre a face binele și că o acțiune morală nu e posibilă fără libertate. În ea se află posibilitatea sa și puterea de a păcătui și această posibilitate nu poate să-i fie răpită, căci atunci n'ar mai exista.

Este absolut necesar ca voința să fie liberă, căci chiar dacă omul nu ar face us de dînsa așa cum ar trebui, ea rămâne totuși voința aceluia care voește și ori ce ar face e fapta lui proprie, executată în deplină libertate. Causile externe nu pot să răpescă voinței libertatea sa¹⁾. Ordinea cauzelor nu înlătură libertatea, pentru că ea este în așa mod

¹⁾ De civ. dei I, 1. Nam si voluntas tantum esset, nec posset, quod vellet, potentiore voluntate impediretur; nec sic tamen voluntas, nisi voluntas esset, nec alterius, sed ejus, qui vellet, et si non posset implere, quod vellet.

stabilită, că acestea aici își găsesc locul lor Libertatea voinței omului nu este o acțiune, ci însuși o cauză și în adevăr cauza tuturor acțiunilor omenesci¹⁾). Dumnezeu conduce lumea în așa mod că el permite unora din creaturile sale ca să albă mișcările lor proprii. El le-a dat posibilitatea de a fi ast-fel și de aceea aceste mișcări sunt opera sa. Aici se află ca basă noțiunea libertății, care nu constă în alt ceva de cât în acțiunea proprie a ființei raționale. Acesta este conștiința libertății, că noi simțim cum se mișcă sufletul nostru însuși nu în spațiu ca un corp, din un loc în altul, ci spiritual, cum scöte în evidență schimbările sale proprii. Când noi voim, acesta este o activitate, pe care nimeni altul n'ar putea să o îndeplinască pentru noi²⁾). Această voință a noastră este liberă, pentru că sufletul nostru prin ea primesce de fapt ceva, ceea ce îi aparține; tot ceea ce noi putem să ne atribuim, acesta este activitatea noastră proprie, pe care noi o numim voință. Noi înșine nu suntem alt ceva de cât voință³⁾).

Ast-fel exprimă Augustin importantul principiu, care predomină întregul său sistem, că de la voință atărnă totul ceea ce este al nostru, meritul și demeritul nostru, valoarea noastră precum și condamnarea. Acesta este principiul său din punctul de vedere etic cu privire la lume.

¹⁾ De civ. dei V, 9, 3. Non est autem consequens ut si deo certus est omnium ordo caussarum, ideo nihil sit in nostrae voluntates arbitrio. Et ipsae quippe nostrae voluntates in caussarum ordine sunt, qui certus est deo ejus que praesentia continetur, quoniam et humanae voluntates humanorum operum caussae sunt.

²⁾ De div. qu. 83, 8. Moveri per se animum sentit, qui sentit in se esse voluntatem. Nam si volumus, non alius de nobis vult. Et iste motus animae spontaneus est; hoc enim ei tributum est a deo; qui tamen motus non de loco in loco est, tamquam corporis. De civ. dei V, 9, 3; de lib. arb. III, 7. Non voluntate autem volumus, quis vel delirus audeat dicere?

³⁾ De civ. dei XIV, 6. Voluntas est quippe in omnibus, immo omnes nihil aliud quam voluntates sunt.

Acest principiu se opune determinismului în punctele cele mai esențiale. Voința noastră nu ne este determinată prin cunoștință, ci mai întâi trebuie să voim binele și să-l iubim și apoi numai vom putea să-l cunoștem și să-l dobândim. Cu toate acestea, noțiunea libertății nu presupune nici de cum o separare completă a voinței de substanță saă chiar de Dumnezeu, care ne garantează tot ce este al nostru. Ci, dacă noi voim fericirea, acesta este ceva propriu al nostru, însă acesta nu înlătură libertatea voinței, căci alt-fel noi, contra voinței noastre, ar trebui să devenim fericiți¹⁾. Și voința noastră liberă are cauza sa în Dumnezeu, însă nu este mai puțin o cauză liberă, căci tocmai așa a fost ea creată de Dumnezeu. În ce privește relațiunea creaturilor cu Dumnezeu, Augustin se rezimă pe aceea că substanța și activitatea creaturilor nu încetază de a fi lor proprie, cu toate că le e dată de Dumnezeu. Tot în modul acesta înțelege el și presciința lui Dumnezeu. Cum ar putea să înceteze libertatea voinței, când Dumnezeu scie de mai înainte, că noi voim cu voință liberă binele saă răul? ²⁾.

Acastă noțiune a libertății trebuie să o recunoștem ca baza învățătorei lui Augustin întru cât privește relațiunea dintre libertate și grație. Orî cine observă cum el mergând din acest punct de vedere pe de o parte putea să țină că credința este o operă a voinței noastre libere, iar pe de altă parte că credința este un dar al lui Dumnezeu³⁾.

Presciința divină nu pôte să fie înlăturată nici într'un mod, ea există în noțiunea de Dumnezeu și dacă cineva observă mai de aproape, vede că acesta nu numai că nu înlătură libertatea voinței, ci conlucră spre demonstrarea ei. Voința conține libertatea chiar în noțiunea sa; unde nu

¹⁾ De lib. arb. 7.

²⁾ De lib. arb. 6; de civ. dei V, 10.

³⁾ De grat. et lib. arb. 17.

există o voință de sine stătătoare, acolo nu e nici o voință. Numai când ne stă în putere atunci e voința noastră și în același timp e voință liberă, căci pentru noi nu e nimic liber de cât ceea ce stă în puterea noastră și vice-versa, tot ce stă în puterea noastră e liber. Prin presciința lui Dumnezeu voința noastră liberă nu numai că nu este negată, ci afirmată, pentru că el, în a cărui știință nu e posibilă erorea, știe mai dinainte că eu voi avea puterea de a mă hotărî însuși¹⁾. După cum o presciință omenescă a faptelor viitoare ale altuia nu poate aduce nici o constrângere voinței acestuia, tot așa se întâmplă și cu presciința lui Dumnezeu, omenii pot să păcătuască din propria lor voință, fără ca presciința divină să-și silască la acesta. Pe cât de puțin memoria mea servă ca cauză, că aceea ce s'a întâmplat odinioară trebuia în mod necesar să se întâmple așa, tot așa de puțin este și presciința divină cauza că trebuie să se întâmple, ceea ce se va întâmpla. Și după cum eu îmi aduc aminte de câte ceva, ceea ce am făcut, fără ca prin acesta să fi făcut totul de care îmi aduc aminte, tot asemenea și Dumnezeu știe totul de mai înainte ceea ce el va face, fără ca el prin acesta să facă tot ceea ce el știe mai dinainte că se va întâmpla²⁾.

Poate ca ordinea lucrurilor, prin care se întâmplă tot ceea ce se întâmplă, să fie fixată în voința și știința lui Dumnezeu, de aici însă nu urmează că voința noastră nu este liberă, căci voința noastră este admisă în ordinea cauzelor știută de dînsul. În genere se află numai cauze libere și prin urmare spirituale ale lucrurilor, Dumnezeu și spiritele raționale. Dumnezeu este cauza care operază și nu se lasă a fi operat; celelalte însă sunt cauze care operază și sunt operate. Cu totul alt-fel este cu cauzele corporale, cari mai

¹⁾ De lib. arb. III, 3.

²⁾ De lib. arb. III, 4; de civ. dei V, 10.

mult sunt operate de cât operéză; ele nu trebuiesc socotite printre cauzele operatóre, pentru că ele sunt numai mijlóce pentru voința spiritelor¹⁾. Așa dar nici din partea lui Dumnezeu, nici din partea lumii²⁾, mai cu sémă din partea naturei, voința omenéscă nu e amenințată de nici o negațiune. Dumnezeu a predestinat voința, prin însăși sciința sa, ca o causalitate liberă și hotărîrile și actele sale nu pentru că el le scie nu aũ loc, ci el le scie, pentru că aũ să se întimple³⁾.

Voința liberă așa cum ne-a dat-o Dumnezeu era necesară, căci alt-fel nici o acțiune bună n'ar fi mai fost posibilă. Omului îi era lăsată posibilitatea de a face binele sau rēul și dacă el face rēul acésta probéză că el face abuz de libertatea sa. Libertatea era necesară așa cum ne-a dat-o Dumnezeu, adică cu posibilitatea de a păcătui și nici de cum cu necesitatea de a păcătui; acéstă posibilitate depindea de la voința omului ca să devie o realitate. De aceea nu libertatea este de vină dacă omul păcătuesce, ci întrebuințarea ei în rēu; prin urmare nu Dumnezeu este vinovat de acésta, ci omul care se abate de la preceptele divine. Augustin ȓice că nu există nici un lucru de care omul să nu abuzese. Cu ochii vedem noi lumina ȓilei și deosebim formele lucrurilor, însă tot cu ochii comitem noi multe fapte rele. După cum noi păcătuiem în cele corporale, tot așa și încă și mai mult păcătuiem în cele spirituale. Cu tóte acestea nu e nimeni care să ȓică că pentru acest cuvînt bunurile n'ar fi trebuit să ne fie date, sau că acestea nu sunt bunuri. Libertatea, luată în înțelesul ei propriu, nu este,

1) De civ. dei V, 9.

2) Augustin combate în mod energic superstițiile astrologice, potrivit cărora se credea că voința și sórta omului ar atârna de constelațiunea de la nascerea sa. De acéstă părere a fost și el multă vreme în tinerețea sa.

3) Huber, Philosophie der Kirchenväter pag. 298.

conform cu învățătura lui Augustin, libertatea de a alege ce e bun sau ce e rău, căci atunci n'ar mai fi libertate; ea nu poate să cuprindă într'însa ceva contradicător. Luată în acest sens răul ar reveni asupra lui Dumnezeu, care ne-a dat libertatea, sau cel puțin nu ar putea să pedepsască răul. Pedepsa ar fi nedreptă dacă libertatea ne-ar fi dată nu numai pentru o viață bună, dar și pentru o viață plină de păcate. Sau cum ar putea să fie pedepsit acela care întrebuițează voința sa pentru scopul pentru care i s'a dat? Când Dumnezeu pedepsește pe cel păcătos o face acesta spre a arăta că acesta a abuzat de voința sa cea liberă. Nu ți dăce el ore păcătosului: pentru ce nu ai întrebuițat voința ta în scopul pentru care eu ți-am dat-o, adică spre a face binele?

Nu puțin însemnat este de a vedea cum posibilitatea de a păcătui, care se află în libertate, a devenit o realitate. Se vede adesea cum o ființă rațională nu păcătuiesce nici o dată, o alta păcătuiesce numai câte o dată și o a treia păcătuiesce în tot timpul; de unde acesta, când aceste ființe sunt dotate cu rațiune? Mișcarea spre rău nu este ceva natural și care ar rezulta în mod natural din natura voinței. Vină și conștiință de vinovăție e imposibil să potă exista acolo unde nu predomină natura și necesitatea. Mișcarea sufletului spre rău este de bună voe. Voința nu ar fi, ceea ce trebuie să fie după noțiunea sa, dacă nu ar fi cauza absolută a sa însuși. A întreba de o cauză mai depărtată, acesta ar fi a căuta să afli cauza cauzelor. «Pentru că voința este cauza păcatului, tu cauți să afli cauza acestei voințe, nu vrei tu ore să afli și cauza cauzei găsită? Dacă este așa, unde are să se sfârșescă cercetarea ta, dacă tu nu voesci să rămâi la rădăcina lucrului? Ce cauză a voinței ar putea să fie înaintea voinței? Sau este această cauză însăși voința și prin urmare nu este deosebită de rădăcina voinței sau nu, și atunci nu este nici păcatul. Nu este deci nici o cauză provocătoare a voinței rele și voința rea este o lipsă și începe

cu acésta că ea se scobórá de la bunul cel mai înalt către ceva ce este mai puțin. A voi însă să afli cauza acestor lipsuri, ar fi tot așa ca și cum ai voi să veđi întunericul său să auđi tăcerea, care ne sunt cunoscute nu prin mijlocirea ochilor său a urechilor, ci prin aceea că lipsesc. Ni-mení, așa dar, să nu mă întrebe despre ceea ce eú știú că nu am cunoștință, de cât numai dacă vrea să se convingă că eú nu știú. Când ochiul privesce împrejurul formelor corporale el nu vede nicăiri întuneric, de cât numai acolo unde începe să nu mai vadă nimic. Tot asemenea vede și sufletul nostru forme înțelegibile și acolo unde ele lipsesc le recunoșce prin aceea că el nu le mai póte vedea. Mai știú și acésta, că acela care are voință rea esecută ast-fel de fapte, pe care nu le ar executa, dacă ar voi alt-fel¹⁾.

M. P.



1) Böhringer, Die Kirche Christi pag. 422.

AMINTIRI DIN ISTORIA BISERICESCA

De la 1750—1800

de

S E R G I U M A C R E Ū.

Veți Biserica Ortodoxă Română, an. XXV, No. 2.

Apoi la 17 a trecut în corturile fericitilor Calinic al Târnovului strămutându-se Matei al Sereilor la Târnova și al Mesemvriei Constandie în Sere și hirotonisind pe fostul mare protosinghel Theoclit în Mesemvria, l'a găsit pe Pactol plin de aur și a extras Patriarchul comorile lui Cresus.

Începând anul 1792, făcându-se pace și împăcarea popoarelor războitore se'nveselea ori cine scăpat de război și se bucura. Patriarchul auzind de mórtea în Cipru a exilatului Partenie al Nicomidiei, a devenit mai îngâmfat, socotind că de aci înainte pe nimeni nu va mai avea protivnic în cuvânt său să i se opue cu fapta. Și în adevăr pe cei bravi învingându-i, și îndepărtându-i, cei-l-alți se temeau de el, în cât fie-care se gândea ce chip de fugă să întrebuințeze ca să scape de primejdia ce-l amenința și între ei se presupuneau și toți

îi serveaŭ lui cu atenție. A predominat și asupra populației, luând din fie-care afacere (meserie) pe cel mai fără rușine purta mulțimea în sus și în jos, cum-’i plăcea. Iar când a murit Metropolitul Moldovei și arhieriei și clericii de acolo cerând, li s’a dat de mitropolit al Moldaviei Gavriil; hirotomit de către al Ecaterinoslaviei și făcându-se pacea a rămas. Apoi Impărăția Otomană trimițând Domn pe Alexandru Muruzi, când era să vină l’a rugat ca să iasă din scaun și să nu se turbure lucrurile bine aședate. El a ȃis că-’i pus să stea și spunea că nu cunoște nimic că s’a făcut în afară de cele stabilite și nici pôte să cedeze fără de poruncă autocratică și dispoziție sinodală. Decî Domnitorul găsind puternică acéstă obiecție, considerând și displăcerile ce vor urma, și nesuferind încurcătura administrației și situația fără loc a politicei de sub el, a hotărît să înainteze dificultățile la patriarhul ecumenic și să-’i învoiască lui restabilirea bisericescă a Provinciei. Atunci patriarhul curînd trimițând ecodos pentru episcopul Hușului, pe acesta l’a arătat de Mitropolit, iar pe Gavriil cu asprime l’a judecat și l’a supus desevirșitei caterisirii și cerând dela stăpânirea turcescă hotărtre, a trimis-o să-l aducă în Constantinopol. Decî l’au înșfăcat ca pe un condamnat și l’au adus mai ca legat pe Gavriil cel al Domnitorului și l’au predat patriarhului. Iar pe aceste fiind în Moldavia l’a supus caterisirii, l’a primit însă ca arhieru în Constantinopol, saŭ fiind atunci nevoit să facă acesta saŭ în urmă învățând obiceiurile bisericeii; pentru că nu i se permitea lui a judeca absolut și nici a schimba cele ale bisericilor cum voește. De aceea și arhierul urmărit a răspuns cu grabă: Urmărește-mă, dar nu se pôte să mi se i-a, ceea ce patriarhul nu mi-a dat. Căci eŭ, a ȃis, am priimit arhieria dela ierarhia din Petersburg și pe acésta o recunosc de cap și la ea dacă-’i trebuință sînt răspunȃtor, iar cu Biserica universală convin numai în sf. spirit acelaș cuget și mărturisesc cu voi. Prin acestea a îndepărtat de la el au-

toritatea patriarhului, recunoscând de frați și conliturgistori cu el pe cei din jurul său și cinstindu-i cu cuviință și cinstindu-se de către ei. Indemnau pe patriarh cei puternici să-l trateze bine, pentru că atunci se înștiințase cine era. Petrecând la consulul curței Rusești al afacerilor, acela îl încuraja să nu se téamă de nimic, ci să aștepte lucruri mai bune. De aici se lupta patriarhul cu Domnitorul despre răpirea violentă. Patriarhul căuta pe de o parte să îmblîndescă pe cel suferind, iar pe de alta pe cei atacați supărați pentru el, și nu puțină frică le era, ca nu cum-va să izbucnescă vre-un trăsnet pentru faptul îndrăsneț, ca fie-care dintre puteri cu ușurință să repudieze faptele necorecte. Invinuia și cei mai religioși ca pe cei ce au îndrăznit să atace cu rapiditate, că adică ar vîri biserica în supărări și cari au preferit violență în locul rațiunii. Căci d'a fi scos din scaun probabil că era trebuință; și Patriarhul avea dovezi deajunse, și pe partea lui era dreptatea; dar aruncându-se cu violență asupra-l, vinovat era și se temea ca să nu pățască mai rău, de cât a făcut. A stat Gavriil în Patriarhie, privind spre Peterburg, primind de acolo porunci

Când Francesii s'au turbat între ei, perțându-și mintea au lucrat fapte foarte necuviincioase între ei și întreprindeau să propage relele și vecinilor, surprinși însă s'au temut de vrăjmășia obștăscă a popórelor limitrofe și de împărățiile îndepărtate ale Europei, resbunător a acestora pentru ură, a escitat la arme îndemnându-i pe Turci să se ridice în tot chipul, cum le este obiceiul, și să-i vîre în rezboi asupra Germanilor și să sfărâme pacea decurândă cu Rușii, făgăduindu-le de aici miș de folóse, căutând să convingă pe cei puternici prin cuvinte și daruri mari, unde mergeau, mituind, vorbind vulgului și introducându-le în urechi, prin miș de gură, cele plăcute lor, unele cumpărate, iar altele și dela sine vorbind, avênd și vocea și opiniunea și traful și forma otomanică. Din acestea s'a răspândit și a predominat o mare

famă și nu mică grăză l-au cuprins, adică s'a părut că a căzut asupra-le, pentru că Lambru cel asociat cu Rușii plutind cu corăbiile în jurul Peloponezului mișca spre răzvrătire totă Grecimea, făcând întărituri în Maina, și aducând marină și având în minte să cuprindă tot Herzonezul. Deci asupra acestuia a plecat șeful marinei și s'a cerut iarăși recrutare de marinari dela Patriarch căci alt-fel s'a poruncit să i se țină conparticipatori și unul din actorii dramei. El procedă cu zel înainte și scriind epistole îndemnătoare care obligaū la supunere către stat și către mitropoliți și către tot norodul creștin de acolo, dispune o Exarhie și regulază modul contribuției acolo, și pe Partenie al Vizei, ca unul ce n'a voit să se ducă, l'a îndepărtat pe nedreptul din Mitropolie, iar pe al Sevastiei aducându-l de mai înainte la Viza l'a pus în Peloponez. Adunând de acolo mai mulți bani 'i aduce lui, părându-se că este foarte capabil și gata de a servi obștimea.

În luna lui Iulie dimisionând Meletie al Larisei dela eparhie în favoarea lui Dionisie nepotul său și murind și al Ungro-Vlahiei și trimițându-se ecdos pentru al Rîmnicului, Patriarhul a luat dela ambele permutări mulți bani. Apoi și al Niceei strămutându-se la Adrianopol și al Adrianopolului în Niceea, cu un chip strein s'a înmulțit câștigurile. Pe timpul acestuia s'a început și aceste pogorăminte (strămutări pe ascuns) fără cuvînt și de a se permuta și trece la trei eparhii, contra sfintelor Canóne, ca lucru obicnuit acum și nevinovat.

S'a surprins adică în public complotul și intrigarea famei răspândite mai înainte. Căci s'a întors marina împărătescă, aducând ore-care corăbii, cum s'ar ține vrăjmașe, prinse din cele a lui Lambru, și se pregătea triumf nerușinat pentru acestea, numindu-se mai din'ainte patru căpitani cu decorații rusești și spânzurați de catarguri spre rușinea măreției Rociene. Eraū unele corăbii găsite cu drapele rusești ca prie-

tene și prinse ca vrăjmașe, iar altele ale unui șef de pirație, în totă viața lui prădând în jurul uscatului și a insulelor și atunci plutind în jurul Peloponezului și debarcând în Maina, de unde au luat și aceste mici corăbiore, ca o mare izbândă, el însă trecând prin mijlocul Peloponezului a trecut în Epir. Decî acest triumf fără cuvînt și acest complot de tot necuviincios al complotiștilor păcei, puțin a trebuit ca să restorne situația și să ducă la o mare primejdie totul. Dar înțelepții consilierii ai împăratului înțelegînd cîudățania dramei, cu cuvinte dulci și cu moduri de regretare s'au lăsat de urgie asupra Rușilor, cerînd ertare de cele făptuite în acestea și imblîndind cu rugăminți prin scrisori stăpînirea aceloră, s'au trimis din Peterburg lui Gavriil fost al Moldovei daruri, o cruce împodobită cu petre scumpe și calimaucă albă, și după porunca ce a primit Consulul afacerilor Impărației Rusești, cu voea stăpînitorilor, Patriarhul l'a trimis cu cinste pe acesta la acela.

Patriarhul obicînit a servi celor mai puternici, aruncîndu-se asupra celor din jurul Domnitorului de atunci al Ungro-Vlahiei, nu numai că nu-l bagă în seamă, dar n'a încetat de a li se împotivi cît a putut, făcînd plăcere celor ce păreau mai puternici din jurul Domnului Moldaviei, de unde și în multe se întrista, pentru că Domnitorii erau atunci vrăjmași unul altuia. Supărîndu-se pentru acestea și altele ce se făceau, apropiindu-și arhieriei pe rudele și boerii Domnului Ungro-Vlahiei, pe cari Patriarhul nu-l băga în seamă și ne suferind încă figurile lor evlaviose și virtuose, inculpîndu-l că sînt neglijenți de respectul și dreptatea Bisericeii, s'au pornit spre a da afară pe Patriarh. Iar el presupunînd și luîndu-l înainte și cheltuind bani la cei puternici își sprijinea întărirea lui, dînd și înscris stăpînitorilor prin care învinuia pe arhierie că turbură buna liniște obștească și ca să se îndepărteze aceia, pe cari-l presupunea că lucrăză, pe la eparhiile lor. Și dar izbucnind înfricoșatul

război pe față arătându-se se luptău pacinicil, unul pe altul taxându-se sub sceptrul Domnitorilor. Lupta aprindându-se curînd fie-care a pierdut banî. Și i s'a poruncit Patriarhului să stea lucrând cele ale obștei cu consentimentul arhierieilor sinodali, iar arhieriei să se ducă la eparhiile lor, afară de acela ce-i voia patriarhul, fiindu-i cu presupus lui. De acum aũ încetat luptându-se, constrinși la pace de din afară. Și întrunindu se cu socotință obștească se anevoiaũ să admnistreze și să pună pe bună cale cele convenite Bisericeî.

Fiind-că Cazacii de pe malul Dunărei, cari erau o adunătură fără cap din cei rumpți de la biserica Ortodoxă, și cari pînă acum n'aveaũ Ierarchie, aũ cerut preoți de la marea biserica, supunându-se și făgăduind ascultare, a chemat biserica lui Christos de la monastirea din sf. Munte al Atonului-Hiliantarul bărbați cuvioși, ca unii ce cunosc limba lor și aũ hotărit să-i trimită pe aceștia la acela dascal și propoveditorî ai dreptelor dogme. Deci a scris expunerea credinței drepte în articule și îndemnare de cele ce se cuvine ca să se îndepărteze de inovațiunii, rugându-i să se reintōrcă la biserica adevărată, aruncând totă înșelăciunea în obiceluri și dogme introduse în sufletele lor de ignoranți și rău-cugetători. Și prohirisind dintre cei doi pe unul arhimandrit al scaunului ecumenic și dându-le lor scrisorile patriarhale și sinodale și hotăritre împērătēscă pentru siguranță, I-aũ trimis, ordonându-le să fie cu mare băgare de sēmă și să se ocupe de convertirea celor de acolo, păzindu-se de socotințele viclene ale ereticilor și privind în adînc, pe ce rădăcină vătămătoare de suflet răsare și crește viclenia, să smulgă neghina și să curățe sufletele. Luând aceste porunci s'aũ dus la malurile Dunărei cătră Cazacii rumpți de la biserica, pogorîndu-se de la Dnipro și stabilindu-se acolo cei ce aũ fost hotăriți a lucra reintorcea și unirea acelora cu biserica Ortodoxă, pe la începutul anului 1793.

Fiind-că școla de aicea a ajuns la sărăcie și nu era cu

putință să-și aibă profesorii îndeajuns, apucându-se arhieriei iubitori de știință să escite zelul pentru instrucție și pentru educație și învățături a persónelor strălucite din deregătorii și a celor mai renumiți și nobili ai neamului ca să o scape de lipsa presentă și să stabiléscă contribuții mai mari și îngrijiri pentru școlarii séraci, aú găsit cu cale să plătéscă prin contribuții pe de o parte boerimea, iar pe de altă să se oblige să contribue și arhieriei din Patriarchatul ecumenic. Decí în acestea la început Patriarchul fățarnicindu-se s'a párut că are mult zel, scriind și îndemnând pe arhieriei din jurul séu ca să concurgă cu contribuții la acest lucru folositor obștei. Ba încă s'a adresat și cătră Domnitorii Principatelor Daciei mișcându-le zelul, datorit, focarului strămoșesc al învățăturilor, în cât de pretutindení veneaú ajutoruri și nici ómenii de jos nu se abștineaú de a contribui la bine. Dar pe când zelul, de ce este bun și frumos, era adevérat și modul arăta iubirea de neam, socotința orí cugetarea celui ce se părea că predomină asupra lucrului, adică a Patriarchului, s'a surprins că era false și ardórea minciúnósă. Căci din sumele adunate prin contribuții de afară, cești din láuntru le-aú dispus réu și aú început a le amesteca. De aceea îndată filosofia a zburat din școlă și corul muzelor a încetat și tótă întocmirea ei insultată se batjocorește, de la care atâția s'aú folosit fórte mult în filosofie și elocvență în atâta timp.

De la 1755 începénd de la Patriarchul ecumenic a se îngriji public filosofia și științele și tótă podóba cuvintului, a produs pe cei mai buní studenți în tot felul de învățături și profesori, filosofi și ómeni de știință, ca Ión și Teodosie din Peloponez, Sergiú și Coridaleú renumiții, Ión Cariofil și Alexandru Mavrocordat cei mai reputați, Sevastos Trapezundiul și Spondonin prea erudiți, Iacob Argiul și Doroteiú Lesbiu și marele Eugeniu filosofi, Antonie, Hurmuz și Anania gramaticí eselenți, prin care și eloquența publică, și

retoria bisericească, și ca să țin așa, erudiția elenică, în o țară atât de grea asupra tuturor Grecilor, nu ș'a perdut flórea ei. Dar instrucția din ast fel și atâtia constituită și continuată și care 'și respândise folósele sale asupra tuturor în felul de chipuri și care a servit cu generositate marelui bisericii a lui Christos și bucurându-se câte o dată de o îngrijire și contribuție mai mare, altă dată mai mică, nici o dată de nimeni n'a fost combătută, acum combătându-se trei ani de către Patriarch a fost lovită și dispus vrăjmășește asupra-și a suferit. O admitea cu prietenie aparentă de părinte și protector, dar a suferit forțe puternice, și a dus-o la ruinarea extremă, lucrând contra ei cu viclenie rea.

Scos din scaun Filaret al Ungro-Vlahiei, a trimis curând pentru al Buzeului Dositeiú ecdos Patriarchul, luând un greú filotim. Grăbindu-se a mișcat totul ș'a turburat pretutindenți ca se adune bani, pentru-că luptând a cheltuit mult pentru întărirea sa și căuta în tot modul să placă celor puternici. Pe la sfârșitul lunii lui Decembrie pregătindu-se intrarea Consulului Rosiei cu măreție, cei de la putere privind poporul cel ușor că se mișcă fără orânduială, a fost învitat cu amabilitate spunând Patriarchului ca să fie atent și să îndemne pe poporul supus să nu se arunce cu repejune și să se refugă la cei de o credință, socotind că vor afla la aceia libertate și averi și altă înlesnire a vieții, în cât să neliniștescă armonia comună a popórelor. El însă voind să se arată mai ales îndatoritor celor puternici, mai fără rușinare s'a purtat, și insulta mai nebunește asupra noastră, sfășiind cu barbarie pe poporul blând și liniștit, pe turma cea prea blândă a lui Christos, și pentru a rezbuna pe vrăjmași, sfășia însuși oile sale de îmbrăcăminte. Vădând acestea iubitorii de Dumnezeu se înfricoșau, ne având nici formă de religiositate, nici cugetare înțeleptă, nici conve-nind armoniei pacifice ce se caută de către împăcuiitori, ci mai ales erau contrare și vrăjmașe. Acestea aușindu-le

și celebrul general și renumit Consul, l'a desaprobat evitându-l și de a-1 vorbi și de a-l onora, cu ceea ce-i dădea marele consul de aicea al Rosiei după obiceiul Patriarhului ecumenic, el nu s'a învrednicit și nici n'a catadicsit măcar să-1 vorbescă. Arhieriei Sinodali s'a sfătuit, pregătind cele pentru alungarea lui și arhieriei stricaă împrejurul său, scriind cătră protectorii lor de aicea și plângându-se cereaă îndepărtarea lui. De aceea și al Nicomidiei, sprijinitor celui al Serelor, înțelegând că nu s'a mulțămît cu ceea ce luase mai înainte, ci ca să ia mai mult, îl supăra și-l turbura pe cel al Serelor și pornea asupra lui urgi și mișca scandale acolo, plăsmuind și anaforale și fabrica mi de rătăți contra aceluia, l'a muștrat pe acesta și cu cei-l-alți arhieriei s'a pus ca să-l scape de el. Cu acestea deci s'a încheiat și anul 1794.

Presupunând Patriarhul conînțelegerea arhieriei asupra sa, era neliniștit. Dar având nădejde la cei puternici ce erau bine voitori cătră el, nu se temea de cădere. Se amuza însă exprimându-se și spunând că i s'a împlinit timpul lui. Altor le spunea că s'a săturat de șefie și că dorește liniște; se purta variat și căuta timp să se arunce și să sfarme conînțelegerea și să alunge de aici pe arhieriei presupuși. Stătea mai ales la o parte și apropiindu-l se prefăcea mai ales că-l iubește și cinstește pe cel al Dercelor Gherasim și-'și resfrângea presupunerile asupra lui, pentru că în anul trecut împotrivindu-i-se arhieriei, spre el își aruncase privirile. Iar acela cunoscând cugetul celui întâiu, s'a prefăcut evitându-l urgia, și găsind pricinuiră că-l bolnav s'a ascuns de el, sau că bōla mică-i mai mare și furișându-se și strămutându-se trăia împreună cu alți bătrini ce se păreaă mai respectabili. Lua parte însă la adunările lor ce se făceaă adese pentru întâmplătorele obiecții ale socotinței celui al Iraciei. Fiind adese îndemnat ca să se dimisioneze de eparhie lăsând'o în favōrea Episcopului de Miriofit, a acceptat,

cu condiția însă dacă i se va părea și sfințitului Sinod; și deci aducând socotința sa la sinod a cerut părerile. De aceea neconvenind cu toții s'a iuit obiecții contrare, pentru care trebuia să se întrunescă arhieriei ca să pună la cale și a socotit Patriarhul să viziteze pe Gherasim care era iarăși bolnav. Dar de o dată s'a hotărît, ca meșteșugirea cu meșteșugire se o deșoacă se țice acolo.

La 1-iulie Martie 1794, arhieriei ce se strămutaseră la Castaneni a venit de dimineață luând și pe cei petrecători în Farnar și descoperindu-le acelora socotința lor și înțelegându-se cu toții a venit în corpore la Patriarh și muștrându-l puternic de cele ce a fost făcut fără lege și dreptate, l'a îndepărtat luându-i demnitatea și îndată eșind dela el a făcut anafora către cei puternici, declarându-l că este nevrednic pentru ei și rugându-se ca să-l îndepărteze de la ei și să le învoiască să-și alegă altul, pe care l'ar voi socotința obștescă. Neofet temându-se de o caterisire mare a trimis marelui interpret dimisie înscris, făcându-i cunoscut pornirea în contra lui și respingerea sa de către arhieriei, cum și caterisirea din scaun. sperând că intimplător va găsi un ajutor, de și socotea că este greu, atâta îndrăznelă să se fi făcut fără socotința stăpânitorilor. A stat în acea și în patriarhie desbrăcat de demnitate, preparându-și ale sale și așteptând hotărîrea Statului, nutrind puțină speranță; asupra cărora i-a respuns marele intepret: că intru nimic să nu se turbure și spăimănate de strigăte. Iar a doua și eșind afară de dimineață Patriarhul și vorbind cu marele intepret, a rămas afară, ca unul ce era căduț din scaun. Atunci s'a făcut alegerea de către arhieriei sinodali, clericii și boerii și la 3 ale lunii lui Martie reprezentarea la vizirul împărăției și prin cavade confirmarea și onórea și pompa, cum este obiceiuit, a venit la scaunul patriarhal Chir Gherasim Cipriul, din Metropolit al Dercelor, prin strămutare canonică, împrăștiind téma de tirănie pe care o făcea mul-

tora îngâmfurea fostului Patriarh și strălucindu-le speranțe bune și pentru cultura și purtarea plăcută și liniștită pe care acesta a dovedit-o în multe și deosebite împrejurări și persoane. S'a permutat dela Arta la Derce Macarie Bizanțiu, care cel întâi a supus autorității Patriarhale marea biserică a Izvorului celui de vieță purtător, (Ζωοδόχου πηγῆς).

Luând în mână conducerea acestui prea mare vas al Bisericeii în cea mai adîncă bătrînețe Chir Gherasim, îndată i s'a părut ca să se pórte ca tîner și aruncat în vijelie de timpul lui Neofet să-l aducă la calea sa, apoi multă laudă a adaus în favórea lui și prin enciclicile de înștiințare, dându-se curgerei scrisoreii și celor ce voesc tóte le spunea în bine, ascundînd cele de alt-fel făptuite saũ scrise de acela și subscriindu-și d'apururea condamnarea sa saũ pentru téma de nenobletă și de devenirea afară de libertate ori de nedreptate. Căci dacă după cuviință lucra și erau după legalitate cîte acela a lucrat, rěu și penedreptul a fost alungat din scaun și el dacă n'ar fi conlucrat cu cei nedrepti și nu s'ar fi unit cu cei siluitori ar fi primit cu bine scaunul. Dar a întreprins să vorbescă și să facă acestea dela început de frica póte a celor puternici. N'aũ mers însă departe pe urmele lui Chir Neofet, ci schimbând calea s'a întors asupra lui. Pe Chir Neofet mărghinindu-l l'a aruncat în Rodos, iar arhierilor le-a redat cercetarea afacerilor bisericesti și întărirea lor, dispunînd ca neîntrerupt odată pe săptămîină să se întrunescă fără smintelă cu toții, esceptând cazurile urgente, și să judece cestiunile întâmplătoare bisericesti și discutând să le îndrepteze și să îndeplinescă ceririle bine-cuvîntate ale arhierilor trimise de afară, admițînd și pe ale creștinilor de pretutindenii și acelor ajunși în nevoi și a sėvîrși în tóte cele ce se cuvin.

Regulându-se ast-fel administrația bisericăscă prin decisiune sinodică, îndată cei tari dintre arhierii aũ început a se opune. S'a părut decî că Atanasie al Nicomidiei mai ales

mai mult dorește, pentru că cei ce-l susțineau erau mai tari și cel ce era patriarh îl era prieten și patriot, de aceea se și opunea întăririi celor bisericești și îndată s'a turburat armonia comună a arhierilor, și pe cel mai înalt ce voia liniște îl întristă și voind a lucra drept îl purta în o parte și alta sbuciumându-l. Vădând Patriarhul pe cei mai mulți dintre ei cu desplăcere și învinuindu-l pentru slăbiciunea bătrâneții, nu pentru blândeța opiniunii sale și pentru trădare de începătorie, nici pentru bunătatea purtării și insultându-l acela pentru o astfel de scădere a sa și tiranie viclenă, dicând că nu este legală și sinodică administrarea dată majorității, pe care îl cultiva, părând că nu-i pasă de prietenul său, pentru care cei mai mulți erau mulțumiți. Iar Atanasie ne suferind un astfel de dispreț, sau mai propriu dicând neputând să predomine, cum socotea și să facă și desfacă despotice afacerile bisericești, ca toate să fie în favoarea Ci-prienilor, scaune, domnii, mărirea și bogăția și ca un secol de aur, supărându-se s'a dus în eparhia lui cu al Efesului și a cedat mulțimei.

În luna lui Septemvrie Agapie al Cizicului trecând de aicea către judecățile de acolo, banii adunați abusiv lăsându-i foarte rău răpitorilor și clironomilor spre învinuire de câștig rușinos și necuviincios; căci acest obicei s'a introdus acum, cel mai urât dintre toate obiceiurile și mai nedrept tot-de-odată, că prădând biserică și corupând abștimea arhieriei, pentru care și pe rudele lor le fac ierosili, urțiți de Dumnezeu și-î arată asemenea lor. Foarte mult s'a luptat patriarhul ca pe Ioachim al Anhiului, pe care-l iubea, să-l strămute la Chizic. Murind și arhiepiscopul Dimitriadei a hirotonit pe arhidiaconul și nepotul său, al Dimitriadei, cinstind'o cu titlul de Metropolie.

Când au început să se vestescă sărbătorile despotice cele mântuitoare ale anului 1795, în care este obicei să servescă și să se presinte patriarhicește Patriarhul ecumenic,

nu știu întru cât cine-va presupus a îndepărtat sau însuși Patriarchul voind a inovat, și cu cei nestatornici s'a asemănat, a îngăduit să-'și schimbe acoperemintele de pe cap și să prefacă îmbrăcămintea arhierescă a arhierilor conlurgisitorii cu el în sărbătorile împărătești, acesta ca a doua inovare. Până la pururea amintiții patriarhii Calinic și Serafim al II-lea, era obiceiul că dintre arhierii conlurgisitorii la liturghie să se îmbrace cu felone și pe cap purtau calimavca obicnuită, împreună cu epicalimauca înainte de hervic nu mai singur Patriarchul sau alți Patriarhii conlurgisitorii purtau sacos, mitre și engolpiu. De la aceia început de schimbare luând vechiul obicei a venit până la noi, ca arhierii conlurgisitorii să se îmbrace cu sacos, dar engolpiul să nu-'l pună atârnat de gât și nici să porțe pe cap obicnuitele mitre cu care se presintă în eparhiile lor, ci îmbrăcămintea comună, pe care o întrebuințază acum monahii și arhierii în loc de pălărie. Deci s'a părut că împodobiți cu alte de aur și argint, pentru ce să nu-'și împodobescă și capul? Și să-'și pună și obicnuitele mitre, ceea ce este mai ușor, acestora nu li s'a părut că-i bine. A inova însă și a schimba pe altele fără nici un cuvânt pentru egalizarea și asemănarea cu Patriarchul ecumenic, ne având forma acoperemintului capului nici împărătesc, nici despotică; astfel ignorantii și ai istoriei bisericesti și a îmbrăcămintelor simbolice, preoții de acum și dascalii numai de strălucirile de aur și de petre scumpe și de sculpiturile colorurilor stau cu gura căscată și privesc și ce este mai rău, duși de mândrie îndrăznesc să inoveze în rău, nerușinându-se. Căci tot ceea ce-i canonisit în Biserica lui Christos, este plin de înțelepciune și se vede și în afară, acesta o conservă și conservarea o înfrumusețază. S'a în meșteșugit dar, și așa la marea sărbătoare a Nașterii Domnului s'a vădit în jurul Patriarchului în biserică împodobindu-și capetele în chip străin, despre care n'a ris puțin mulțimea.

Dar între acestea, continua în anul 1795, Patriarchul strălucind și administrând, purtându-se cu blândeță, pe de o parte cedând, pe de altă cultivând pe alții, trecând multe cu vederea și necombătând pe nimeni, se prefăcea că se apără de al Nicomidiei, adus de al Efesului și se părea să adune pe arhierii desbinați și cari se întrunea între ei, ocupându-se mai ales de cei presupuși contra lui și-i avea în privire, iar pe cei sinceri se părea că-i neglija. Se părea apoi că economisa cu interes și banii bisericești, revădând intrările și eșirile anual, pentru că sumele luate de mai înainte de la al Dimitriadei, Anhialului și al Iraciei s'au scăzut din datoria obștască, întru cât a lăsat fostul Patriarch Neofet, laudându-se pentru ceea ce a făcut bine, că nici n'a luat mult ca acela și sumele puține le-a economisit bine, necheltuindu-le fără cuvânt, voind să fie econom. Deci ast-fel se supunea, căutând să le placă, și s'a strămtorat, în cât nici prietinelor nu le era de vre-un folos, nici lui Fotie al sēu, de la școla de literatură, pentru care a resturnat totă așezarea sa bună ce o avea din vechime, lucrând pe ascuns și insistând la început să recomande pe chir Neofit, apoi nici pe prea fericitul Patriarch al Antiohiei fiindu-i nepot n'a putut să-l aducă în Constantinopol, nici pe alți Ciprioți nu putea să-i ajute. A trăit astfel până la 18 April 1797. Fiind-că și de cei puternici nu se îngrija și nu putea mai mult să săvârșască cele ce i se impunea, temându-se ca nu cum-va să pață ceva nepotrivit a dimisionat din scaun.

Dimisionând dar din scaunul ecumenic Gherasim la 18 April 1797, a doua și la 19 făcându-se adunare generală s'a înaintat la scaunul ecumenic, cu socotința obștască și prin vot Grigorie al Smirnei. Deci s'a trimis Exarh și ceauș împărătesc cu scrisori bisericești și firman ca să-l aducă de la Smirna la scaunul Patriarchal. Aceia curând ducându-se la 9 Mai a venit cu ei de la Smirna în Constantinopol și apoi luând pe arhierii aflători aicea și pe clericii s'a

presentat Vizirului împărăției și primind, după obiceiul cavadiile, a mers cu mare pompă la Patriarhie. Apoi făcându-se permutarea canonică în prea respectata biserică a Sf. Gheorghe, a bine-cuvîntat din scaunul ecumenic pe poporul credincios adunat acolo, înveselindu-se pentru înaintarea lui, avînd mai bune speranțe de la el pentru păstoria lui legală.

Dar pe neașteptate îndată a început să turbure biserica și s'a luat bucuria de la cei mai mulți pentru el. Căci n'a trecut timp de multe zile și pe cei mai mulți dintre arhierii petrecători aicea i-a izgonit fără vreme. Se ocupa nu de cele ce se cuvinea așezămîntului sfințit, ci de cele lumești și pămîntești și-'și proecta în minte edificii, gândindu-se se reclădescă casele învechite ale Patriarhiei și să le lățască. Pentru ast-fel de lucrări avînd trebuință de cheltuélă de mulți bani, a impus cu sila ca toți cei sfințiți din Constantinopol să contribuie și a poruncit și arhierilor supuși scaunului patriarhal ca toți cei sfințiți din tótă eparhia să contribuie de asemenea. Dar pentru acestea a supărat pe cei mai mulți dintre contribuabili pentru că erau săraci, s'ar fi trecut însă lucrul impunîndu-le acestora o singură dată, dacă ar fi adus acéstă măsură și asupra sfintelor monastiri. Dar și în acestea rēul s'a sēvîrșit mult mai mare și mai nesuferit. Căci cāte dintre monastirile Stavropigiace din timpurile cele mai vechi aū moștenit prin hrisóve succesive ale Patriarhilor libertatea, nesupunerea la dări și contribuții bisericește, tóte aū fost supuse la dări fórte grele anuale și la dispoziții neraționale, dānd la o parte hrisóvele patriarhale cari le întărea de demult, din vechime și mai apoi și neconsiderānd întru nimica blestemele din ele, desprețuind dreptul și buna ordine. Și ceea ce este mai rēu, făcēnd hrisóve noi fără știința prin ómenī ignoranți, a turnat multă bārfire asupra foștilor patriarhi, neștiind nici ceea ce scrie, nici simțind acele despre cari întreprinde, trecēnd

peste marginile lui și prin care apucătură a îndrăznit să le sfârșame pe acelea.

A început deci ȃidirea caselor patriarhale la Septemvrie a anului acestuia, și trăia încurcându-se cu lucruri lumești, creȃend însă că face lucruri mari, căci nu simța răutatea cea mare și multă a némului sfințit, nici câte întristat suferăa ȃilnic și pretutindenii de la Stăpânirea Otomană, strivindu-se și tiranisindu-se prin mii de răle înfricoșate și de necreȃut, pe cari le trecea cu vederea cel ce se părea că este cel mai înalt episcop, ci condus de cel ce mai cu viclenie substrăgeau averile obștești și de cei ce cheltuesc cele ale noastre și caută să ne strivescă în tot chipul, se bucura sfințind lemne și poporul lui Dumneȃeu cioplinȃ și sărăciți prin contribuții cel ce veneau ca să asculte înfricoșatele misterii în temple sărace, puțin îngrijindu-se de demnitatea sa. Căci în genere ni s'a poruncit nu să lucrăm la petre, ci să cultivăm suflete și nici să înfrumusețăm ȃiduri, ci biserici și că de pe loc înalt privind peste tot să alungăm și să izgonim pe lupi din turmă, mai ales în aceste timpuri, în care cei dela apus împetrițați s'au introdus între noi ca cei hălmisiți de ori ce cult.

Între acestea deci cu începerea anului 1798 a voit adică să-'și arate zelul. S'a răsturnat însă căȃȃnd în grópa cea mai aprópe, părându-i se că scrie pentru a plăcea celor puternici și că apără cele dorite lor, publicând dogme curioase și străine și ca să zic așa mai inpioase. Căci apucându-se de un scriitor ignorant și de rind, neputend el în nici un chip a-i judeca scrierile, socotind că tóte le știe, bȃrfitor de nimicuri și plin de tótă nereligiozitatea, grăbindu-se a editat'o prin tipar și tipografia cea din nou instituită în curte, prin contribuție obștească, a rușinat'o cu acesta prin necurățanie, mȃnjind'o cu bȃrfelele aceste nelegiuite, pe care voinȃ a o recomanda să fie bine primită, a corupt sfātuirea părintescă a prea fericitului Patriarh al Ierusalimului Domnul

Antim și a scris'o. Atunci luptându-se cu o bôlă foarte grea preasf. și prea învățatul acesta Patriarh și părându-se că-i va urma mórtea, a presupus că va îndepărta de la sine socotința cea mai obștăscă și a îndrăznit să îndepărteze acéstă nedréptă hulă prin religiozitatea unui așa bărbat. Dar n'a reușit întru nimic acéstă viclenie cu totul îndrăznită, căci când prea fericitul cu mila lui Dumnezeu reînșănătoșindu-se a văduț'o, a desprețuit'o și a aruncat'o dovedind'o că-i falsă și anonimă acea nelegăuită cărticică și arhieriei petrecătorii aicea cetind'o au condamnat'o și a hotărît ca tot creștinul conscient să o socotăscă de streină și neprimită și departe de piositate. Au dat cheltuelile tiparului și luând imprimatele le-au aruncat în mare, mâncare peștelor.

Incepându-se luna lui Martie s'a apucat și de altă învoire a bisericeii și s'a aruncat să bage turburare, gândindu-se ca să ia pe episcopii reșăși sub Mitropoliții lor, ca să sfărâme totă armonia legală a bisericilor și așezându-i în egalitate cu cei superiori lor să-i număscă Mitropoliți și Arhiepiscopi și separându-i între ei să-i mânueze cu ușurință și să-i tiranisăscă pe toți. Decî la acéstă pornire a lui, fără cuvînt, s'au împotrivit cei mai mulți, mai ales Mitropoliții ce aveau episcopi și strigaū protestând, punënd înainte canónele apostolice și sinodale, dispozițiile imperatorilor creștini și diplomele ce le aveau în mânele lor din partea celor ce stăpânesc acum. Chemându-l l'a dojenit pe Mitropolitul Cretei, căutând ca de acolo să începă desfacerea episcopilor și el însuși probabil că voia să se îndepărteze de scaun, pentru că era bătrîn și că de mult se folosește câștigând din Creta. După ce însă la acestea a găsit împotrivitori pe cei mai capabili, s'a abștinut, trimițënd la eparhiile lor pe al Iracliei, Nicomidiei și Prusei, în luna Mai.

Neputënd nimic să sêvirșăscă dintr'acestea, pune la dări de aci înainte pe cei sfințiți, înrumuseșând casa cea nouă-zidită și înveselindu-se pentru acéstă, ca făcënd ceva în adevăr

mare, spăimântându-se de așa de strălucită casă; dar înțelegând mulțimea cheltuelilor și că nimic din acele pentru care se bucură poporul creștin nu a lucrat spre plăcerea lui Dumnezeu, mai apoi a întreprins adică să înfrumusețeze biserica marelui Martir Gheorghe. Dar vai de îmbunătățirea de acum a celor ce stau înainte bisericeste! Căci neștiind nici cele stabilite de sub ochii săi, se încercă la cele prezente, îndrăznind fără rușine a le preface precum, când Patriarchul acesta a inovat în amintita biserică, ridicând trei sfințite mese, pe partea cea dréptă biserica sfintei și marelui mucenice Eufimia făcând'o din nou, iar pe cea stângă a celor trei Ierarhi, despărțind sfințita *proscomidie*, zulipsind cum se pare întru acestea altarele Latinilor, improtiva dreptului și a formei cea frumoasă a bisericeii. Căci într'o biserică să ridică o singură sfințită masă (prestol), măcar de și în jurul unuia stau mai multe altele, cu toții deci datoresc să păstreze aceeași formă, despărțind în două corul, după tipul moștenit din vechime, așezând și zugrăvind cele cu mintea înțalese. Căci toate cele așezate în biserică, ba încă și cele vedute și au însemnarea lor mistică, în cât biserica însăș preînchipuește totă lumea, iar sfințita masă scaunul și locul lui Christos, în înțeles cu mintea, Golgota și locul Craniului în cele ce se ved, și serviciul și al zilei și al nopții preînchipuește tot timpul și proaducere și proaducător este Christos însuși, este necesar dar ca în un templu și în o zi noptime unul dintre sfințiți pe o singură sfințită masă să sevirșască sfințita mistagogie; pentru că în lume odată în vec unul este Cel un născut a lui Dumnezeu și Părintelui, într'un loc, la Golgota, ca om murind a sevirșit mântuirea a totă lumea. La acestea duc și conduc cele aședate și cele ce se lucréză în biserică, pe care Latinii zdruncinându-le s'au înșelat, cădënd din teorisire. Dar biserica lui Dumnezeu la cele predate de Dumnezeu puternic opunându-se pururea a fugit de asemenea inovări și desprețuește pe acei ce 'i turbură economia ei.

Grabnic fiind și la vorbă și la scris, or ce s'ar întâmpla, ș'a înmulțit scrisorile, trimițând pretutindenți, ca și cum ar îngriji pentru o bună legislație. Acum și către insulele din Grecia cucerite de Francezi a trimis îndemnându-i să respingă dela ei pe cei ce vin, lucrând nu cu trebuia atențiune cele ce i se ordona. Căci dacă n'ar fi venit acestora curînd un ajutor întrarmat de altă parte, i-ar fi expus la mare primejdie și pe locuitorii insulelor ortodoxe și pe ei, declarând război atât de iute conducătorul păcei, adică Patriarchul. Căci a ambiționa să reușești în ast-fel de afaceri, cu cât sînt în opunere celor bisericesti, cu atât mai ales ele sînt vătămătoare și pierdătoare pentru tot nêmul.

Părîndu-i-se că a ajuns culmea iubirei frumosului și înfrumusețându-și casa cum a voit și pretutindenți impunînd dajdea sfințită și în genere terminându-și ocupațiile lui, a adus înapoi pe arhiereii cei alungați în luna lui Mai, și în față tuturor adică dînd socotelă de venituri și de cheltueli s'a creșut că face ceva îmbucurător tuturor, sêvrîșind de acestea, ne opunîndu-se nimeni la cele ce dispunea și asupra celor ce afirma. Mergea înainte întreprindînd cu curaj, nesfătuindu-se cu nimeni. Iar arhiereii sinodali și dintre boerii cei mai de sêmă, observînd cele ce se făcea din o ast-fel de nesfătuire, s'aũ înțeles împreună ca să-l alunge. Și lucrînd către cei dela Guvern, la 18 Decembrie 1798, l'aũ scos din scaunul Patriarchal, exilîndu-l în Cesaria din Pont. A doua zi făcîndu-se adunare generală, a chemat din sf. Munte pe Chir Neofit, mai înțeleptit socotind că-l vor găsi, prin peripețiile lui în Rodos, apoi în Patmos și după aceea în sf. Munte.

A venit deci pe la sfîrșitul lunei Ianuarie 1799 și prezentîndu-se Vizirului împărăției, ca de obicei, a luat iarăș scaunul ecumenic Chir Neofet și a început iarăș aceleași ca și mai înainte a întreprinde, peste părerea celor ce l'aũ chemat. Dar n'a găsit tot ast-fel conasociați și conlucrători,

nici pe protectorul, pe care și l'a luat atunci înfricoșat și viclen sprijin, de care se conducea pentru interesele aceluia, lucra ceea ce nu se cuvenea și săvârșea cele ce se păreau celor ce-l purtau pe el cu silă și făptuind nedreptate. De unii din ai noștri se ascundea atunci făcând acestea, iar pe alții îi înfricoșă, luând de aici tărie necuviincioasă, socotindu-se prietin și servitor celui mai tare și celui mai fățarnic dintre puternici, luând atâta putere prin intrigă, în cât viclenia lui cea prea corupătoare de cei mulți se căuta ca cea mai înaltă înțelepciune și cea mai adâncă pătrundere, pentru distrugerea a multe nămurii și nimicirea lucrurilor adică a celor mai noi. Făcându-și-l prieten pe acesta și luându-și-l protector atunci, ușor și foarte lesne a căzut din scaun, devenind nesuferit.

Deci când a venit acum la început s'a arătat blând. Căci Domnul Grigorie ducându-se până la Nicomidia pe o iarnă foarte grea, și temându-se mult de îndepărtarea locuinței, s'a rugat cu căldură arhierilor sinodali, încât să-i schimbe mergerea în exil pe o altă cale și a reușit să rămână acolo, prin dese rugăminți. Venind la scaunul ecumenic Chir Neofet a schimbat hotărârea de mai înainte, trimițându-l la Zihna. Iar pentru Procopie ce fusese Patriarch mai înainte și care se anevoia în sf. Munte a vorbit mai omenește. Dar chibzuirile viclene de mai înainte asupra prietinelor lui le a născocit iarăși, fie din deprindere sau din altă manevrare și răutate mai nouă. Asupra lui Macarie al Ioaninelor s'a infuriat satrapul înfricoșat de acolo ori tiranul și a cerut ca să-l ridice de acolo, aducând pe cel al Artei la Ioanina, iar pe cel al Vechelor Patre, locuitorii Pătrei învinuindu-l l'a scos. Respectiv de violența temutului tiran al Ioaninelor neputând să se opue arhieriei sinodali de aceea, îndată s'a îngrijit ca să-l scape cu viață pe confratele lor, dând de Metropolit al Ioaninelor pe Iroteiū al Evripului și trimițând exarh și ceauș împărătesc cu scrisori rugătoare, au ridicat pe

Macarie, rescumpărându-și viața cu mulți bani; iar asupra locuitorilor din Patre se luptă, dovedind că anaforalele lor sînt nedrepte. Fiind-că persistă și-au căpătat putere de la cei puternici calomniind pe arhiereul lor, și în nici un chip nu voia să se liniștescă, escitând ura celor ce stăpânea, pentru ca se nu i se întîmple ceva mai rău, a hotărît să-l scotă și li s'a dat ca Metropolit Vechilor Patre pe Macarie de la Ioanine. Murind arhiereul Andrulei, și Patriarchul caută de aci câștigul său și trecînd de la alții la alții și schimbându-i, supărându-se arhierei l'a u mustrat în față căutându-și propriul său câștig și conrumpând afacerile bisericesti și concertându-se asupra pornirilor lui s'a unit, voind a se întinde de asupra faptelor comune, simțindu-se cea mai grea datorie asupra bisericii, dintre care cea mai mare parte el în fosta sa Patriarchie o a adăugit, îngreunînd eparchiile.

Cercira și cele-l-alte insule și orașele litorale, ce erau mai înainte sub stăpînirea Venețienilor, cuprinse de Francezi, cu puterea neînvinselor armate Rusești, voind Dumneșu, a devenit libere, a venit în Constantinopol din societatea deobștie a lor reprezentanți și presentându-se mai întăiu la Patriarchul ecumenic și Sinodului din jurul său a cerut, să li se așeze Metropolit în Cercira. Decî primindu-l cu cinste mai întăiu s'a rugat și a mulțamit îndurătorului Dumneșu, care a înviat și a ridicat iarăși biserica de acolo la Metropolie, apoi pe cel de acolo ales de tot clerul și primit, l'a votat Metropolit. A hotărît apoi ca Metropolitul Ieroteiu cel de curînd strămutat de la Eurip la Ioanine că îndată să se ducă în Cercira și luînd pe doi dintre arhierei megiești să hironescă pe cel votat Metropolit Cercirei, dându-i și eclosul obicnuit. A ridicat și pe cei doi Mitropoliți, pe al Cefaloniei și Zachintului și pe al Leucadie și sf. Mavre la gradul de Mitropoliți, întărind acastă cinste și celor de acum și celor ce vor fi pururea la ei prin hri-

sóve Sinodice Patriarchale. Al Naupliului trecând spre Domnul din ceste de aicea și votându-se Gherasim arhimandritul Nicomidiei, fiind nemulțămii de el proistoșii Peloponezului, a părăsit voturile Chir Gherasim, iar cel al Vechelor Patre a primit eparhia Naupliului.

Incepând anul mântuirii 1800 și părăndu-se că s'a mișcat o neînțelegere óre-care de bani în ședințele arhierilor, fiind cërta mare între boeri despre interesele lor egemonice, întroducându-se și împăcând opiniunile escitate ale boerilor împăcuiitorul, a alungat din Constantinopol pe al Efesului, al Nicomidiei, Nichei și Prusei, și pe alți óre cari, presupunându-i vrăjmași lui și că se împrotivesc celor interesați acolo, socotind că dacă va alunga pe aceștia, ar putea jefui tot orașul. A furat sărăcind pe mulți, nu pe toți însă cum a voit, făcând și desfăcând cele sfinte și pe cei sfințiți, cărcimărind înfricoșatul cele sfinte.

Intr'acestea și cel votat mai înainte Gherasim al Naupliei, a devenit al Cretei, când cel fost al Vizei a reluat eparhia lui prin persistența eparhioților săi, apoi al Varnei s'a strămutat la Dristra, demisionând al Dristrei. Ura asupra ómenilor învățați și a profesoriilor în tot chipul manifestând'o, neputând să nimicéscă cu totul școla din Patmos, tóte vicleniile meșteșugite le-a pus în mișcare și sfaturile réle asupra școlei din sf. Munte. De aceea venind la scaun îndată a împedicat reparația clădirilor, care din cheltuelile comunităței sf. Munte se făceau și erau aprópe de terminat, puțin după aceea profesorul de acolo Ciprian trecând spre Domnul, pe cel propus a-l înlocui, Grigorie, n'a acceptat ca să-l aducă după renume; căci nu i s'a părut în conformitate cu arta interesată a lui, să o introducă pe față în ast-fel de împrejurări și nici așa n'ar fi putut să-l respingă și să-l înlătore înlocuindu-l cu altul, pentru că el lucra rău din princip. Deci aú meșteșugit ceva înfricoșat, furișindu-se și înșelând pe cei mai simpli, spunând altele altora și ca și

cum lăudând zelul cel bun al iubitorilor de învățatură și prefăcându-se că-i ajută, înșelând pe epitropii acelei școle. A trimis deci exarh pe Episcopul Stagelor la sf. Munte, ca să adune bani și de la sfințitele monastiri, și de la chilioți ba și asceți pentru plata salariilor profesorilor de acolo și așa siluind să irite pe toți cei de acolo asupra școlei, în cât de aci înainte să nu mai aibă liniște nimeni, nici profesor nici școlar, displăcându-le, sau măi propriu privind aghioriții rău școla.

Săvârșindu-se anul 1801, chir Neofet turba de iubire de argint și toate făcea pentru bani, dar în toate era fără noroc, voința lui și socotința blamabilă. Avea însă complici la furt și lăudători ai socotinței lui pe carii și i-a făcut, câștigându-i prin bani. După sărbătorile Paștelor a intrat arhieriei alungat în capitală și fără voea lor, și venind a dispus scoterea lui. Deci la 19 Iulie l'a alungat scoțându-l iarăși din scaun, trimițându-l la sf. Munte, apoi a înaintat la scaunul ecumenic pe Domnul Calinic de la Nicea.

BIOGRAFIA LUÎ SERGIU MACREÛ.

Învățatul C. N. Satta a întreprins publicarea unui însemnat material istoric, privitor la scriitorii Bisantinei după căderea Constantinopolului, și care material era necunoscut, zăcând în manuscrise și împrăștiat prin diferite biblioteci publice și private, atât în Orient cât și în Occident. Parte din acest material, opere întregi chiar, a însemnatate și pentru istoria și literatura noastră Românească. Tot materialul ce l'a găsit în curgere de mai mulți ani, cu multă anevoință și cheltueli l'a imprimat succesiv în opera sa intitulată: *Μεσαιωνική Βιβλιοθηκή*—Biblioteca medievală.

În volumul III a acestei opere, de la pagina 203 până la pagina 419, inclusiv am găsit publicată și următoarea scriere: *Σεργίου Μακρραίου Ὑπομνήματα Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας*

(1750—1800), Sergiū Macreū, Amintiri din Istoria Bisericească. Cetind această lucrare a lui Macreū am socotit că-î bine să o traduc în Românește, pentru că ea tratéză vieța internă a Bisericei Ortodoxe de Răsărit, apoi cunoscënd că pentru acest restimp nu exista nici un istoric ortodox, care să fi încercat să scrie și să lase posterității evenimentele petrecute în Biserica Ortodoxă, mai cunoscënd că Istoricii Occidentali atacă cu multă înverșunare Biserica Ortodoxă, ca privată de orî-ce mișcare bine-făcătoare credincioșilor sēi, lipsită din cauza ignoranței, de ómenī capabili și activi în păstoria spirituală, fără ca cei cariī ne atacă să considere starea de decadență a Ortodoxismului în acest timp, excepțând Rosia, să recunóscă că popórele Ortodoxe din Asia și Africa, cum și cele din Europa, mai ales Peninsula Balcanică tótă și Noi Romānii cu toțiī eram în sub jugul și tirania turcésca, uniī sclavi, iar alțiī supuși, că nu ne putēm mișca după voință și nici nu eram liberi a ne exprima durerile și suferințele nóstre. Acéstă stare de lucruri justifică lipsa de ómenī învățați și de păstori energici în Orient. Apoi ortodoxilor de și nu le era permis a'și clădi orī restaura în Imperiul turcesc în trecut bisericile lor, cu scop ca, deteriorându-se și ruinându-se, cu timpul mai ușor să pótă fi convertiți la mahomedanism, totuși aū existat bărbați de valóre științifică și a căror lucrări aū fost în parte publicate prin Occident și mai ales în principatele Moldaviei și Valahiei, în care era mai multă libertate și în care domneaū Grecii Fanarioți. Unul din Istoricii însemnați în Ortodoxism pe acele timpuri a fost și Metropolitul Athenelor Meletie, care a scris Istoria Bisericei Ortodoxă până la 1695. Dela acest timp nu mai avem propriū dis vre-un scriitor Bisericesc, care să ne represinte Biserica nóstră Ortodoxă în seculul al XVIII¹). Acéstă Istorie a lui Meletie a fost tradusă

¹) Veđi *Νεοελληνική φιλολογία* ὀπο **Κ. Ν. Σαθα**, pag. 392.

și Românește de mult meritosul și virtuosul Metropolit al Moldovei Veniamin Costache și imprimată la 1843, în Iași.

În timpurile noastre s'a îmbogățit mai mult literatura istoriei Bisericii Ortodoxă prin zelul neîntrerupt a I. P. S. Mitropolit și Primat al României, traducând și imprimând toți istoricii Bisericești Bisantini, afară de Calist. Vădând că prin scrierea lui Sergiū Macreū se întregeste un gol de o jumătate de secol, apoi că în această epocă nu există nici un scriitor Bisericesc Ortodox publicat până acum, am îndeplinit acest gol traducând lucrarea sa. Am mai făcut această motivat de trebuința ce dărnice o întâmpinau studenții Facultății noastre în studiarea Istoriei Bisericești din această epocă, neexistând nimic imprimat. Valoarea lucrării lui Sergiū Macareū este foarte bine apreciată de eruditul C. N. Satha, prin următoarele cuvinte: «Μετὰ τὸν Ὑψηλάντην ἔρχεται ὁ Σέργιος Μακραιος, ὁ μόνος ἐπάξιος τοῦ ἀνόματος τοῦ χρονογράφου, Οὗτος μὴ βαδῆσας τὴν τετραμμένην ὁδὸν τῶν προκατόχων αὐτοῦ, ἀναμιγνύοντων ἄνευ τινὸς τάξεος, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἄνευ χρονολογιῶν, πολλὰ καὶ ποικίλα γεγονότα καὶ ἀποτόμως διακοπόντων τὴν διήγησιν ἵνα παρεμβάλωσι ξένα τοῦ προκειμένου ἐπισόδια, περιορίσθη εἰς τὴν χρονολογικὴν ἔκθεσιν μιᾶς Ἑκκλησιαστικῆς πεντηκονταετηρίδος (1750—1800). ὡς αὐτόπτης ἀφηγούμενος καὶ κρίνων τὰ ἐν αὐτῇ συμβάντα). «După Ipsilant vine Sergiū Macreū singurul vrednic de numele de Cronograf. Acesta ne pornind pe calea bătută de predecesorii săi, cari amestecău fără vre-o ordine și mai ales fără cronologie, multe și variate fapte și deodată în-tretăiaū istorisirea pentru ca se interpună episoade streine de subiect, el, Macreū, s'a restrîns la expunerea cronologică a cinci-șeci de ani ai Bisericii».

Aceste Amintiri din Istoria Bisericească a lui Sergiū Macreū sînt editate pentru întâia oară de către D. C. N. Satha, care declară că a transcris lucrarea din originalul autorului, din-

1) Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη, în Introducere, pag. 23 și 24, vol. III.

tr'un Codice ce se păstrează în Biblioteca Metohului Sf. Mormint în Constantinopol, înregistrat la No. 428: «'Αντιγράφη ἐκ τοῦ ἰδιογράφου Κώδικος ἀποτεθησαυρισμένον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου»). «S'a prescriș din codicile autograf existent în biblioteca Metohului Sfantului Mormint din Consantinopol».

Acum să spunem ceva și despre viața autorului *Amin-tirilor din Istoria Bisericească*, și care însemnări le est-tragem tot din operele D-lui C. N. Satha, din volumul III, unde în Introducere îl face pe scurt biografia. N'am gășit la alți scriitorii moderni Greci nimic însemnat despre Sergiū Macreū, de cât dōră amintiri despre el, și acelea greșite, ca în Andrei Papadopol Vretos (Ανδρέος Παπαδόπουλος Βρετός), în volumul II, pagina 300 a literaturii sale: *Νεοελληνική φι-λολογία*—Filologia Neoelenică. Sergiū Macreū s'a născut în Furnă, un orășel în Agrafe, a învățat cunoștințele enciclice la ieromonahul Teofan, care și acesta era ucenic și succes-sor a lui Anastasie Gordie, în școla din Agrafe. A poi du-cēndu-se la Sf. Munte al Atonului s'a desvīrșit ascultând pe Eugeniū Vulgaris, după plecarea căruia de acolo a fost un timp și conducătorul Academiei de acolo, după cum să constatā din o însemnare biografică în Biblioteca Metohului Sf. Mor-mint din Constantinopol. Când Eugeniū Vulgaris a primit direcțiunea școlei patriarhale s'a dus și Macreū la Constan-tinopol și a ascultat la el Teologia. De la acest timp a stat acolo în speranța de a obține a funcțiune de profesor, pre-textând diferit cătră bătrīnul sēu profesor Theofan, care fiind spre sfișritul vieței sale nu înceta chemāndu-l pe Macreū la Agrafe și să continue lucrul civilisator a lui Eugeniū Eto-liotul, Anastasie Gordie și a ultimului succesor a aceluia. Din diferite epistole ale lui Macreū se vede că a fost nevoit, pentru un câștig mai mare, ca să nu asculte de glasul pa-

1) Veđi vol. III. opera citată pag. 83.

triotic a profesorului său. Aşa în 1774 îi scrie lui Theofan că ar avea intenţiunea să se ducă la Iaşi pentru a profesa acolo împreună cu compatriotul său Ión Cercel, care era director Academiei Domneşti din Iaşi.

Dar nereuşind în Constantinopol, se pregătea Macreū pentru a pleca în Principate, sau a se duce în Agrafe.

Curînd însă a fost numit profesor în Constantinopol la şcoala Patriarhală, el însă a refuzat acel post pentru motive ce nu se cunosc ¹⁾. În o Epistolă adresată lui Kiril compatriotul şi conşcolarul său ast-fel descrie starea de decadere a învăţămîntului în Grecia pe la 1777: «Am lăudat dispoziţia celor ce au plecat la Iaşi pentru iubirea de învăţătură. Căci unde sînt între noi învăţaţii? Unde şcolile? Ci nu mai şcole de începători şi acestea nu nebănuite. Nici un secol n'a adus ştiinţelor atîta întunecare.....» Prin energia drastică a Patriarhului Sofronie al II înfiinţându-se şi a doua şcolă patriarhală de ştiinţele filosofice, la 1 Septembrie 1778, Macreū a fost orînduit Director cu un salariu anual de 1250 lei şi a condus această şcolă pînă la 1790. În acest an a fost chemat ca director şcolii din Hio de către Damaschin fost al Tesalonicului, dar a refuzat. Apoi cerîndu-î a-î recomanda pe alt-cineva vrednic, scrie acestea, arătîndu-î care sînt şi unde bărbaţii cei mai erudiţi a acelui timp şi să se adreseze la ei:..... «În sfîrşit m'a îndatorat ca să mă ocup să aflu pe alt-cineva şi că dacă cunosc pe vre-unul vrednic de acest lucru să i-l fac cunoscut Preasf. Sale. De aceea arăt: că la Bucureşti este Iosif, la Iaşi Ión, la Sf. Munte Kiril, la Miconne Kiril, la Naxos Chrisant, în Rodos Natanail, în Atena Vondas, deci pe orî care din aceştia va putea să-l pună profesor este vrednic de misiunea lui²⁾. Ast-fel vedem că în fruntea ome-

¹⁾ Vezi Epistolele către Ioachim al Anghialului şi Chiriac, din 14 August 1776, idem epistola către Chiriant Etoliotul, idem Satha vol. III. Μεσακονική Βιβλιοθήκη, în Introducere pag. 73—74.

²⁾ Epistola din Noembrie 17, 1782.

nilor învățați pe aceste timpuri se pun profesori din București și Iași, pentru că numai pe aicea erau și bine plătiți și respectați pentru știința lor. Desființându-se școala de Filosofie din Constantinopol, Macreū a fost numit profesor la cea de gramatică, de unde s'a retras după trei ani de profesură (1790—1793). In anul 1794 numit din nou la școala patriarhală a condu-s'o până la anul 1801, când din cauză de bôlă a dimisionat și a trăit retras în Patriarchat și în special în Metohul Sf. Mormint, unde a și încetat din viață la 1819. După Logadi 1).

De la Macreū Sergiū ne-au rămas următoarele opere, parte editate, parte încă în manuscrite:

1) Τρόπαιον ἐκ τῆς Ἑλλαδικῆς πανοπλίας κατὰ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Κοπερνίκου ἐν τρισὶ διαλόγοις. 1797. «Trofeū din Panoplia Eladică înprotiva urmașilor lui Copernic, în trei dialoguri».

2) Ὁρθόδοξος Ὑμνωδός, ἤτοι ἱερὰ Φιλοσοφία ἐν μέτροις Πινδαρικοῖς 1802. «Imnodos Orthodox, saū sfințita Filosofie, în metri pindarici».

3) Ἐραστῆς σοφίς ὑπὸ τῶν Θεῶν Γραφῶν ὀδηγούμενος, εἶπουν ἐξήγησις δογματικῆ 1816. «Iubitorul de înțelepciune condus de dumnezeestile Scripturii, adică interpretare dogmatică».

4) Ἐπίτομι Φυσικῆς ἀκροάσεως, ἐκτεθεῖσα ἐν τρισὶ βιβλίοις. «Resumat din ascultarea Fisiceii, tratat în trei cărți». 1816.

5) Ὑπομνήματα Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Amintiri din Istoria Bisericescă. Imprimat de C. N. Satha în Biblioteca Mediavală, volumul III, pagina 203—419. 1872.

Ne imprimate încă:

6) Πολιτικῆ σχέδη, δι' ἧς ἂν τῆς κρίνοι οἷα τὰ κατὰ τόπολίτευμα. 1768. «Proect politic, prin care ar putea cine-va judeca cele relative la guvernămînt».

7) Ἐγκώμιον τῆς ἁγίας Μαρίνης. «Laudă la sfința Marină».

8) Ἐπιγράμματα διάφορα—«Diferite epigrame».

1) Veđi παράλληλον φιλοσοφία pag. 56.

9) Ἐπιστολαί—Epistole. Conservate în un codice separat; din aceeași bibliotecă a Metohului Sf. Mormînt.

Câte-va cuvinte asupra scrierei: Ὑπομνήματα Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας—«Amintiri din Istoria Bisericească».

Sergiū Macreū a scris aceste amintiri istorice așa, după cum a vădut singur faptele petrecute în acest jumătate de secol și le a apreciat. Fiind un bărbat cult și neîntrodus în gradele înalte ierarhice, pentru cuvinte ușor de priceput, că nu voia să a-l avea de rival înaintându-l la gradele de Metropliți și Patriarhi, cei ce dețineaș deja aceste înalte posturi, el a fost dar lăsat mai la o parte, a'și căuta de meseria lui—dăscălia. Exemple de felul acesta aș fost de ajunse și la noi Români. Macreū era un perfect cunoscător a limbii grecești vechi, de aceea mai toate scrierile lui sînt într'o limbă grecă desăvîrșită și în care se întimpină chiar dificultăți pentru priceperea ideilor; pentru că face prea mare abuz de cuvinte puțin întrebuițate și câte odată chiar de el formate. Cu toate acestea C. N. Satha se exprimă despre el prea favorabil. El ȳice: «Enumerând cronograful Bisantin de după cãderea Constantinopolului, am ȳis cã numai Macreū este vrednic de acest nume. În Amintirile lui istorice expune științific faptele, evitând degresiunile fără loc a subiectelor de conținut străin, adunând cu pricepere cunoștințele biografice necesare despre fie-care din Patriarhi, cum și a învetașilor contemporani¹⁾». Tot Satha ne mai spune cã unele împrejurări din viața Patriarhilor le ar fi descris prea subiectiv și cã ar fi fost prea aspru față de Neofet al VIII și de Grigorie al V. Apoi mai noteză cã în Amintirile sale istorice ar fi făcut prea mult uz de clasicitate, punând frase pompoșe și grele de înțeles și cã ar fi fost mai bine să le fi scris aceste Amintiri istorice în o limbă ușoră, simplă și de toți înțelēsă. Apoi conchide:

¹⁾ Veđi Satha Μεσαιωνική Βιβλιοθηκή, Vol. III, pag. 84.

«Cu tóte acestea Istoria lui Macreú trebuie considerată ca un monument din cele mai prețioase ale Grecismului sub domnirea turcésă, care este atât de stérpă de chronografi¹⁾.

Codicile original al Amintirilor Istoriei Bisericești este pe hârtie ordinară, având forma octavo și cuprinde în totul 581 de pagini, dintre care 458 cuprind această lucrare, iar restul de 123, ce sînt scrise imediat după acesta, cuprind alte lucrări ale lui needitate.

Manuscriptul, cum am șis, este proprietatea Bibliotecei Metohului Sfintului Mormînt din Constantinopol.

C. E.



¹⁾ Satha opera citată, pag. 85.

PREDICĂ

DESPRE TRIUMFUL CREȘTINISMULUI¹⁾.

«Și a ȳis Iisus: ndrăsnii, eũ am biruit lumea» (Ión, 16, 88).

Fraților,

Aprópe trei sute de ani trecuseră de când Mântuitorul nostru Iisus Christos, fiind cu ucenicũ Lui i-a incurajat în predicarea Dumneȳescilor invěțaturĩ ȳicându-le: «Indrăzniți, eũ am biruit lumea» și cari cuvinte aũ devenit după trei secole realitate. Și într'adevăr, după ce Sf. Spirit s'a pogorit peste discipulĩ aducându-le aminte de tóte cele ce spusese lor Invěțatorul își reamintesc cuvintele de mai sus și încãlȳiți de focul dragostiĩ și credinței în Dumneȳescul lor stăpân s'aũ îmbărbătat, și aũ ndrăsnit. Călăuziți de aceste cuvinte «Indrăsnii, eũ am biruit lumea» aũ străbătut nenumărate popóre, orașe și sate, aũ plecat din Asia, aũ cutreerat Europa, aũ călătorit peste mările: Egea, Propontida, Pontu, Mediterana, aũ intrat prin insule; și cine póte să enumere acum tóte națiunile și țerile de diferite religii, de diferite legi, moravuri, gândiri etc., dar cari tóte nutreaũ ură contra lui Christos. În tóte părțile unde aũ pătruns aũ propove-

¹⁾ ȳinută în ȳiua de 21 Maiũ, „Sf. Impărați Constantin și Elena“, în Capela Internatului Teologic (Radu-Vodă).

duit un Dumnezeu viu, învățând pe popoare să se închine Lui cu spiritul și adevărul, a mărturisit pe Iesus Christos adevărind venirea Lui pe pământ pentru mântuirea lumii; a spus tuturor în lung și în lat că acest Mântuitor a fost crucificat, omorât, a înviat, s'a înălțat, că șede de-a dreapta lui Dumnezeu Tatăl, și iarăși va veni să judece pe cei vii și pe cei morți.

Au îndemnat ca toți să se boteze spre curățirea de păcate și să se împărtășească cu sfântul său trup și sânge spre o unire și sfințire; au arătat cum trebuie să se porțe fie care: iubind pe toți cei-l-alți semenii ca pe frați, pe dușmanii ca pe prieteni să sufere chiar nedreptăți, să răsplătescă răul cu bine și în loc de ură să miluască. Cu aceste învățături ale lor au zidit o nouă cetate, au pus bazele unei comunități, care primesce în stinul său pe toți, fără deosebire de limbă, națiune, etate și sex. Au construit deci Biserica, Sionul cel nou, pe care porțile Iadului nu o pot sfărâma.

Dar pentru-că acela, care i-a ales și trimis în lume ca pe nisce oi în mijlocul lupilor, era însuși Dumnezeu înainte căruia nu este deosebire între Iudeu și Elin, de aceea și ei căuta să unescă toate popoarele, sfărâmând zidurile de separațiune și rupând lanțurile de sclavie; voia să întinderea și consolidarea Creștinismului universal, căci toți sînt fii ai aceluiasi părinte Dumnezeu, unic în ființe și întreit în persoane. Acest lucru însă nu convenea multora; fermecătorii și magii roșiau că nu vor mai putea să înșele lumea, filosofii să nu li se micșureze valoarea științei ce posedau, iar căpiteniile statului se temeau să nu piardă domnia. Pentru aceea toți și îndreptă privirile spre noua religie și încep a ponegri pe propoveditorii și cele învățate de dinșii. Ast-fel fiind lucrurile: după cum muncitorul de pământ se ostenește mai tot timpul anului, îmbunătățind ogorul său cu îngrășăminte prielnice plantelor, apoi ară voios și cu încredere că se va îndulci din rodul sbuciumărilor sale, el aruncă sămînța și după răsărire curătesce holda de mărăcinii și pâlămidă vătămătoare, așteptând cu bucurie secerișul; dar spre marea lui ulmire!... Cu puțin mai înainte de a-și drege seceră și cósă, instrumentele lui proprii pentru această ocupație, norii negri se îndesesc, o furtună gróznică cu plóe și

grindină, culcă la pământ și scutură semănăturile rămânându-i numai o mică răsplată după toate străduințele sale, tot ast-fel s'au petrecut lucrurile și cu învățătura răspândită de ucenicii Mântuitorului, care la început să lătesce puțin câte puțin, popoarele în mare parte încep a se lumina, iar pe acolo pe unde se mai vedea ridicându-se fumul necredinții, apostolii și urmașii lor alergau a potoli cu apa cea vie focul impietății, dorind a veni toți la cunoștința adevărului, adorarea unui Dumnezeu care vegheză în etern asupra fapturilor sale, dar totuși lățirea de și la proporțiuni mari, vine însă furtuna persecuțiilor și piatra care bate aproape două sute și ceva de ani ogorul creștinesc pentru cultivarea căruia se depuseseră atâtea osteneți. Nenorocirea venită era să prăpădescă totul imputinând rólele holdel și omorând pe muncitorii cari continuau încă a uda ogorul și a-l îmbunătăți în speranța timpului viitor. Il udau într'adevăr dar cu ce? Cu sângele lor. Il îmbunătățeau, cu ce? Cu nutrimentul credinții. Il arau din nou cu speranța mântuirii. Aruncau drept sămînță corpurile lor, care putrezind aveau să odrăslască virtuțile.

Nouă speranțe, o nouă încredințare. Din o semință spic însutit, din o tulpină miil de vlăstare. Și o putere prea înaltă! După atâtea suferințe Dumnezeu care pe cei ce-l iubesc îi și cêrtă, care îngrijesce de turma sa, dă în persóna marelui Constantin arma protecțiunii și biruinții pe care sf. Biserica Ortodoxă îl prăsnuesce astă-zi numindu-l de Dumnezeu în coronat, mare împărat și întocmai cu apostolii.

Fraților, timpurile celor dintâi trei secole sînt considerate ca timpuri ale nacerii și răspândirii, ale dedării și impu-ternicirii Bisericei înăuntrul său, ca timpuri în cari s'au întâmplat cele mai îngrozitoare persecuțiuni și s'a versat atîta sânge de martiri, ca timp în care Biserica se distingea prin vigórea și vioiciunea sa cea nouă; fiind liberă de ori ce influență și intervenire din partea statului, rezemată pe propriile ei base și urmând numai o tendință de organizare. N'a desvoltat pe atunci și n'a definit credința ei, însă față cu păgânismul, iudaismul, cum și față cu diferitele eresii s'a rădicat numai pentru-că avea deplina convingere în Dumnezeuescul său Intemeetor și prin părinții și ostașii săi la cari trebuie să privim ca la nisce bărbați vrednici de imitat,

modele neîntrecute de pietate și admirabilă credință, ea, Biserica a respins orî ce pără, adusă contra divinei Instituțiunii a Mântuitorului, cu tóte că nu era nici timp favorabil pentru dînsa și nici nu putea Biserica să atribue cuvenita magnificență și înălțime dumnezeescului său cult. Curată și nepătată atît în interior cât și în exterior, deosebindu-se și prin moralitatea și virtuțile fiilor ei, apare ca un sóre radios strălucind în mijlocul marelui întunec moral al păgânismului; se presintă drept comunitatea aceea, care prin credința către cerescul ei Mire, a luptat contra lumii vechi și a desvoltat o atît de mare putere de dragoste și abnegațiune, cum nu mai văduse pînă atunci lumea; aduce o nouă ordine morală de lucruri, în cât a vorbi despre Dumnezeu și lucrurile sale, nu mai era un drept propriu numai al celor înțelepți ca pînă acum, ci toți erau chemați la o învățatură mai înaltă. Acestea și multe de felul acesta nu mai putea să le tăgăduiască lumea.

Secta iudaică a Galileilor—adică cei chemați la predica Mântuitorului—care pînă atunci era desprețuită a devenit o ast-fel de putere înaintea căreia a început să tremure și să se clatine colosul imperiului roman. Sclavi, lucrători, femeile și copii aveau triumful în mâinile lor; cele nebune ale lumii erau alese de Dumnezeu spre a învăța omenirea și către aceste nebune ale lumii, vedem grăbindu-se cei ce se considerați înțelepți. Adierea creștină a pătruns pînă la curtea cesarilor; păgânismul oficos și putred vestejindu-se era numai o umbră; trebuia să vină o schimbare și acesta s'a arătat prin intrarea în Creștinism a lui Constantin cel Mare, care în adevăr represintă triumful creștinismului asupra întunerecului ce domnise pînă atunci; și ca un al doilea apostol Pavel propune și decretază facla luminei peste tot imperiul ce stăpânea. De unde Sf. Pavel propoveduise tuturor cuvîntul lui Dumnezeu, marele Impărat Constantin îi unesce sub un singur sceptru; acela mîna oile la staul, acesta le ridică și înalță biserici drept locuință: acela lupta contra idolilor, acesta sfaramă cuiburile lor; de unde apostolii aruncaseră semîntă pe ici pe colo în mijlocul ginților acest numit de Biserica „*cel întocmai cu apostolii*“ adună productele în jigniță. Fost-a Paul chemat prin visiune a vesti popórelor, îndrumat însă și acesta a birui némurile

prin semnul arătat pe cer în mijlocul zilei «In hoc signo vinces» prin această veștă birui. Pe când acela cutreera universul spre a tăia ghimpiile nelegăturilor și ca un agricultor iscusit cu plugul învățătorei răsturna negrele brazde ale impietății semănând virtuți, acesta cu săbiile oștenilor săi strânge rólele dreptății. Acela intrând la împărat ore când l'a câștigat iar acesta împărat fiind credința lui Christos a decretat, mers-a Paul la închisore și pe temnicer la sine l-a atras; iar marele Constantin, temnițele întunecului și altarele idolesei cu puterea sa le-a ars.

Biserica din timpul său nu mai este biserica martirilor roșită de sângele fiilor ei, ci este instituțiunea recunoscută de stat, Biserica ce s'a ridicat cu glorie pe tronul cesarilor. Puterea guvernamentală, în care Biserica celor trei secole de până aci, găsea pe cel mai înverșunat inimic al său, devine acum puternicul ei sprijin și ajutor; protecțiunea domnitore, întinzând mâna dreaptă Bisericeii, îi oferă bogăție, splendore, și siguranță: casele de rugăciuni modeste ale timpurilor vechi sînt înlocuite acum cu bisericile împărătesci și strălucite.

Se orânduiesc tot ce e necesar pentru cultul dumnezeesc, viața creștină și artele frumoase, cari cultivă inima și înalță spiritul spre o bună și plăcută viațuire lui Dumnezeu. Prin interesul depus de către Marele și Sf. Impărat Constantin, prestigiul Bisericeii se ridică și devine un azil pentru toți cei ce se refugiau la picioarele altarului, fără a putea fi smulși cu forța brutală sau urmăriți de justiție până și în sfîntul locaș. Ingrijesce de a se procura odore și podobeles necesare și mai presus de toate instituesc și regulază drepturile servitorilor Bisericeii, dând decrete și formulând legi, a se constitui membrii ierarhiei în Sinode pentru a regula tot ce privesc credința și morala noastră; toate acestea făcându-le numai și numai pentru a garanta înflorirea și înmulțirea locașurilor în cari să se prea mărescă Dumnezeu cel adevărat, după cari lumea păgână însetase mil de ani. Glorie neperitoare și-a agonisit din aceste frumoase fapte Marele Constantin, pe care mintea omenescă se simte slabă a o expune.

Alături cu marele Impărat Sfînta Biserică s'erbătoreasc astăzi și pe mama sa Sfînta Elena, căci meritul în parte

fi are și ea care a dat cele mai frumoase îngrijiri fiului său, încă din tinereță; iar în timpul de domnie al Marelui Constantin arata cel mai mare devotament pentru cele sfinte: îndemnând la construire de biserici și ostenindu-se a afla cinstita Cruce pe care fusese răstignit Domnul nostru Iisus Christos și a așezat-o în biserica împărătească din Constantinopol, capitala imperiului pe atunci.

Patrónă demnă și model neîntrecut de pietate creștină pentru noi. Iată ce rezultat au avut creșterea și credința, pe care a știut să o însușească ea fiului său.

Acea i-a dat sceptrul în mână și i-a pus pe frunte diadema aureolei ceresci. Credința sfântă, care a însușit și pe străbunii noștri în apărarea patriei, și eliberarea ei de sub jugul tiraniei păgâne, lăsându-ne-o nouă de moștenire. Acea Dumneșcească putere, care locuiește în sufletul celor ce se închină Creatorului a totuși ridicat mărețele bisericii, unde noi în loc să ne grăbim a merge și a asculta cuvântul Domnului la sărbători, ne ducem ca la o vizită, fără a ne coborî în interiorul nostru și a căuta să ne dăm seamă de rostul ce avem pe această lume! Sau poți mulți ar dori să mai dărâme și ce mai este, pentru ca aria de joc să le fie mai largă! Unde va fi ore bunul simț? Unde sînt făgăduințele cu cari am încredințat pe părinți, moși și strămoși, că vom fi vrednici urmași ai lor, că vom încălzi și păstra în pepturile noastre de fi ai lor, dragostea de moșie și religie, cari au dat popoarelor gloria și mărirea în toate timpurile? Putem dice noi cei de astăzi că mergem pe urmele înaintașilor noștri din timpul lui Radu-Vodă, Ștefan cel Mare, Mateiu Basarab, Vasile Lupu, Mihael, Brâncoveneu și alții? Nu; căci aședemintele lor—cari se ruineză și puțin sînt acei ce se îngrijesc de dinsele—ne arată cu degetul străinilor, *cine sîntem!*

Nu înțelegem ore că părinții noștri cari dorm sub umbra crucei—privind cum lăsăm noi a se prăpădi tesaurele la cari ei au lucrat atâtea—s'ar simți mahnii? Și totuși închidem ochii! Unde se poate compara pietatea de astăzi cu aceea, care a zidit și protejat atâtea monumente sacre, în care sîntem chemați a ne ruga și a mulțami lui Dumneșceșu, care ne-a creat și îngrijesce dăruindu-ne sănătate și adăpost prielnic? Vedem noi isvorînd dragostea pentru cele

sfinte ori trecem de multe ori nepăsători? Străbunii s'au ostenit să ne ridice case de rugăciuni, unde aflăm alinare de necazuri și mângâere în suferinți, iar noi n'avem grijă cel puțin a repara și a îngriji ce s'a stricat.

Cu totul alt-fel decum sîntem noi astăzi a fost poporul român. Credința lui tare de odinioară în legea strămoșască și îmbărbătarea spre tot ce e bun și folositor l-au făcut liber și egal cu celelalte popoare. Este timpul când toți trebuie să purtăm grijă și să simțim durere pentru credință, țară și biserică, căci numai ast-fel vom putea fi stăpâni la noi acasă, iar dându-le cu piciorul, prăpastia nu întârzie a veni și cădînd în ea devenim slugă altora pe pămîntul bogat ce ni s'a păstrat de strămoșii noștri. Și este o datorie sfîntă să cugetăm că tot prin credință, dragoste și unire, putem ajunge la mărire și a păstra demnitatea noastră, cum și respectul către neam și scumpa noastră patrie. Credința cea de altă dată vibrează încă în sufletul românului, dar a fost și este înăbușită de multe apucături rele, pe care silindu-ne a le îndepărta, viitorul țării va fi mîndru.

Fie dar ca exemplele ce Biserica ni le pune astăzi înaintea, să rămână vii în cugetele noastre. Îngrijirea și creșterea ce Sf. Elena a dat Sf. Impărat Constantin să pătrundă pepturile mamelor noastre iubitoare de fi însuflându-le dragostea de Dumnezeu, Biserică și patrie, căci numai atunci vor dobîndi bine-cuvîntarea cerescă și peste mănósele noastre platuri se vor ridica brađi mândri și falnici, pe care nu-l va doborî vijeliile.

Ierod. Eugenia Profirescu.



IOAKIM AL III

PENTRU A DOUA ÓRĂ PATRIARH ECUMENIC.

Sanctitatea Sa Constantin al V, Patriarchul ecumenic venind la neînțelegere cu Sinodul Patriarhal și consiliul mixt, corpurile consultative cu ajutorul cărora, Patriarchul, în calitate de șef bisericesc al tuturor creștinilor ortodoxi din imperiul otoman, și de etnarch al lor, conduce afacerile lor bisericești și pe cele cu caracter mixt, a fost nevoit a se demite din înalta sa demnitate. Tóte aceste neînțelegeri urmate între patriarch, sinod și consiliul mixt, au avut loc în ultimele zile ale lunii Iulii Martie trecut, când Patriarchul Constantin s'a și retras dându-și demisiunea, iar nu destituit, precum greșit au raportat unele ziare politice și religioase de la noi.

După retragerea Sanctității Sale Constantin, a fost ales locuitor de patriarch și conducător provizoriu al afacerilor patriarchiei, până la alegerea unui titular, Eminenția Sa, mitropolitul Brusei D.D. Nathaniil; iar pe de alta, conform cu dispozițiunile statutului organic, sau a regulamentelor

pentru administrarea și conducerea afacerilor bisericești și laice privitoare pe biserica ortodoxă din imperiul Otoman, s'a luat măsurile necesarii pentru alegerea unui nou patriarh, și sorții au căzut asupra lui Ioakim al III, carele mai ocupase această înaltă demnitate de la Octombrie 1878—Martie 1884 și carele retras fiind își petrecea viața sa în liniște la muntele Athos, la schitul ermitic Milopotam.

Revenirea sa și re alegerea Sanctității Sale Ioakim III, la scaunul patriarchiei ecumenice a dat naștere la șgomotose manifestări de simpatii din partea credincioșilor creștini ortodoxi. Aceste manifestări au avut loc în centrele cele mari ale imperiului otoman, și mai ales în Constantinopol. Re alegerea sa a atras în acelaș timp atențiunea întregii lumii ortodoxe, și presa religioasă atât ortodoxă cât și eterodoxă a întregii lumii creștine a privit ca un eveniment mare bisericesc revenirea lui Ioakim al III pe scaunul patriarchiei ecumenice.

De această alegere s'a ocupat chiar și presa politică și cele mai însemnate ziare politice din Londra, Paris, Berlin, Roma și alte orașe însemnate au scris articole cu tot felul de aprecieri, atât asupra trecutului Sanctității sale și mai ales asupra timpurilor din prima perioadă a patriarchiei sale.

Dar toate acestea sunt justificate, când se are în vedere pe de o parte persoana lui Ioakim al III, iar pe de alta împrejurările prin cari a trecut Patriarhia ecumenică și creștinii ortodoxi din întregul imperiu otoman în ultimele decenii ale secolului trecut, când creștinii ortodoxi ai acestei patriarhii și din întregul imperiu au suferit tot felul de strimtorări și de călcări a drepturilor și privilegiilor ce le aveau ab antiquo, iar acesta din cauza slăbiciunii patriarhilor ce s'au succedat de la retragerea lui Ioakim al III până în prezent.

În întreg acest interval de timp s'a observat o lipsă totală de energie și de directivă în conducerea intereselor bi-

sericești și în afacerile naționale. Din această cauză în tot timpul de la retragerea sa (1884) până în prezent, 17 ani în care s'a succedat cinci patriarhi: Ioakim al IV, Dionisie al V, Neofit al VIII, Antim al VII și Constantin al V, numele lui Ioakim al III figura pururea printre candidații la scaunul patriarchiei ecumenice; căci el în cei 5—6 ani cât fusese patriarh dăduse dovezi îndestulătoare de pricepere, energie, tărie de caracter, patriotism și mai presus de toate năsuința d'a îndrepta mersul afacerilor bisericești și naționale prin o revisuire a regulamentelor și prin o reorganizare a clerului pentru a scóte din starea de decadență în care se află, erau adînc întipărite în inimile tuturor bine voitorilor de progres și bună orînduială în mersul afacerilor patriarchiei.

Dar pentru că toate aceste calități și năzuințe ale lui Ioakim al III displăceau multor sinodici și notabili, cari compun consiliul mixt, el (Ioakim III) era înlăturat și Scaunul era ocupat de bărbați, cari după un an sau doi trebuiau să părăsască scaunul, dacă nu se întîmpla să înceteze din viață. Așa s'a și întîmplat cu toți cei cinci patriarhi ce l'a succedat pe Ioakim de la 1884 până la Martie 1901.

De astă dată însă cu toții s'a convins că această stare de lucruri nu mai putea dăinui. Și atât Sinodul patriarhicesc, cât și consiliul mixt, notabilii și poporul, cu toții reflectând serios la împrejurările critice prin cari trecea patriarhia ecumenică, fără un om energic, destoinic, cu tărie de caracter, vederi largi pentru interesele bisericești și naționale experimentat și în stare, d'a face față situațiunei, cu toții s'a gândit la Ioakim al III, ale cărui acte mari erau încă recente în memoria tuturor.

Pentru aceea de astă dată cu toții au fost de perfect acord a readuce pe Scaunul patriarhal pe bărbatul cel încercat și dovedit destoinic; și a l reda locul de onóre ce îl avusese. As-fel se și explică bucuria generală a tuturor și

manifestările sgomotose de simpatii, ce i s'au făcut, căci cu toții au mari speranțe în noul ales, judecându-l după trecutul său privesc cu încredere viitorul.

Asupra lui Ioachim al treilea chemat ați pentru a doua oră la tronul ecumenic, ziarele ne dau următoarele note biografice.

El e născut la Boyadjikeny (Constantinopol) la 18 Ianuarie 1834. Călugărindu-se își schimbă pronumele de Christo în acela de Ioachim. După ce a fost diacon al unei episcopii în Macedonia, el a fost numit diacon la biserica ortodoxă Sf. Gheorghe din Viena. Aci a rămas două ani și învață limba germană, pe care o posedă foarte bine.

În 1860 fu numit de către protectorul său, patriarhul Ioachim al doilea, al doilea diacon al patriarhatului, și în 1863 mare eclesiarch al patriarhatului ecumenic.

În anul următor, sub Sofronie al doilea, fu ales mitropolit al Varnei și a rămas zece ani în această diocesană. A părăsit-o apoi pentru a merge la Salonic să înlocuiască pe Néophytos, ales mai târziu patriarh ecumenic.

În 1872 luă parte la sinodul ținut la Constantinopol, când se proclamă schisma bulgărească.

La mórtea patriarhului Ioachim al doilea, în 1878, situațiunea în care se afla biserica, cerea în mod imperios prezența la patriarhat a unui om capabil de a guverna cu mînă fermă și prudentă în același timp.

Ioachim fu ales patriarh ecumenic în unanimitate. Plecat din Salonic la 3 Noembrie, în mijlocul celei mai mari emoțiuni a credincioșilor săi, sosi la Constantinopol la 5 și fu instalat în scaun la 15 Noembrie.

Primul său act oficial fu să convoce o adunare națională pentru revizuirea statutelor comunității ortodoxe.

În această Adunare dădu citire unui lung memoriu cu vederi remarcabile pentru reorganizarea afacerilor naționale și bisericesti.

Gelos de buna stare a clerului și a personalului patriarchatului, Ioachim al treilea dădu atenție plăței restanțelor și pensiilor lor de retragere și în acest scop încheie un împrumut fără dobândă la Zémi Stefanovicî. Apoi organizează o subscripție pentru repararea localului patriarchatului.

Luî Ioachim al treilea se datoresc următoarele opere: restabilirea seminariului pentru clerul de jos; fondarea la Proti a unui asil pentru preoții bătrîni și bolnavi; restaurarea bisericei patriarchatului, înființarea ziarului «Ekklesiastiki Alithia» și restabilirea tipografiei patriarchatului, etc.

Dar dintre toate aceste opere una merită o mențiune specială; este vorba de superbul edificiu al Marelui școlii naționale din Fanar, care a fost inaugurat la 28 Septembrie 1882.

Avînd mare trecere și influență pe lângă bogații comunității, Ioachim III n'a încetat de a-i interesa de trebuința stabilimentelor pioase. Ast-fel a putut fi construită casa de alienați care se ridică printre stabilimentele din Baloukli. De asemenea el a creat asociațiunea de bine-facere și de instrucțiune publică pentru protecțiunea școlilor grecești din provinciile europene ale Turciei.

Nu mai puțin fecundă a fost activitatea lui pe un alt teren al afacerilor eclesiastice. Sub dînsul biserica ortodoxă a Serbiei a fost recunoscută autocefală în 1879, printr'un act special al patriarchatului.

Diocesa din Drystia a fost atribuită bisericei Rumeliei.

În 1881 a fost create arhiepiscopiile de Nevrocop în vialetul Salonic și mitropolia de Preveza și Nicopoli cu părțile rămase din diocesa de Arta și aceea de Discate în Tesalia.

Tot lui Ioachim III i se datorește regularea afacerilor dioceselor Bosniei și Herzegovinei.

În urma unei neînțelegeri ce a avut cu sinodul patriar-

chal și consiliul mixt, a fost silit să-și dea dimisiunea la 31 Decembrie 1883.

După ce a petrecut cât-va timp în casa sa de la Boyadjikeny, Ioachim III a întreprins o lungă călătorie, în decursul căreia a vizitat locurile sfinte. În cele din urmă s'a retras la muntele Athos unde departe de sgomotul lumii se consacră studiului care a fost în tot-d'auna predilecția sa. Instalat mai întâiu în mănăstirea Iveron, celebră prin retragerea lui Gregorie V, se transportă mai târziu la schitul din Mylopotamo unde l'a găsit acum știrea despre realegerea sa.

Ioachim III este al 254-lea patriarh de la apostolul Andrei, fondatorul primei biserici ortodoxe la Constantinopole, în anul 36 al erei noastre la Arghiropoulis (Fundukli).

Nici un prelat n'a posedat în țările noastre în așa grad dragostea maselor. Acastă dragoste e de alt-mintrelea justificată prin calitățile și virtuțile sale, cu cari se impune mulțimei.

Majestos în gesturi și atitudine, elocuent, activ și de o inteligență extra-ordinară, el posedă puterea de voință și curajul pe care-l cer marile acțiuni. Exteriorul său inspiră respect și impune stimă.

Mare, cu fruntea acoperită, cu ochii negri și vioi, cu o expresiune de dulcătă și veselie, el apare impunător în ceremoniile bisericesti. El iubește muzica bizantină și a făcut mult pentru propagarea ei prin crearea unei școli în care se cultiva această muzică.

Alegerea Sanctității Sale Ioachim al III fu ast-fel:

După ce Înalta Pörtă a comunicat Sinodului Patriarhal și consiliul mixt că demisiunea Sanctității Sale Constantin al V-lea a fost primită și ca locțiitor până la alegerea unui nou titular, s'a încuviințat numirea Eminenței Sale Nataniil, Metropolitul Brusei, imediat s'a luat măsurile prescise de regulamentul privitor pe alegerea Patriarhului. S'a comunicat

adică tuturilor Metropoliilor care aparțin acestui scaun Patriarhicesc, pe de o parte, a dispune alegerea delegaților care să ia parte la marea adunare ce alege pe Patriarch în Constantinopol, împreună cu Sinodul Patriarhal și consiliul mixt, iar pe de alta, fie-care Metropolitan să trimită la Patriarhie în plic închis numele Ierarhului pe care l'ar crede demn de a ocupa scaunul Patriarhal, ca ast-fel să se compună lista eligibililor săi a candidaților și în termenul prescris de art. 8 al regulamentului pentru alegerea Patriarhilor delegații care trebuia să ia parte la adunarea electorală, să fie în Constantinopol. Aceste formalități îndeplinite, și delegații fiind sosiți la Constantinopol, s'a alcătuit conform regulamentului lista eligibililor, pentru a fi trimisă Porței care, are dreptul de a șterge din ea persoanele ce nu-i convin, ca în urmă, din cei rămași în acea listă, marea adunare Națională compusă din delegații Metropoliilor scaunului Patriarhicesc, a Enoriilor Constantinopolului, din delegații breslelor și din fruntașii nămului, împreună cu Sinodul și consiliul mixt să alégă pe Patriarch.

Lista eligibililor votată de adunarea națională și trimisă Porței cuprindea pe Prea Sfinția Sa Gherman Metropolitanul Calcedonului, Calinic al Dercului, Chiril al Adrianopolului, Gregoriu al Ióninei, Vasilie al Smirnei, Gregoriu al Serei și Ión al Lerului și Caliumu. Apoi, pe Sanctitățile Lor Ioachim al III, Neofit al VIII și Constantin al V foști Patriarhi Ecu-menici. Pe lângă aceștia, în lista eligibililor figurau încă, Inalt Prea Sfinția Sa Metropolitanul Prusei locoțiitorul de Patriarch și Inalt P. S. S. Metropoliți: Ioachim al Efesului, Ieronim al Eracliei, Constantin al Chizicului, Filoteiu al Nicomidiei, Sofronie al Niceei, Atanasie al Tesalonicului, Antim al Amasiei, Constantin al Bereei, Constantie al Trapezundeii, Ștefan al Metimnei, Policarp al Varnei, Ioachim al Csantului și Constantie al Hiului.

Lista ast-fel alcătuită și trimisă guvernului, Inalta Pörtă,

a șters din ea pe cei dintâi șapte și ast-fel în lista eligibililor, a rămas numai cei șapte-spre-zece din urmă.

După aceea Înalta Pörtă, făcând cunoscut locoșitorului de Patriarh, prin anume decret, lista definitivă a eligibililor, acesta, a convocat Sinodul Patriarhal și consiliul mixt, în diminéța zilei de 24 Mai, pentru a le face cunoscut lista oficială a eligibililor și o hotărî ziua întrunirei adunării electorale pentru alegerea Patriarhului. Pentru acest sfârșit fu hotărîtă ziua de 25 Mai orele 2 p. m.

În acéștă zi, întrunindu-se în sala cea mare a Patriarhiei, Sinodul Patriarhicesc, consiliul mixt și delegașii mai sus amintiși spre a proceda la alegere, Înalt Prea Sf. Sa Nathaniil Metropolitul Brusel Locoșitorul de Patriarh, le-a ținut o mică cuvîntare, în care, le-a arătat însemnătatea actului alegerei comunicându-le în același timp din noș și lista oficială a persónelor eligibile din care urméză a fi ales viitorul Patriarh, îndemnându-i a alege o persónă demnă de importanța locului ce urméză a-l ocupa și carele să pótă face față tuturilor nevoilor prin cari trece biserica cea mare și interesele nașionale ale credincioșilor Ei... În același sens, a vorbit și unul dintre notabilii cei mai impuși, membru al adunării electivé, D-l I. Paulari, și cuvîntările lor, aș fost primite cu aplause frenetice de întréga adunare. În urmă, procedându-se la alegere prin buletine nominale, rezultatul votului a fost următorul:

A obșinut: Sanctitatea Sa Ioachim al III-lea 83 voturi, Policarp al Varnei 69, Constantie al Hiului 72, Filoteiș al Nicomidiei 6, Sofronie al Niceei 6, Ioachim al Efesului 2, Atanasie al Tesalonicului 5, Constantin al Kizicului 3, Constantie al Trapezundeii 3, Nathaniil al Prusei 4, Ștefan al Metimnei 1 și fostul Patriarh Constantin 1.

În urma acestui vot, s'a alcătuit lista celor 3 aleși, anume: Ioachim al III, Policarp al Varnei și Constantie al Hiului, din cari Sinodul Patriarhicesc urma a alege pe unul.

După acésta, întréga adunare împreună cu Sinodul Patriarhicesc și consiliul mixt, s'aú pogorit în biserica Patriarhiei pentru ca aci Sinodul din lista celor trei să alegă pe viitorul Patriarch.

Intrarea în biserică a fost lăsată liberă și poporului în cât mulțime mare așteptă cu nerăbdare în biserică și în împrejurimi rezultatul alegerii.

Aci în biserică, după ce s'aú făcut rugăciunile obicinuite de însuși Mitropolitul Nathaniil, locuitorul de Patriarch, s'a citit în auđul tutului procesul-verbal cari cuprindea rezultatul alegerii marelui adunării naționale, care alege pe Patriarch. În urmă, membrii Sinodului Patriarhicesc, aú procedat la alegere și a fost ales cu unanimitate Ioachim al III pentru a doua oră Patriarch Ecumenic.

Impresiunea pe care a făcut-o realegerea lui Ioachim al III-lea supranumit în cele din urmă ermitul de la Milopotam¹⁾, asupra tutului, a fost din cele mai bune. Cu toții aú izbucnit în urale și în aplause manifestându-și ast-fel bucuria și mulțămirea lor sufletescă pentru reușita aceluia, care lăsasese numai regrete în inimile tutului acum 17 ani, când a părăsit scaunul Patriarhal.

Asupra realegerii lui Ioachim al III la scaunul patriarhal, ziarul «*Adevărul Bisericesc*» organul Patriarhiei ecumenice scrie următoarele:

«Bucuria generală ce s'a manifestat de pretutindenii în toate straturile societăței noastre cu ocaziunea alegerii lui Ioachim III, este un fenomen extraordinar și ca atare el trebuie să-și aibă origina în analele vieței noastre bisericesti. Dacă ar fi ca să arătăm în întregul lor amănunțit una câte una cele întâmplate din momentul ce s'a făcut cunoscut în

¹⁾ Ast-fel se numea locul de la Sf. Munte unde Ioachim al III își petrecea viața sa ca un adevărat ermit.

mod oficial realegerea lui Ioachim al III, bucuria poporului și manifestările ce au avut loc în toate părțile imperiului și în deosebi aci în Constantinopol, ne ar trebui timp mult, iar colónele ziarului nostru nu ar fi îndestulátore. Incepând cu însuși M. S. Sultanul, carele și el însuși nu a lipsit d'a 'și manifesta înalta sa mulțămire și satisfacțiune cu ocașiunea alegerei Ierarchului celui iubit și adorat de credincioșii săi, cu toții, Ierarchi, notabili, fruntași ai neamului și întreg poporul, cu toții au manifestat sgomotos, când au aflat că viitorul Pátriarch ecumenic va fi Ioachim al III. În ziua alegerei, întreg orașul era în sêrbátore, dar mai ales părțile locuite de creștini ortodoxi. S'au vêdut pe strade creștinii îmbrățișându-se și sărutându-se cu lacrimi de bucurie, felicitându-se de reușita alegerei lui Ioachim al III, întocmai precum fiil se îmbrățișeză și se sărut când revêd în stnul familiei pe iubitul lor părinte, după o absență îndelungată.

În Duminica ce a urmat după alegere (la 27 Mai), creștinii în mod neobicit au umplut toate templele spre a auzi cu satisfacțiune pomenindu-se numele noului Patriarch, a Ierarchului iubit în persóna căruia cu toții vedeau și recunoșteau pe adevêratul păstor și părinte sufletesc.

Din momentul ce Sanctitatea sa Ioachim al III a fost ales, mulțime nenumêrate de telegrame au început a se trimite la Milopotam, Membrii Sinodului, ai consiliului mixt, fruntașii neamului, Ierarchii întregei biserici ortodoxe, cu toții s'au grăbit a felicita pe noul ales, exprimându-și speranța și încrederea că Biserica a dobândit un vrednic conducător. Era o manifestare de bucurie generală, și ea însămnă cât de mult interes pun cu toții pentru bunul mers al Bisericeii; fapt destul de îmbucurător care dovedește că am scăpat de acele timpuri de indiferență și nepăsare către Biserică, bunul ei mers și persónele ce sunt chemate a o conduce. Manifestarea generală mai explică și vrednicia

celui ales și iubirea cu care a fost primit din partea tuturor fără deosebire.

Toți au fost de perfect acord a recunoște în persoana lui Ioachim al III pe adevăratul, vrednicul și demnul păstor al Bisericei. Și spre a dovedi acesta este de ajuns credem, a enumera câte-va din faptele mai însemnate din cei 6 ani cât Ioachim al III a fost Patriarch.

În anul 1878 îndată ce s'a suit pe scaunul patriarchal Ioachim al III, s'a grăbit a convoca o mare adunare națională, cu delegații din toate mitropoliile pendinte de Patriarcatul ecumenic, spre a revisui regulamentele naționale pentru conducerea afacerilor patriarhicești și către această adunare, Ioachim a făcut un lung memoriu, arătând părțile defectoase a acestor regulamente și propunând reformarea lor. Prin acest memoriu, Ioachim arată cât de mult se interesa de bunul mers al afacerilor bisericesti și naționale, priceperea sa și câtă bună-voință avea d'a îndrepta multe din relele trecutului; se poate dice că acel memoriu era programul ce cuprindea vederile sale și modul cum înțelege a conduce și păstori biserica.

El s'a interesat cu dinadinsul de toate ce putea contribui la bunul mers al afacerilor bisericesti și naționale. A stăruit și și-a dat toate silințele pentru stingerea datoriei patriarhiei, pe de o parte moderând cheltuelile, iar pe de alta mijlocind la fruntașii némului și la bogătași ca să vină în ajutorul tesaurului patriarchal care nu putea face față cheltuelilor și nevoilor bisericiei celei mari, și ast-fel s'au putut plăti funcționarii patriarhiei cari aveau de luat pe mult timp deja servit. A făcut multe prefaceri și îmbunătățiri la Patriarhie. A reedificat seminarul din insula Chalki și a înființat și un asil pentru preoții bătrâni și invalizi. A zidit un anume edificiu pentru biblioteca patriarchală și este primul patriarch carele s'a gândit la un organ de publicitate al Patriarhiei și ast-fel în zilele sale, s'a înființat revista

săptămânală *Ecclasiastiki Alithia*. Tot lui i se cuvine și meritul ridicării mărețului edificiu pentru marea școală națională din Fanar.

El purta mult interes și se îngrija îndeosebi de aședemintele de bine faceri și de dezvoltarea culturală a creștinilor. Spre acest sfârșit căuta a îmbunătăți mersul acelor aședeminte prin procurarea și asigurarea mijloacelor materiale. Nu s'a mărginit a înființa școli, dar pentru a le asigura bunul mers a instituit un comitet care să îngrijască de întreținerea acestor școli și un inspectorat care să supravegheze regulata lor funcționare.

Cu privire la cler, a făcut un regulament pentru întreținerea clerului parohial și îngrijindu-se de bunul mers și întreținerea sfințelor servicii divine, a instituit o comisiune care să revizuească tipicul, și a înființat și o școală pentru cântările bisericesti.

Prin mijlocirea și stăruințele sale s'a cedat patriarhiei un metoc în Moscova, cu multe proprietăți și venituri; și tot grație stăruințelor lui s'a trimis mulțime de tineri cari să studieze în streinătate, literile, filosofia, dreptul, medicina și teologia, spre a se forma o pleadă de fruntași ai nămului impuși prin cultură și instrucțiune spre a fi de folos bisericii și conaționalilor lor.

Nu ne-am propus a enumăra toate faptele mari și de folos Bisericii și națiunii pe cari le-aș săvârșit Ioachim al III în timpul primului său patriarhat; dorim însă că revenirea sa de-a doua oară pe scaun să fie mai fecundă în fapte folositoare tuturor fiilor săi sufletești; mai ales că nu-i lipsește nici voința, nici priceperea și are mult dor pentru prosperitatea bisericii și înflorirea instituțiilor de cultură și binefacere ale națiunii elenice».

Dar pe când în Constantinopol se efectua alegerea, sanc-

titatea sa Ioachim al III se afla precum am arătat la sihăstria Milopotamului din muntele Atos.

Ast-fel, îndată după alegerea sanctităței Sale Ioachim al III, cele două corpuri, Sinodul patriarchal și consiliul mixt împreună cu arhierii aflați în Constantinopol au trimis sanctităței Sale noului ales, următorea telegramă:

«Plini de bucurie sufletéscă, anunțăm alegerea în unanimitate a sanctităței vóstre, felicitându-vé respectuos vé rugăm a ne împărtăși de rugăclunile și bine cuvintările «Vóstre».

D'aseminea telegrame de felicitare a trimis sanctităței Sale și marele protosinghel, împreună cu cei-l-alți funcționari ai patriarchiei.

La telegrama sinodului patriarchal prin care se anunța sanctităței Sale în mod oficial alegerea sa, noul ales a răspuns de la Milopotam prin următorea telegramă:

«Adinc mișcat despre cele întîmplate și lipsindu'mi cuvintele potrivite spre a'mi exprima umila mea recunoștință, către toți P. P. S. S. Arhierii membri ai Sinodului și către cei aflați acolo împreună cu membrii consiliului mixt și ai adunării electivé, către clerul întreg și către popor, ridic mâinele mele rugându-mé pentru toți ca Dumnezeu să mântuéscă pre poporul séu și Biserica Sa».

După ce alegerea a fost confirmată de Inalta pórtă, cele două adunări administrative, sinodul patriarchal și consiliul mixt s'au întrunit în ședință comună sub preșidenția I. P. S. Nataniil locoșiterul spre a regula cele privitoare pentru primirea Sanctităței Sale noului ales. Aci s'a hotăr't ca o antume comisiune compusă din I. I. P. P. S. S. S. S. Mitropolitul Ștefan al Metimnei, Constantin al Hiului, Ghervasie al Caritzei și Dorotheiú al Grevenelor, împreună cu membrii consiliului mixt: Domniú Zisu Th. Zisu, Al. Galgu, Ip. Zaganiari, cu primul secretar al Sf. Sinod, Fotie, cu marele

arhidiacon Laurențiu și cu al doilea diacon Partheniu, împreună cu alți bine voitori funcționari ai națiunii să meargă la Sf. Munte cu un anume vapor spre a lua pe Inalta Sa Sanctitate și a-L însoți d'acolo și până la Constantinopol.

Locoțiitorul a încunoștiințat telegrafic pe Inalta Sa Sanctitate despre această hotărâre, rugându-o să aștepte sosirea comisiunii; căci Sanctitatea Sa era hotărât a pleca deja din Sfântul Munte Duminică seara sa și cel mult luni 28 Mai, după ce slujise sfânta liturghie, sâmbătă 26 Mai în mica bisericuță a sihăstriei Milopotamului; iar Duminică în monastirea Ivirului.

Comisiunea în cestiune închiriind vaporul Creta al companiei Courgi a plecat din Constantinopol pentru Sf. Munte în ziua de 31 Mai.

Comisiunea sosită aci, a mers mai întâi la monastirea Ivirului și d'aci la Careea unde Inalta Sa Sanctitate Ioachim se afla de câte va zile.

Aci primirea și comunicarea oficială s'a făcut în Biserica Adormirei Maicei Domnului pronumită Protatu.

La intrarea în Biserică comisiunea în frunte cu I. P. S. Mitropolit al Metimnei D. D. Ștefan, cel vechiu în ierarhie, a fost primită de clerul bisericeii și reprezentanții Monastirilor din Muntele Atos.

Mitropolitul Ștefan a fost îmbrăcat în mantie după ceremonialul în uz la Muntele Atos și condus până în mijlocul bisericeii, unde s'a început rugăciunile obișnuite. Terminându-se Te-Deumul de mulțămire I. S. Sanctitate Ioachim al III, a eșit din Altar prin ușile împărătești și luând loc în scaunul arhieresc, I. P. S. Sa Mitropolitul Ștefan l-a comunicat îmbucurătoarea veste că este ales Patriarch Ecumenic pentru a doua oră, rostind o mică cuvîntare în care îl felicită. Inalta Sa Sanctitate a respuns foarte emoționat și după aceea s'a făcut cuvenitele îmbrățișări arhieresti.

Din Biserică primirea și felicitările s'au făcut în localul școlii pronumită a Atonului din Careea, unde Înalta Sa Sanctitate a primit felicitările reprezentanților diferitelor monastiri ale Muntelui Athos, reprezentanților presei, a autorităților, a diferiților arhieriei ce veniseră anume spre a'l felicita și altor fruntași conaționali.

Pentru a doua și 3 Iunie Duminică s'au luat măsurile convenite ca Înalta Sa Sanctitate să servescă Sf. liturghie în aceeași biserică a Adormirei din Kareea. Înaltul Ierarh a servit asistat de înalt P. P. S. S. Mitropoliți, membri ai Sf. Sinod patriarhicesc.

La sfârșitul liturghiei Înalta Sa Sanctitate Patriarchul a bine cuvîntat poporul și a dat el însuși anafora credincioșilor.

După amedă, Sanctitatea Sa, s'a dus din nou la biserica Protatu, unde îl așteptaă mulțime de credincioși și monahi veniți înadins de la diferitele monastiri ale Athonului. Aci Sanctitatea Sa îmbrăcat în mantie și omofor, a bine cuvîntat pe cei de față, a făcut rugăcuni de mulțămire către Dumnezeu cel atot puternic pentru a ocroti Sf. Munte, leagănul vieții monastirei pentru creștinii ortodoxi, și prin o scurtă cuvîntare a mulțămit tuturilor pentru ospitalitatea ce i s'a dat în timpul cât a stat aci. La cuvîntarea Înaltului Ierarh a răspuns în numele monastirilor Sf. Munte, reprezentantul Monastirei pronumită Lavra, făcînd panegiricul ilustrului Ierarh și rugînd pe Dumnezeu să-l păzescă întru mulți ani pentru întărirea și ocrotirea bisericii și a ortodoxiei.

În séra zilei de 3 Iunie vaporul «Creta» despre care am amintit a pornit din Careea avînd pe bordul său pre Noul Patriarch și pe toți cei ce veniseră a'l însoți. Prin tot parcursul i s'au făcut ovațiuni; iar la Constantinopol, unde a sosit luni la orele 5 p. m. Aci entuziasmul a fost la culme. Întreregul Bosfor și totă partea până spre Sfintul Stefan, era

ticsită de lume, pe luntri, vapóre și vaporeșe. Aci înalta Sa Sanctitate a fost întimpinată și primită de I. P. S. Sa Mitropolitul Nataniil al Brusei, locoțiitorul de Patriarch, de membrii sinodului patriarchal, de membrii consiliului mixt, de fruntașii poporului elenic din Constantinopol și de autoritățile administrative.

Cel întâi care l'a felicitat de bună venire a fost Mitropolitul Nataniil carele a rostit și o mică cuvîntare și în urmă cel ce ieșiseră întru întimpinarea sa.

De aci vaporul ce purta pe Înaltul Ierarch s'a îndreptat către Vafeohor, locul său natal și unde își are și o casă a Sa. Aci Înaltul Ierarch a stat până la 11 Iunie ziua în care s'a făcut investitura și instalarea sa pe scaunul patriarchal.

D.



CRONICA BISERICESCĂ.

I.

De la Culte.

Deschidem această rubrică pentru ca cititorii să cunoscă mișcarea în personalul nostru bisericesc. Presintă această rubrică un interes deosebit, fiind că multe concluziuni se pot trage din ea.

Chirotoniri și numiri.

Noș chirotonitul preot Grigorie Costică, este numit pe ziua de 1 Mai, paroh la parohia Cristinești-Dămileni, com. Ibănești, jud. Dorohoi.

— Preotul D. Vladimirescu, fost paroh la parohia Bucura, județul Mehedinți, este reintegrat pe ziua de 1 Aprilie a. c., în același post.

— Preotul M. Tănăsescu supranumerar la parohia Căzănești, județul Mehedinți, este numit pe ziua de 15 Mai a. c., paroh la parohia Husnicioara, acel județ.

— Preotul B. Marcean de la Sf. Monastire Pasărea, este numit pe ziua de 1 Mai a. c., preot supranumerar la parohia Pléna-Papadopol, jud. Ilfov.

— Preotul Gh. Negulescu, supranumerar la parohia Voinești, județul Muscel, este numit pe ziua de 1 Mai, paroh la acea parohie.

— Preotul Petru Dumitriu, supranumerar la parohia Jariștea I, jud.

Putna, este numit pe ziua de 1 Mai, paroh la parohia Jariștea II acel județ.

— Preotul supranumerar Alexe Vasilescu, de la parohia „Nașterea Sf. Ión Botezătorul“ din urbea Focșani, este numit pe ziua de 1 Mai paroh la acea biserică.

— Nouă chirotonitul preot Teodor Popescu, este numit pe ziua de 1 Aprilie, paroh la parohia Adămești, jud. Teleorman.

— Nouă chirotonitul preot C. I. Popescu, este numit pe ziua de 1 Aprilie paroh la parohia Leurdeni, jud. Ilfov.

— Preotul supranumerar Michail Popescu de la parohia Sărulești, jud. Ilfov, este numit, pe ziua de 1 Mai, paroh la parohia Luica, acel județ.

— Nouă chirotonitul preot Dimitrie Calapăr este numit pe ziua de 15 Martie, paroh la parohia Talpa, jud. Némțu.

— Nouă chirotonitul preot Ión Corpaciu, este numit paroh pe ziua de 1 Mai la parohia Măscurei, jud. Tutova.

— Diaconul Ștefan Georgescu, licențiat în Teologie, de la biserica „Sf. Silvestru“ din Capitală, chirotonit în preot, este numit pe ziua de 1 Mai, preot supranumerar la parohia Sf. Dimitrie (Colentina) în Capitală.

— Preotul Dumitru Ionescu, supranumerar de la parohia Balotésca, jud. Dâmbovița, este numit pe ziua de 1 Mai paroh la nouă înființata parohie Ciupa-Mănculescu, comuna Ciupa acel județ.

T r a n s f e r ă r ă i .

— Parohul Cristea Stoica, de la parohia Jariștea II, jud. Putna, este transferat în calitate de preot supranumerar pe ziua de 1 Mai a. c., la parohia Jariștea I, acel județ.

— Parohul I. Dumitrescu, de la parohia „Nașterea Sf. Ión Botezătorul“ din urbea Focșani, este transferat pe ziua de 1 Mai a. c., ca preot supranumerar la acea biserică.

— Parohul D. Lungulescu, de la parohia „Sf. Gheorghe Nouă“ din urbea Craiova, este transferat pe ziua de 1 Mai în calitate de preot supranumerar la parohia „Sf. Voevođi“ din acea urbe.

— Preotul supranumerar Gh. Goțan de la biserica filială a parohiei „Sf. Gheorghe“ din urbea Hârlău, este transferat pe ziua de 1 Mai, în calitate de cântăreț, la parohia „Sf. Treime“ din Iași.

— Preoții parohi Nicolae Crivăț de la parohia Siliștea, jud. Tecuci, și Gheorghe Chircă, de la parohia Fundeni același județ, sunt transferați pe ziua de 1 Mai, unul în locul altuia.

— Parohul Ión Achim Davițoiu, de la parohia Musculești, jud. Gorj, este transferat pe ziua de 1 Mai, ca paroh la parohia Cătești, acel județ.

Preotul Ión Vasilescu, de la parohia Ciortolomu, jud. Tutova, este transferat pe ziua de 1 Aprilie, în aceeași calitate la parohia Bogdănița, acel județ.

— Preotul Teodor Petrescu, paroh la parohia Golești, jud. R.-Sărat, este transferat drept pedepsă pe ziua de 1 Mai, în aceeași calitate la parohia Mândrești, acel județ.

— Preotul Dimitrie Grigoraș, paroh la parohia Hănesci, comuna Sêrbiș, jud. Dorohoiș, este transferat pe ziua de 1 Aprilie în aceeași calitate la parohia Buhăcenî, com. Dăngenî, jud. Botoșani.

— Preoții parohi Teodor Patrice de la parohia Slivna, Constantin Slivnénu, de la parohia Prodănești, amândoi din jud. Covurlui, sunt transferați pe ziua de 1 Iunie a. c., unul în locul altuia.

— Preotul paroh Ión Săpunénu, de la parohia Mătăsaru, jud. Dâmbovița, este transferat pe ziua de 1 Iunie a. c., ca paroh la parohia vacantă Bucșani, acel județ.

— Preotul D. Marcian, supranumerar la parohia Iléna-Papadopol, jud. Ilfov, este readus pe ziua de 1 Mai a. c., ca preot la Monastirea Păsărea.

— Preotul Niță Ionescu, supranumerar la parohia și comuna Stăncuța, jud. Brăila, este transferat pe ziua de 15 Mai în aceeași calitate la cătunul Victoria, parohia Mihaî Bravul același județ.

— Preotul Stan Ghimpețenu, supranumerar la parohia Ghimpați, jud. Vlașca, este transferat în aceeași calitate la parohia Copaciu, acel județ.

D e m i s i u n i .

— Preotul M. Popescu, paroh la parohia Luica, jud. Ilfov, a renunțat pe ziua de 1 Mai, la postul de paroh, rămânând preot supranumerar la parohia Sărulești, acel județ.

— Preotul paroh Vasile Stroescu, de la parohia Capatanu-de-jos, com. Mera, jud. Putna, a demisionat pe ziua de 1 Mai.

D e c e s e .

— Preotul Gh. Bistriénu, paroh la parohia Borea, jud. Sucéva.

— Preotul N. Răsmeniță, supranumerar la parohia Ocea jud. Némțu.

— Preotul Gh. Teodorescu, paroh la Molnița jud. Dorohoiș.

— Preotul Gh. Gheorghiu, supranumerar la parohia Bucecea Satu, com. Călinești, jud. Botoșani.

- Preotul Nicolae Popescu, de la parohia Mărășești, jud. Mehedinți.
- Preotul Nicolae Burlan, supranumerar la parohia Dălhăuți, jud. R.-Sărat.
- Preotul Mirea Economu, supranumerar la parohia „Sf. Treime“ din urbea Giurgiu.
- Preotul Ión N. Lupșanu, supranumerar la parohia Lupșa-de-sus, com. Lupșa, jud. Mehedinți.
- Preotul Dimitrie Băculescu, supranumerar la parohia Pârscovu, jud. Buzău.
- Preotul Marin P. Sachelarie, paroh la parohia Luica, jud. Ilfov.
- Uruc Ión, preot supranumerar la parohia Corbu, jud. Buzău.
- Parohul Nicolae Anton, de la parohia Ghizdița, jud. Buzău.
- Ursianu Ión, paroh la parohia Cățești, jud. Gorj.
- Preotul Iacob Dimitriu, paroh la parohia Bogdănița, jud. Tutova.
- Preotul Ilie Gr. Ión, supranumerar la parohia Lungești, județul Vâlcea.
- Preotul C. Marinescu, supranumerar la parohia Drăganu-Olteni, com. Drăganu-Băscovel, jud. Argeș.
- Preotul I. Rădulescu, paroh la parohia Isbășești, com. Milcoiu-Isbășești, jud. Argeș.
- Preotul N. Mateescu, supranumerar la biserica filială Sf. Nicolae parohia Sf. Gheorghe, din urbea Pitești.

II.

O sfințire de biserică.

Din partea păr. Iconom V. Chiriac din comuna Hocîungii, jud. Roman primim cele ce urmază:

„În ziua de 13 Mai a. c. în comuna Hocîungii, județul Roman, s'a pus pétra fundamentală pentru zidirea unei biserici cu patronul Sfinții Voevođi și Adormirea Maicei Domnului, sub conducerea unui comitet de 12 persoane, având ca președinte pe Sfinția Sa Iconomul Vasilie Chiriac parohul respectiv, care cu ajutorul enoriașilor și a altor bine-voitori, vor aduna milă, pentru construirea bisericii al căruia devis se urcă la suma de 60 mii lei.

Serviciul religios s'a oficiat de Sfinția Sa Iconomul Stavrofor Teodor Teodoresc, protoiereul județului Roman, asistat de un diacon și șapte preoți, prezenți fiind autoritatea comunală respectivă, comitetul pentru

esecutarea lucrării, toți enoriașii bisericii și o mulțime numeroasă de prin satele vecine.

Au asistat D-nul Inginer N. Hoiesec, însărcinat cu conducerea lucrării, D-nul Ión N. Ciocan, revisor școlar, D-nul Constantin Apostolenu, cap de birou al Prefecturii Roman, D-na Elena Maleriu, proprietară și un număr de preoți și învățători.

Parohul Vasile Chiriac, luând cuvântul a dat citire documentelor și listei persoanelor, cari au declarat că vor contribui cu obolul lor la începerea și terminarea acestui sfânt locaș.

Apoi părintele Protoiereu, prin o cuvântare bine simțită, a arătat rolul bisericii și dragostea ce trebuie să aibă fiii ei, mulțumind călduros epitropiei pentru inițiativa luată, autorității comunale, comitetului de executare și tuturor locuitorilor, îndemnându-i ca cu dragoste și răbdare să se silască fie-care a veni în ajutor, pentru zidirea acestui măreț templu demn de mărirea lui Dumnezeu și onorea țării.

A mai vorbit D-nul Ión N. Ciocan, revisor școlar, îndemnând poporul și încurajându-l la lucrarea începută și D-nul Inginer Nicolae Hoiesec, declarând că își va da totă silința în conducerea lucrării.

Dumnezeul părinților noștri, care ne-a ajutat să începem, să ne ajute să și sfârșim!

III.

Din Sf. Munte.

Din Sf. Munte, de la părintele Ieromonah Teodosie Soroceanu primim asemenea cele ce urmază:

Cu ocasiunea Sf. Serbători „Invierea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos“, în săptămâna luminată, Vineri 6 Aprilie 1901 Isvorul Tămăduirei, la Chilia Cucuvinu, Biserica Sf. Ión Teologul, comunitatea fraților Români, din Provata Sf. Munte Athos, s'a celebrat serviciul Divin de Prea Sfințitul Arhieru Nill fost Mitropolit al Carpatului și Casu (Turcia), însoțit fiind de Ieromonahii Români: Ieromonahul Theodosie Soroceanu, președintele comunității, Ieromonah Serapion Duhovnic, Ieromonah Epifanie, Ieromonah Gherman, Ieromonah Marchian, Ieromonah Arsenie, Ieromonah Simeon (Bulgar), Ierodiacon Varahil, Ipodiacon Varlam etc Ca asistenți au fost: Monah Ilarion, vice-președintele comunității, Monah Gherasim, membru, Monahii Martinian, Partenie și Pafnutie din Schitul Român. Prodrom. D-nii Ión O. Vărgatu (Ploesci),

Velea Vasile (Atumați, Ilfov), Hagi Gheorghe Inchinatul (Prahova), Nicolae Cireșeanu (com. Stanciù Prahova), Monahul Martinian și alți doi din Schitul Rusesco Prof. Ilie, mai mulți Monahi din Monastirea Zogra-
vul, mai mulți Monahi din Schitul Român Lacu, Monahi de la Chilia vecină Sf. Ión Botezătorul (Tăerea Capului) frați din comunitate, Monahii de la Chilia vecină Sf. Profet Ilie (Provata), mai mulți monahi de la chiliile vecine grecești și un mare număr de mirenii Români Ma-
cedonenii, Bulgari, Greci, Albanezi, etc. lucrători. P. S. Arhierieù, clerul ce'l însoțea, împreună cu tot acest personal, au asistat din începutul privegherei și până la finit. După terminarea Sf. Leturghii cu toții au făcut Litania obicinuită, înconjurând cu Sf. Icónă Patronul Sf. locaș al Chilieii Cucuvinu, teritoriul proprietății acelei chilii.

Sfințirea Aghiasmei s'a făcut pe un munișor vis-a-vis de chilia Cucuvinu, expre aranjat pentru acest serviciu.

P. S. Arhierieù (bogat în cultură) a făcut o deosebită plăcere Românilor, atât în Biserică cât și în timpul Litaniei, pe drum, unde era de cuviință și momentul priincios, pomenind cu sinceritate și cu dragoste în limba Română, de și în locuri străine, numele Suveranilor României cu tótă Augusta Lor familie, pe Prea Sfințiții Mitropoliții și Sf. Sinod al României.

În scurt, a fost o forțe frumoasă serbare pentru Români.

Dorim dar, ca pe viitor, asemenea serbării să se facă, sub conducerea aceluși locaș, într'o uniune și într'o voință cu toți Români ce locuesc în Sf. Munte.

IV.

O cuvîntare funebră.

Răposatul Episcop de Huși, P. S. Silvestru Bălănescu mi-a încredințat fiind în viață predica ce urmază, alcătuită de pâr. diacon *Apostol Vlasiu*. O publicăm aici pentru memoria răposatului mai cu sémă.

«Eú sunt învierea și viața, și cel ce crede
întru mine de va și muri viu va fi».
(Ión C. XI, v. 25).

*Neconsolabilă familie!
Jalnică adunare!*

Sfînta noastră biserică în cântările așa numite podobelnice, ce se cântă

la prohodul celor adormiți în Domnul, voină a exprima durerea și tânguirea cea mare pricinuită prin despărțirea sufletului de corp, se pronunță ast-fel: „Ce despărțire este, o fraților, ce jale, ce plângere de acum...” Și mai departe iarăși dice: „Mare plâns și tânguire, mare suspin și nevoe este despărțirea sufletului...”

Și în adevăr, jalnice și pline de doliu sunt momentele, ce ni se prezintă astăzi înaintea ochilor noștri; și nu cred că va fi o inimă atât de crudă, atât de nesimțitoare, care în fața acestei dureroase priveliști, să nu fie atinsă de adâncă durere! Când aceea, care prin modul veștuirii,—prin faptele sale—era model vrednic de imitat; atât ca bună soție, cât și ca bună mamă și bună consătenă, s'a dus! a dispărut din mijlocul nostru.

Aceea pe care noi am avut-o în mijlocul nostru înzestrată cu un caracter de totă blândeța, bunătatea și cumpătarea, trebuia ore să fie ea așa de timpuriu subiectul unei pompe funebre? Creșt-a ea ore și noi cu toții gânditu-ne-am, că Cerul iubind-o mai mult de cât pământul o va atrage la sine cu atâta repezeciune, părăsindu-și iubit soț, iubiți copilași, rude, amici și amice?... Sunt aproape sigur că nu! Nică ea, nică noi n'am cugetat acesta; dar ar trebui cu toții să ne gândim la acest sfârșit; căci, care este omul acela, care să fie viu și să nu vadă morțea?

Tot cel ce vede în acest univers razele luminei, are să guste și paharul cel amar al morții.

O morțe! ascuțit este boldul tău și fără de timp învingerea ta! Tu morțe care seceri unde nu ai semănat și stărpești fără de milă vieți tinere, ore prin ce-ți vom mărgini furia ta? Și prin ce 'ți vom tâmpi acul tău?

Prin nimica alta frați creștini, de cât prin-o tare și neclătită speranță în învierea morților, prin o credință tare în Iisus Christos și prin fapte rezultate din credință, cari sunt ca corónă și fructul credinței; căci însuși Mântuitorul dice: „Eu sunt învierea și viața și cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi”.

Fraților! A muri este a ne plăti dajdia (datoria), a îndeplini legea și hotărîrea cea neschimbată a lui Dumnezeu; căci El a poruncit primilor noștri părinți în Raiu, ca să nu mănânce din pomul cunoștinței, binelui și al răului, că orî în ce și vor mânca cu morțe vor muri. Dar ei neascultând, îndată au auzit sentința: „Pământ ești și în pământ te vei întorce” (Fac. III, 19). Acastă sentință (hotărîre), a devenit cu atât mai durerosă, cu cât ea s'a resfrânt asupra întregului neam omenesc, ținându-l ferecat în lanțurile orbirei sa și întunecului

și nesciinței, în cât omul prin sine însuși Ț era cu neputință să se mântuască.

Dar Dumnezeu, având nemărginită bunătate și îndurare pentru neamul omenesc, nu ne-a lăsat pentru tot-dé-una în acéastă adormire, ci a trimis pre Cuvîntul Unul-născut Fiul său Carele luând trup omenesc, a locuit între noi, suferind persecuțiunile și chinurile cele mai grele, până și mórtea pe Cruce, nu pentru ale sale păcate, ci pentru a rescumpara omenirea de chinurile vecinice,—a rupe lanțurile morței,—a vindeca rana păcatului și a reda omenirei Țarăși rațul—locul de ferire care Ț-a avut la început.

Mântuitorul, pe lângă că s'a conformat în totul prescripțiunilor legéi, căci însuși a Țis: „Nu am venit să stric legea sau Profeții, ci să le plinesc, dar a făcut legea mai desăvîrșită din mai multe puncte de vedere. A arătat omenirei o direcție mai dréptă și mai sigură către mântuire; dând Insuși pe lângă înaltele sale învățături și sfaturi și destule exemple prin fapte de dragoste, umilință, compătimire, blândețe, milostenie etc. Și tocmai pentru că Mântuitorul a probat prin fapte védute învățaturile sale cu atât mai mult trebuie a crede întru El și în Evanghelia sa, precum și în tóte învățaturile Sf. nóstre Biserici, care este depositara învățaturilor Mântuitorului.

Trebuie a crede cu atât mai tare, cu cât am véđut, că călcarea poruncei causéază mórtea; și El însuși ne amenință cu mórtea; iar de vom crede ne promite vieța cea vecinică. „Cel ce crede, nu se condamnă; iar cel ce nu crede este condamnat“ (Ión. c. 3—18); iar Sf. Apostol Pavel stabilește necesitatea credinței prin cuvintele: „Că fără credință nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu“ (Ebrei c. 11 v. 6). Pentru care Climent din Alexandria Țice: „Că credința este cel întâi pas către mântuire“; iar Chiril din Alexandria o numește pórta și calea ce duce la mântuire. Credința este decí cea întâi condițiune pentru a fi viu.

Insă iubiților, nu este de ajuns numai a crede în Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos; și a ști saũ a avea despre înaltele și Divinele sale învățături; ci trebuie a manifesta credința și în exterior; a o pune în practică—a o aplica în vieță,—adică a proba prin fapte ceea ce credem. Căci Țice Sf. Scriptură: „Nu tot cel ce-mí Țice mie Dómnel Dómnel va intra întru Impărăția Cerurilor; ci acela ce face voea Tatălui meu, carele este în ceruri“ (Mat. 7 v. 21). Și în alt loc Sf. Apostol Iacob Țice: „Ce folos este frații mei de ar Țice cine-va că are credință, iar fapte nu are? Aũ póte numai credința să-l mântuască

pre el? Căci precum corpul fără suflet este mort, așa și credința fără fapte este mórta“. Inșăși rațiunea și experiența dovedesc acésta.

Așa dacă cine-va este bolnav trupesce, ce i-ar folosi consultele, sfaturile și rețetele celor mai celebri doctori, dacă bolnavul nu ar face cele ce ei i-au recomandat; dacă nu merge după rețetele și dieta prescrisă de ei? Sigur că întru nimie nu se folosește, rămâne tot nevindecat.

Dacă credem, că este bine și folositor a da copiii la școlă, însă nu facem după cum credem, apoi óre va fi vre un folos numai cu credința, fără a face ceea ce credem? Sigur că nu.

Atât din Sf. Scriptură, cât și din drépta judecată și experiență, putem a ne convinge destul de bine, cum că credința unită cu faptele bune rezultate din credință pot să ne procure fericirea eternă.

Vom muri numai cu trupul dar sufletul va fi viú; vom părăsi acest corp slab și infirm, pentru a-l relua în ziua judecării curățit de tóte întinăciunile. Căci grăunțul de grâu, nu póte să aducă ródă până ce nu va putreði. Și atunci vom începe o vieță eternă, fericită și glorioasă, toți aceia, cari în acéstă vieță au cređut în Domnul și au păđit și manifestat prin fapte sfintele sale învățături. După cum ȓice Sf. Scriptură: „Atunci vor străluci dreptii ca sórele“.

Iar pentru acei cari pórtă numai numele de creștin, dar nu păzesc poruncile, nu iubesc pre Dumnezeu, care s'a dat pre sine preț de recumpărare pentru toți, nu păđesc dragostea către aprópele și 'și petrec vieța numai în păcate, pentru acea vieța viitoare este adevărată mórte; căci „plata păcatului este mórtea“, ȓice Sf. Scriptură: și „Duceți-vé de la mine blestemașilor în focul gheenei, care este pregătit diavolului și ingerilor lui“ (Mat. 25, 41).

Deci nu trebuie să ne impresioneze și să ne sdrobescă inima atât de mult mórtea reposatei;—oi absența ei,—disparițiunea ei din mijlocul nostru; și care despărțire este cu atât mai jalnică, cu cât ea se duce de la noi în flórea vieței și nu lasă póte mai nici o inimă, care să nu fie dușos atinsă, simțind lipsa unei femeii, care era un ornament, un model de virtute vrednic de imitat. Vieța sa, modestia sa, curățenia inimei sale, hărnicia sa și devotamentul cel mare pentru buna gospodărie, vor rămânea mult timp neșterse din inima familiei și a prietenilor săi.

Dar vom ȓice, dacă reposata era împodobită cu așa fapte plăcute lui Dumnezeu, pentru ce 'i rupe firul acestei vieți tocmai când este în flóre? Tocmai atunci acul morții vine și o ia din casele sale luminoase,

și o închide în negrul mormânt. Și deci vom dice, că Dumneșeu este nedrept, Dar Dumneșeu este prea drept; însă mintea omenescă este slabă și nu pôte ajunge ca să judece tainele lui Dumneșeu. Dar știm că Dumneșeu iubește pe cei drepti și ea fiind una din acelea, o chemă la sine, pentru ca nu cum-va rēutatea să înșele inima ei.

Mórtea reposatei, trebuie să ne servescă nouă ca un exemplu vedit; trebuie să ne fie nouă celor ce trăim o vie lecțiune de învățatură; o îndemnare puternică, ca să ne grăbim a ne corija de faptele noastre cele rele, a ne îndrepta calea noastră cea rătăcită, a pune capēt tuturor viciilor și a ne înarma cu virtușile Evangelice; cu credință și cu fapte bune. Căci, dacă mórtea seceră fără milă printre tineri, cu cât mai virtos va seceră printre cei bătrâni. Și va! de noi atunci, când ceasul fatal ne va sosi și nu vom fi pregătiți. Atunci vom plânga, dar în zadar; ne vom ruga, dar nu vom fi aușiți. Și vom rămânea afară de trumuseșea vieții eterne, strigând ca cele cinci feciore și ne va respunde: „Duceți-vē de la mine, nu vē știu pre voi“ (Mat. 25, 11, 12).

Pe reposata o plângem pentru-că se desparte de noi fiind în flōrea vieții; dar o și fericim, căci în scurta-i vietă a știut a-și crea fericirea și vietă eternă pe bazele cuvintelor Mântuitorului; pe temelia credinței și a faptelor bune; pe dragostea către Dumneșeu și către aprōpele, avēnd statornică credință în învierea universală.

Un moment iubișilor și corpul reposatei se va lua dinaintea noastră spre a se închide în negrul mormânt.

Apropieați-vē deci iubit soș, iubiți copilași și rude, și o sărutați cu sărutarea cea mai de pe urmă.

Apropiați-vē prieteni, vecini și vecine pentru a vē lua ultimul adio. Neîncetat rugându-vē cu toți pentru ca sufletul reposatei să fie primit în sînurile lui Avraam cu drepti, care din vēc bine au plăcut lui Dumneșeu. Amin.

V.

Conferinșele școlare.

În numărul de pe Aprilie al acestei reviste am vorbit despre conferinșele învățătorești din acest an, în care s'a discutat asupra studiului învățămîntului religios în școla primară Spuneam acolo că discușunile în aprōpe totalitatea

țerii aũ fost demne și potrivite cu însemnătatea studiului în discuțiune. Am primit din partea D-lui G. Toderiță, învătător în comuna Buhociũ, jud. Bacăũ, o mică cuvintare pe care a ținut-o în conferința învățătorească din Bacăũ despre «importanța religiunii» pe care o publicăm aici, fiind că semnalază cu pricepere multe rele, ce provin din lipsa de credință și moralitate.

„Tóte popórele, cari s'aũ afirmat în ochii lumii atát ca vigóre națională cât și pe calea desvoltării morale și intelectuale, a sistemelor filosofice, a artelor și a supremației, aũ fost îmbărbătate de puternice porniri religióse.

Lăsând la o parte popórele străvechi, a căror istorie se perde în timpii îndepărtați când din lipsa de documente nu se póte stabili istoria în mod exact și începând cu Grecii și Romaniĩ—popóre politeiste—Evreii din epoca lor de mărire; Arabii și Turcii din vremea califatelor din Bagdat, Cairo și Cordova; Germanii din timpul nostru și chĩar popórele slave, precum și cu némul românesc de la părăsirea lor de Aurelian, atát în timpul năvălirii barbarilor cât și de la înființarea principatelor române și până cu vre-o 30 anĩ în urmă; analisând istoria acestor popóre vedem că respectul mare către religie le-a ridicat la apogeũ, și îndată ce sentimentele religióse s'aũ slăbit ele aũ început a decădea tot mai mult. Cunoștem cu toții istoria și adevărurile ce eũ numai le reamintese.

Bărbații conducători ai statului român convinși de adevărul: că nici un popor fără un sistem religios bine definit și riguros respectat, nu are viitor; că țara noastră e mică și încunjurată cu vecinĩ puternici din multe puncte de vedere și ca să asigure un viitor, dacã nu măreș în înaltul înțeles al cuvintului, măcar în mod relativ—aũ hotărít ca studiul religiunei să nu mai fie lăsat la voea întâmplării ca până acum, ci să se predea în școli în mod rațional, ca rezultatele-ĩ să fie mai satisfăcătoare—și s'aũ adresat tot nouș membrii chemați a respândi cultura și lumina în straturile societății.

Imĩ tresaltã inima de încrederea ce ni se aratã și cred că e o îmbărbătare mai mult pe calea muncii noastre fără preget.

Semnalul de muncã și în acestã direcțiune dat, suntem chemați a ne arãta și noi părerile asupra mijlócelor cu cari să ajungem la ținta ce trebne a tinde ca să realizãm.

Orî de câte orî vom simți greutăți în noua lucrare mai încordată ce ni se cere să ne gândim la trecutul țerei noastre, la Ștefan cel Mare, Mircea și alți voievozi vrednici ai nemului românesc: la alungarea des-nădejdei din sufletul lui Ștefan cel Mare de către pusnicul Daniil Sihanstru; la frumoșele exemple ce înțeleptul nostru rege, dă pe fie-care di, pe cale religioasă; la credința cea mare a românilor în lupta cu Turcii și alți barbari; la diferitele fapte mărețe ale românilor realizate cu ajutorul religiunii; la marea credință a curajosului popor bur în ajutorul lui Dumnezeu—și vom dobândi noi puteri. Cu încetul, cu stăruință și persistență vom înlătura multe din lipsurile poporului nostru—îi vom mijloci și cunoștinți folositoare — îi vom forma măcar în parte caracterul—îi vom sugera deprinderi morale—îi vom întări sentimentele religioase și naționale de cea mai absolută necesitate pentru poporul nostru — îl vom îndruma pe calea industriilor și comerțului — îi vom forma deprinderi raționale și sistematice la toate ramurile agriculturii—într'un cuvînt îi vom schimba deprinderile morale și sufletești după cerințele timpurilor moderne.

Acesta e idealul la care se tinde prin școală.

Ce muncă uriașă ni se cere! Mulți pôte vor desaproba spusele mele. Amintesc însă că și o piatră se găurește dacă neîncetat tot cad picături în același loc. Răbdare numai să fie. Și exemple vii în sensul tendințelor noastre se nu lipsescă. Să fim pururea călăuziți de idealul național și religios al nemului; căci un popor fără idealuri nu are viitor și prin urmare curînd își pierde și patria. Și vai de poporul fără patrie!

Trebue însă să mărturisesc că munca ne e grea. Poporul e decăduț moralmente tare. Credința în Dumnezeu e foarte slăbită. Cinstea și ținerea de cuvînt rar se mai ved; frica de Dumnezeu mai nu se mai simte; imoralitatea crește; faptele scandalose se petrec multe în popor, pe care l'am studiat în amănunțimi; a înșela e ținta multora; sunt mulți cari nu se gândesc la răspunderea în fața lui Dumnezeu, când scapă de răspunderea legilor, sau se duc la pușcărie fără rușine. Cea mai mare parte din popor din cauza neștiinței nu-și pôte da seama că cea întâi condiție în viața omului este să aibă credință și speranță în ajutorul lui Dumnezeu; că acestea îl fac pe om muncind mereu să dobândească chiar ceea ce credea imposibil; că omul cu respect către Dumnezeu este vesel; răbdător și plin de bărbăție chiar în cele mai mari nenorociri. Cu speranța în Dumnezeu și ajutorul său își sémână omul ogorul și-și cultivă via; la război se duce fără frică, muncește cu stăruință și nu se descurajază ușor.

Poporul nostru lipsit de credință nu-și închipue că respata îi este mare, că prin credință alungă încetul cu încetul lipsa, nevoea, gândurile rele, bóla, desamăgirea din suflet; că se îmbogățește și se face pe nesimțite părtașul faptelor bune și frumoșe.

Poporul nu judecă că fiind toți religioși certele, judecățile și bólele se împuținază, împuținându-se în același timp și pușcăriile și spitalele. Nu-și închipue poporul lipsit de adevărata educațiune, că chiar omul cel mai iscusit și priceput, dar lipsit de credință și onestitate nu ajunge departe; că priceperea și iscusința numai lipsite de moralitate îl duce pe om orî la pușcărie orî la sinucidere.

Causa decăderii o atribuî în mare parte străinilor, cari intenționat au lovit în neștiința și naivitatea poporului nostru în tot ce am avut mai sfînt.

Poporul român nu se uită la streinii chiar din țara noastră, care țin fórte mult la religia lor.

Sunt de părere că copilului să i se sugereze sentimente religioșe chiar de la 3 ani. Deprins de mic riguros cu religia, șcôla în lucrarea ei va fi mult ușurată,—știindu-se că primele noțiune dobândite, sunt cele mai puternice și că e mult mai greu a îndrepta deprinderile rele de cât a sugera deprinderi noi.

Ținerea cu rigóre la învățarea religiunei; tratarea bucășilor religioșe sentimentale; exemplele vii fără contradicere; explicarea tablourilor religioșe, a lucrurilor, ființelor și peisajelor naturii, raportând tóte la puterea nemărginită a Dumneșeirei în creațiunea și orînduiala fenomenelor ei și ținerea regulată a formelor religioșe, ne va succede măcar în parte în realizarea dorințelor, ce se tinde prin studiul religiunei.

Pe lângă lucrarea în șcôla, în predicii la biserică, în conferințele de la cercurile culturale, precum și în școlile de adulți. Învățătorul alătura cu preotul póte face mult și pe calea moralizării și redeșteptării simțului religios.

Cu răbdare și stăruință la luoru dar. Dumneșeu să ne ajute.

VI

O cuvîntare ocasională

La Tedeumul de 10 Maiu din anul acesta părintele paroh Bicleanu din comuna Dolhești-Mari, jud. Sucéva a ținut următórea frumoșă cuvîntare:

«Dómnne, întru puterea ta se va veseli regele și de mântuirea ta se va bucura fórtte, pofta inimel I-ai dat și de voea buzelor nu l'ai lipsit pre dinsul, cáci l'ai întâmpinat cu bine-cuvinterile bunătăței, pusa-i pe capul lui cunună de pietre scumpe».

Frații Români,

Scumpa și iubita noastră țară Română de la un capăt al ieii la altul, serbézá astă-đi a 20-a aniversare a încoronărei Augúștilor noștri suverani, Pentru némul Românesc în general și pontru Clerul Bisericeii Ortodoxă naționale, în particular, ea presintă un interes deosebit cáci întrupéză în sine și stă în legătură strînsă cu tóte faptele istorice marii care au făcut România de astă-đi și Biserica independentă. Toții bărbații mari ai némului nostru, cari au trăit în acéstă epocă, s'au ostenit și au lucrat cu spor ca soldații credincioși ai unui vítéz și prea cuminte general care a știut să se facă iubit de supușii seii și să asigure României un viitor înflorit și de cinste în rîndul popórelor civilizate.

Pentru acéstă, ca Român și Preot, îmi fac o datorie ca să arăt cu acéstă ocaziune, după puterile mele și cât se póte de scurt însemnătața đilei pe care România întrégă o serbătorește cu mare solemnitate astă-đi.

Frații Români, serbătórea de astă-đi 10 Maiú, serbătóre națională, este mare pentru noi Români, este cununa tuturor serbatorilor naționale pentru că ne amintese gloria străbună și bărbăția némului nostru; — este mare pentru că ne amintește đilele de fericire în care frații și părinții noștri ca vrednici strănepoți ai eroilor de la Călugăreni, Rahova și Valea-Albă s'au luptat sub vegherea proniei Divine și au asigurat României și stindardului ei, laurii neperitori. Ea este mare pentru-că ne amintește momentul cel mai însemnat din vieța poporului Român când marele Căpitan, Regele Carol și conducătorul armatelor Române, după victorii strălucite repurtate pe câmpiile streine, împreună cu Mama răniților viteji în fața Altarului și înaintea Dumneđeului vieții se încununéză ca primul Rege, devenind și țara independentă și regat.

Credința națiunei române nu a fost, nu este și nu va fi de cât unirea tuturor Românilor. Cu toții dar, fraților, prin credința națiunei române, să fim credincioși stindardului ei și numai atunci vom fi folositori pentru patrie și Biserică. Să trăim în unire și dragoste frățescă dar. Să ne silim în practicarea virtuților patriotice, să jertfim totul în fața datoriiilor către Dumneđeú, către religiunea lui cea sfîntă, către Patrie și către Rege.

Să fim credincioși regelui nostru, să fim credincioși țerei noastre, dar să fim credincioși și religiunii părinților noștri, să o iubim și să o apărăm ca și ostașii lui Ștefan cel Mare, ai lui Michaiță Vitezul și ai altor Domni.

O familie, o societate, o comună sau un sat, atunci progresază când acei cari alcătuiesc familia sau societatea, comuna sau satul, recunosc un conducător sau o autoritate, se supun și ascultă de ordinele și legile care vin de la acel conducător sau autoritate.

Sf. Apostol Pavel îndemna cu tot dinadinsul pe creștinii a se supune conducătorilor când țice: Tot sufletul să se supună stăpânirilor celor mai înalte căci totă stăpânirea este de la Dumnezeu.

Biserica și statul, iubii mei, sunt două aședăminte sociale în care creștinul are și trebuie să-și deslege problema vieții sale.

Fie-care om, fie-care cetățean trebuie să se supună legilor după care se conduc aceste două aședăminte. Când vom fi atrași cu legăturile credinței și ale frăției, când ne vom iubi, când ne vom ajuta noi între noi, viața noastră va fi liniștită și fericirea deplină cu adevărat.

Cu aceste sfinte și creștinești învățături într'armându-ne cu toții, să ne rugăm Dumnezeului nostru țicându-i: „Păzesce, Dómne întru țile îndelungate și în pace neturbată pe prea înaltul nostru Rege Carol I, pe soția sa Dómna și Regina Elisabeta și pe întreaga familie ca, întru liniștea și pacea lor să putem și noi a duce viață lină și paćnică. Amin.

VII.

Seminariile.

Prin budgetul anului curent s'au desființat pe țiuva de 1 Septembrie Seminariile din Roman, Curtea de Argeș și Rîmnicul Vilcei. Nu e locul acum să vorbim despre aceste școli de cultură bisericăscă ale poporului român. Spunem numai, că în urma modificărilor aduse legii Seminariului de către Camere în sesiunea extraordinară din Iunie s'a hotărît ca Seminariul Central din București și Seminariul Veniamin Costache din Iași să fie complete, adică să aibă întregul curs de 7 ani, iar nu numai cursurile superioare ca până acum. E și acesta un câștig, căci se scie ce importanță are

o școlă complectă și armonic condusă de la început până la sfârșit. Despre acesta însă altă-dată!

Pentru ca locurile din aceste seminariile să fie accesibile pentru tinerii din toate părțile țării se vor ține concursuri pe regiuni înaintea aceleiași comisiuni. Așa de exemplu: pentru locurile vacante din Seminariul Central se vor ține concursuri probabil în Craiova, Pitești, Buzău și București. Pentru cele din Seminariul Veniamin se vor ține în Iași, Huși, Roman și Galați. Când se va hotărî definitiv vom anunța pe cetitorii.

G...



CUVÎNTARE¹⁾

Ținută la cununia religioasă a Majestăților Lor Regele și Regina, atunci
Domnitorul Carol al României cu Prințesa Elisabeta de Wied,
de către G. Lohman, Preot și Inspector școlar al comunității evanghelice
din Neuwied, Cavaler al ordinului Casei Hohenzollern, fost Preot în Paris
și Wetzlar.

Intru Domnul iubiți logodiți.

Atât de mare și însemnat este momentul, în care două
suflete se unesc prin căsătorie, că în zadar căutăm un cu-
vînt omenesc, care să exprime întocmai ceea ce simțim și
care tot odată să fie în deajuns sfînt pentru a depune în el
cele mai sfînte sentimente ale noastre. De aceea luăm refu-
giul la cuvîntul lui Dumnezeu, la cartea cărților și acolo
găsim ceea ce căutăm, anume în Cartea Rut, cap. I, vers.
16—17: «Unde mergi tu, acolo vrea să merg și eu; unde
rămîi tu, rămîn și eu; poporul tău este poporul meu.
Dumnezeul tău este Dumnezeul meu, unde mori tu, acolo
mor și eu, acolo vrea și eu să fiu îngropată».

Domne, sfințește-ne în adevărul tău; Cuvîntul tău este
adevărul.

I, *Unde mergi tu, acolo vrea să merg și eu.*

Important este acest ceas pentru mama miresei, care se
desparte de fiica ei, de unica ei fiică și cu aceasta de cea mai
bună amică, în momentul, în care se îmbogățește cu un
fiu mai mult; pentru părinții mirelui, care urază bună ve-
nire unei noul fiice; solemn este césul acesta pentru tot
înaltul cerc al familiei, pentru noi toți, care ne-am adunat
aci și care precum cu durere la lungul șir de dolii din ul-
timitii ani, tot așa și acum din inimă luăm parte la eve-
nimentele de veselie ale scumpei noastre case princiare.

¹⁾ Nu s'a publicat până acum în românesce.

Important este căsătoritul acesta pentru țara și poporul român, care parte stă aci de față, prin reprezentanții săi, gata a saluta plin de omagii pe Principesa sa, parte în patrie gândind la ea în rugăciuni și jubilații.

Ceea ce dă acestui moment sfințenia sa cea mai intimă și profundă este acel: Unde mergi tu, acolo vreau să merg și eu, este încredințarea unui tu celui-l-alt tu, este declarațiunea mirelui: Eu sunt al tău, declarațiunea miresei; Eu sunt a ta și rămân a ta, ori unde te-ar conduce drumul tău. Numai cine a trăit însuși vre-odată în viața sa un astfel de moment de desfătare și a tremurat sub impresiunea lui, numai acela îți poate simți sublimul, veselia, triumful și fericirea.

Totuși mai departe se ține

II. *Unde rămâi tu, acolo rămân și eu.*

«A rămâne» este chemarea bărbatului. În a rămâne trăiește el cu totul lui tot. Cugetările sale sunt permanent ocupate cu el, permanent îți sunt dedicate lui toate forțele. Și cu atât mai mult este cazul acesta la înalta și greua chemare, pe care Providența a încredințat-o Alteței Văstre, la gândul serios, marea pătrundere și deplina devotațiune, cu care căutați să rezolviți această datorie.

Dacă Alteța Văstră Prințesă dicită astăzi: Unde rămâi tu, acolo rămân și eu, luați hotărîrea solemnă și faceți făgăduința de a lua parte la chemarea soțului, la grijile sale, la lucrul Său. Permiteți-mi să dau acestor cuvinte încă o altă însemnare: «A rămâne» al bărbatului, este casa sa. Bărbatul trebuie să trăiască în afară, între adversari, trebuie să muncască și să se străduască, să planteze și să agonisească. Înăuntru, în casă, este asilul său, vatra sa, portul ce îți stă în tot-deuna pacific deschis. A pregăti această fericire casnică, este datoria femeii amabile. Și în serviciul acestei frumoase datorii intrați din acest căsătoritul Alteței.

Dar cercul familiar ia dimensiunile cercului unui popor și ați ține:

III. *Poporul tău este poporul meu.*

Cui nu-ți bate inima cu voioșie gândind la poporul său, la scumpa, la prea iubită sa patrie!

«Poporul meu», ține ori-cine cu inima mișcată de bucurie. Cu cât mai mult poate bate inima Alteței Văstre, mire, când pronunțați: Poporul meu! Și la acesta, Alteța Văstră, mi-

résă, trebuiți și voiți a răspunde: Poporul tău este poporul meu! Intr'adevăr, o datorie nu ușoră, dar imperioasă și nobilă. Apostolul Paul accentuează (I Corint. IX, 19—23) că el s'a făcut Iudeilor Iudeu, Elenilor elen, spre a-i câștiga pe toți pentru Christos. Așa și aci: Germana se va face Româncă, spre a câștiga pe toți și a pronunța cu voce tare: Poporul tău este poporul meu.

Cine poate însă împlini toate aceste datorii? De unde puterea de a corespunde la toate, așa cum place lui Dumnezeu și este de folos oamenilor? În textul nostru se mai cuprinde o datorie, dar o atare, că în ea se află tot odată și mijlocul de a împlini toate.

IV. *Dumnezeul tău este Dumnezeul meu.*

Puterea lui Dumnezeu trebuie să fie forte în cel slab și să dea voință și putere de a lucra, după dorința sa.

Dumnezeu, care conduce inima la inimă, sfințește și predarea uneea celei-l-alte; el, care dă chemarea, împrumută și tăria pentru împlinirea ei; el, care întemeiază casa, 'i dă și bine-cuvîntarea. Totuși, acesta nu este pentru fie-care în parte, ci pentru amândoi împreună stă deschis un izvor de putere, de lumină și de bine-cuvîntare. Lozinca sună: Dumnezeul tău este Dumnezeul meu. Negreșit vi se opun dificultăți, cari zac în diferența confesiunilor Vostre. O, nu căutați să înlăturați aceste dificultăți prin indiferentism. Amintiți-vă, că tocmai adevărurile cele mai fundamentale, mai mari și mai dătătoare de fericire sunt comune celor trei Biserici creștine, evanghelică, greacă și romană. Țineți la credința în singurul Dumnezeu, Tatăl, a tot puternicul creator al cerului și al pământului. Rugați-l pentru credința în Iisus Christos, unicul său fiu, Domnul nostru, care pentru noi suferi, muri și învie; rugați-l pentru sfântul spirit, care aprinde în noi credința, care ne sfințește, ne mângâie și ne asigură de viața de veci.

În realitate, aceste adevăruri creștinești, adnc, intim, adevărat și cu căldură înțelese, pătrunse în inimă și în viață, vă vor da dreptul să diceți: Dumnezeul tău este Dumnezeul meu! Mulți vă doresc astă-dă o fericire pentru tot-d'una neturburată, un cer veșnic fără de nori. Aceste dorințe provin mai mult dintr'o inimă bună, de cât din experiența vieții. Voi Prințesă, știți din intuițiune proprie, cum feri-

cirea casnică trebuie să trecă prin suferință și să se limpedască în mahnire. Deja proverbul păgân ne spune, că bucuria pură de viață nu este partea nici unui muritor; și lozincă creștină sună: «Numai cu multe necazuri putem intra în împărăția lui Dumnezeu». Dar Providența a dat Alteței Vostre un nume, care cuprinde în sine însuși indicațiunea spre singurul care ajută la nevoe, spre Acel care procură sprijin în toate furtunile și dăruiește veșnic tineră bucurie de viață: «Eli=mein Got», «Sabath=Liniște»: Elisabeta=Dumnezeul meu este liniște; la Dumnezeu este mântuirea mea, onórea mea, stânca țării mele, increderea mea este Dumnezeu, fortăreța în care 'mi pun speranța!

V. *Unde mori tu, acolo mor și eu.*

Dați-mi voe să nu înăbușesc nici acest ultim cuvânt, ori cât de aspru ar suna. Unde mori tu—acéstă cugetare este mai grea, de cât aceea la tăcutul templu Monrepos, cu mult mai grea de cât cugetarea la sarcofagiul, în jurul căruia erau o dinioră adunați. Și totuși ea nu turbură nici de cum veselie de nuntă, ce domnește în inimile noastre ale tuturor, ci din contră 'i dă cea din urmă, cea mai înaltă consacrare. Pentru-că făgăduința conjugală este ca și jurământul drapelului, o făgăduință de credință până la mórte. Fiți credincioși până la mórte, așa veți câștiga coróna vieții. Bărbatului 'i revine îndemnarea apostolică: «Bărbați, iubiți-vă femeile, precum și Christos a iubit Biserica și s'a dat pe sine însuși pentru dinsa». La care femeia răspunde cu inimă veselă: «Stăpîn și soț, credincioasă ta soție îți urmăze în tot-d'auna, cum alba porumbiță urmăze porumbului, cum urmăze luna luminosului sóre, îți urmăze până la mormînt—și dincolo de mormînt!».

În acest înțeles dați-vă unul altuia cuvîntul de afirmare «da», care vă légă în veselie și în suferință, în zile bune și în zile rele—până ce mórtea vă v'a separa și puneți în «da» aceste cinci cuvinte—«Unde mergi tu, acolo vreau să merg și eu; unde rămâi tu rămân și eu; poporul tău este poporul meu; Dumnezeul tău, Dumnezeul meu; unde mori tu, acolo omor și eu, acolo vreau să fiu îngropat»,—pe care «da» să vi'l dea Dumnezeu și să adauge însuși la el al său «da» și «Amin».

Următoarele două Chorale, alese de însăși augusta mirésă
aă fost cântate—unul înainte și altul după cununie—de elevii
Seminarului din Neuwied :

Dómne, ce mântuire pot dobândi,
In ce înălțimi mă-e dat să plutesc,
Viéța mea trebuie să fie 'n ceruri!
O tu cuvînt plin de tremur sfînt,
Și totuși plin de farmec și viéța eternă;
In ceruri trebuie să fie viéța mea.
Inmărmurit mă cufund,
Cunosc cine sunt,
Cine pot a fi.
Eă port încă
Al morței jug,
Și totuși trebuie să trăesc în ceruri.

Inalță-te dar către aceste înălțimi
Și 'nvață-te a vedea în lumina dumnezeirei,
Care, suflet expiat, tu ești.
Cu cel mai sfînt tremur
Veți privi în această lumină,
Care, suflete, Expiatorul tău este.
Tu, curat prin sacrificiul său,
Ești tare spre a te sfinți lui
Fără șovăire.
El, Fiul lui Dumnezeu,
Dă recompensă bogată
Credincioșilor la tronul său.

Al II Choral.

Laudă pe Domnul, a tot puternicul Rege al onorurilor,
Laudă L, suflete în unire cu corurile cerești!
Veniți-vă în fire,
Psaltire și harfă deșteptă-te,
Faceți să se audă imnul de laudă!

Laudă pe Domnul și celebréză numele Celui Veșnic,
Tot ce are suflare, să laude numele celui sfînt!
El este lumina ta,
Suflete, nu uita acésta!
Laudă-L în veci. Amin.

Traducere de *Ión Mihălcescu.*

Berlin.



O SCRIERE RELIGIOȘĂ.

I.

Am vorbit în această revistă de mai multe ori despre frumoasa faptă a d-lui Iorgu Demetrescu, acel bun român și creștin, care a tipărit și tipărește cu a sa cheltuială o mulțime de scrieri religioase și le împarte în dar în mijlocul poporului nostru rural. Ori de câte ori vorbesc despre acest om, nu pot să nu-mi exprim admirațiunea mea. Asemenea fapte sunt așa de rare, în cât trebuie neîncetat să le punem înaintea tuturor ca pilde vrednice de urmat.

În studiul meu asupra literaturii religioase din primele decenii ale vécului al XIX am dat peste o scriere intitulată: *datoriile omului creștin*, întemeiate pe învățăturile sfintei scripturi și date la lumină pe limba patriei în zilele prea înălțatului domn stăpînitor a totă țara romînescă Alexandru D. Ghica Voevod, de paharnicul *Simeon Marcovici*.

Scrierea acesta cuprinde la început o scrisore adresată domnitorului Al. D. Ghica, în care laudă înțelepciunea mai cu sémă când e așezată pe tron cu puterea alături, căci atunci pôte să reverse asupra pacînicilor supuși fericirea, desputernicéză năravurile cele rele, insuflă lucrarea virtușii și iubirea de dreptate, înrădăcîneză cuvîntul lui Dumnezeu, înaripéză adevărul și statornicește sentimentul vredniciei omului prin desvoltarea cuvîntului. Mai departe Simeon Marcovici aduce laude acestui bun domn, care a bine voit să grăbescă cu câte-va vécuri civilizația romînescă și

care a ȃis: *sfișiese vřlul ce apasř duhul țřranului luminřzř-se tot Romřnul prin școle bine chibzuite și așezate in tóte satele.*

Vřlul s'a sfișiat, școlele s'au întocmit, întunericul a pierit, lumina s'a ivit triumfřtóre și in ȃiua de astřđi tótř suflarea romřnescř se bucurř de darul invřțřturii..... Pentru asemenea motive traducętorul 'i inchinř acęstř mult folositóre carte.

Dupř acęstř scrisóre urmęzř o fórte frumósř introducere fřcutř de P. S. Ilarion, cunoscutul Episcop de Argeș. Pentru frumusețile acestei introduceri și fiind-cř nu se aflř nici mřcar amintitř in teza pentru obținerea titlului de licențiat a přr. Durac, o reproduc aici pentru ca cititorii sř o aprecieze.

«Eșit'ău semęnřtorul sř semene sęmřnța sa, și cřnd ău semęnat, una ău cřdřt lřngř cale și s'ău cřlcat, și pasęrile cerului o ău mřncat. Iar alta ău cřdřt pre pętrř și dacř ău rėsřrit, s'ău uscat, pentru cř nu avea umeđelř. Și alta ău cřdřt in spini și crescęnd spinii, o ău inecat; Iar alta ău cřdřt pre pământ bun și crescęnd ău fřcut rod cu sutele». (Evangelia de la Luca. Cap. 8, stih 8).

Cřtre cititori.

In capul acestei cřrți cuprinđtóre de cuvřntul lui Dumneđeu, doritorii de folosul ce pot trage din cetirea ei, iubișii noștrii cititori, le punem intr'acęstř precuvřntare inainte pilda semęnřtorului întrebuintřtř de Domnul nostru Iisus Christos, cřnd l'a impresurat norod fórte mult, din cetăți venind la el. Iar cele cuprinse intr'acęstř pildř le adeverezř plugarului cercarea cea din tóte ȃilele; cř nu tot pământul aduce multe și bune roduri, ci, de este el uscat și petros, sęmřnța nu crește, pentru-cř nu se aflř intr'insul hrana și umeđela crescętóre. De este plin de spini și de břlări, inbulzitř de đinșii, acolo ințelenește și se perde. Iar de este pământul bun și curățit din vreme de mřrcini și de pălămidř, acolo sęmřnța rodesce și sporesce spre bucuria și plata ostenitorului semęnřtor.

Aceeași urmęzř, iubișilor cititori, și in semęnřtura cu-

vîntului lui Dumneđeũ în inimile ómenilor. Că, nu tóte inimile primitóre de sēmînța acestui cuvînt aduc rodurî de gîndiri și fapte bune, că, de cade sēmînța cuvîntului în inimi pline de poftre rele, de iubire de averi, de pismă și de alte patimi nefrânate, nici crește, nici rodesce; acésta o dovedesce cercarea cea din tóte ȓilele. Aũ nu se sēmănă și prin bisericile nóstre și prin școle sēmînța cuvîntului lui Dumneđeũ? Dar, unde se vęd rodurile? Ciulinî și mărăcinî în tóte părțile, inimi împetrite și înțelenite, și abia pe alocurea rar cîte puțin rod. «Iar alta aũ căđut pe pămînt bun (ȓice Mintuitorul) și crescînd aũ făcut rod cu sutele». Așa dar numai în pămînt bun crește și sporesce sēmînța cuvîntului lui Dumneđeũ. Iar acest pămînt bun este:

Intăiũ, inima iubitóre de învățatură, și al doilea inima nesticată.

Luătorul aminte, asupra celor cuprinse într'aceste douē părți ale precuvîntării nóstre, și de adevêrul lor se va încredința, și de cetirea cărții în fruntea căreia se pune, mult se va folosi.

PARTEA INTĂI

«Precum țarina, care nu zămislesce în sine sēmînța semănată de semănător, nu póte să aducă ródă, așa mintea și inima omului, de nu vor zămisli într'insele sēmînța cuvîntului lui Dumneđeũ, nu sporesc în rodirea faptelor bune. Numai iubitóru de învățatură coprinde în minte și în inimă cuvîntul lui Dumneđeũ. Dar, cine este iubitóru de învățatură? Este acela carele, (precum ȓice Domnul) inflămândește și inșetoșază de dreptate, este acela carele poftesce să învețe cele de folos, spre mântuirea sufletului sēũ, cele ce îi arată începutul și sfirșitul sēũ, și îl încredințază de orînda..... și nădejdea sa, cel ce pot să-î deslege găcítórea minții sale și să lumineze ochii spre privirea către o altă lume mai înaltă și mai bună, și cele ce îl fac să cunóscă pre Dumneđeũ, pre voința sa, pre făgăduelile și ingrozirile lui. Unul ca acesta, ca să-și potoléscă fómea, și să-și stingă setea (de dreptate) aude cu luare aminte și cu bucurie cuvîntul lui Dumneđeũ, carele ne face cunoscuți cu dînsul, ne arată poruncile lui și calea către cer, și ne încredințază de rēsplătirile cele mari, cum și de muncile ce așteptă pre

păcătoșii cei nepocăiți. Așa primesce iubitorul de învățatură învățăturile cuvîntului lui Dumnezeu, cum primesce de bucurios tristul cuvintele cele de mîntuire, și bolnavul doctoriile cele vindecătore, și precum roua de dimineță răsbesce până la rădăcina sadurilor, așa că pătrunde inima iubitorului de învățatură, de cuvîntul lui Dumnezeu, carele rodesce într'însul însutit, căci îl luminează mintea și îl plécă inima spre tótă fapta bună. «Iar alta aũ căđut pre pămînt bun, și crescînd aũ făcut rod cu sutele».

Ca să aducă dar și între noi sîmînța cuvîntului lui Dumnezeu, cuprins într'acéstă carte, rod cu sutele, trebuie să-i gătăm întăi pămînt bun, minte iubitoare de învățatură și suflet doritor de cunoșcința lui Dumnezeu, și a datoriiilor noastre, despre care se vorbesce într'acéstă carte; căci într'alt chip, și sîmînța se va perde, și sufletele și inimile noastre se vor asemîna (să nu fie Dómne) cu pétra cea fără umeđelă, și cu pămîntul cel plin de spinî, și pentru acésta neroditor.

Dar însă nu este de ajuns spre rodirea cuvîntului lui Dumnezeu numai inimă iubitoare de învățatură, ci este de neapărată trebuință și inimă nesticată.

PARTEA A DOUA.

Nu este din testul numai să primescă sîmînța țarina, ci trebuie, ca să rodescă aceea, acésta să fie nesticată, bălăriile să nu fie înrădăcinate într'însa, ci smulse și trase afară, și zeurile cele hrănitore, să nu fie uscate și sleite. Aceeași trebuință urméză și în plugăritul inimilor omenești. Căci, ca să sporescă într'însule sîmînța cuvîntului lui Dumnezeu și să rodescă, trebuie să fie nesticite, și să nu apuce înainte să se înrădăcineze lăcomia, zavistia, pofta cea rea și alte patimi. Destul este rēul moștenit, nu mai trebuie înmulțit: firésca aplicare spre rēu nu se mai înmulțescă. Că, dacă rēul prisosesce, atunci sada cea fragedă a credinții și a faptei celei bune, pre care cuvîntul lui Dumnezeu voește să hrănescă și să îmbunătățeze, cum póte să-și găsească locul și hrana trebuinciosă ca să crească și să se faca copac? Că, ce cere și propoveduesce cuvîntul lui Dumnezeu? Cere dragoste către dînsul. Apoi acésta póte încăpea acolo unde este incuétă dragostea lumii, și de cere

dragoste către aprópele, acésta cum póte afla intrare acolo, unde iubirea de sine a închis ușa inimii. Cere înfrinare și poprire și chiar de a pofti. Dar ce putere are frumusețea înfrinării peste inimă care nu se plécă fără numai spre desfătările simțirilor, și numai dobândirea acestora o socotesce de fericirea cea mai înaltă a sa? Și dacă cuvîntul lui Dumneđeű cere depártare de ori-ce lăcomie, cum se pot împreuna acestea cu patimile cele împotrivitóre? El cere ca petrecerea nóstră să fie precum în cer; dar, ca înaintea lui Dumneđeű, cu ochii stilpiți la cer, petrec óre ómenii atunci, când cu trupul și cu sufletul lipiți de pămînt. caută numai cinste; avuți, desfătări, iar nu cunoscințe, nevino-văție, dreptate și fapte bune; «Fericiti (đice Mântuitorul) cei curați cu inima, că aceia vor vedea pre Dumneđeű». (Matei Cap. 5; stih 8). «Și iarăși, de nu vă veți întórce, și să fiți ca pruncii, nu veți intra întru împărăția cerurilor» (Stih 18; cap. 3).

Cu aceste điceri luminat a arátat Domnul nostru că lumina cunoscinței de Dumneđeű luminează numai în inimile acelora, care necuprinși de vre-o patimă, nu se amăgesc de părutele bunuri pămîntești. Prin pilda de mai sus (în puține cuvinte) ne învață Domnul, că sémînța cuvîntului lui Dumneđeű se înecă și n'aduce nici un rod în inimile ómenilor acelora, ce, coprinși de grijile averilor și desfătărilor vieții acestea n'au lásat într'însele loc primitor cuvîntului. Dar n'a đis cu acésta că în inimă otrăvite cu otrava păcatului, și stricate, nu póte să facă nici o lucrare cuvîntul lui Dumneđeű. Nu, iubiților cititori, nu! Căci, cuvîntul acesta este (precum đice Proorocul) ciocan care móte inimile cele de fier; și cine altul, dacă nu el, póte lucra prefacerea și îndreptarea chiar și a celui mai mare păcătos; însă, de se și póte îndoi cineva pentru îndreptarea unora ca aceștia, dar cine se póte îndoi pentru lucrarea cuvîntului lui Dumneđeű în inimile cele bune. pentru care Mântuitorul ne încredințază că, «crescënd aű făcut rod cu sutele».

De voiți dar să cunoșteți din cercare puterea cuvîntului lui Dumneđeű; de voiți ca cetirea cărții acestea să vă slujescă drept lumină minții vótre, drept mângâere și odihnă a inimii și împuternicire a voinței spre tot binele,

pregătiți-vă inimile și păziți-le curate. Iar dacă păcatul apucând înainte le-a pătat, spălați-le prin adevărată pocăință de uricioasele lui pete, și le curățiți, ca cuvîntul lui Dumnezeu propoveduit printr'această carte, ce vi se pune în mîni, aflînd pămînt bun în inimile vóstre, și crescînd, să facă rod cu sutele. Amin.

Scrierea tratéză următóarele chestiuni:

Điua anulul noú. Închinăciunea domesnică, pacea domesnică. Meșteșugul de a se mulțami fie-care pe starea sa. Iconomia cea rea. Părintele de familie. Muma de familie. Griji domesnice, fericirea domesnică. Fericirea bogătilor. Plăceri domesnice Tineri casnici. Bătrînețele. Botezul. Rugăciunea domesnică. Plugarul, Meșterul, Jertfirea pentru binele obștesc. Patima suferitoare. Inima cea curată va vedea pe Dumnezeu. Čina lui Iisus Christos pentru sfînta și marea Vineri a patimilor. Puterea rugăciunii. Credința și faptele. Faptele și Credința. Temerea de Dumnezeu. Inaintarea învățăturilor (două cuvîntări). Păcatul și nesciința. Glasul lui Dumnezeu îndreptându-se către inima omului. Păcătosul dobîndind iertare la scaunul Dumnezeirii. Vięta ostașului este închinată patriei. Unirea. Cine este aprópele meú.

Tóte aceste chestiuni sunt admirabil tratate și într'o limbă fórte frumósă. Ar fi o bogăție neprețuită, dacă s'ar găsi cineva s'o retipărescă.

G...



UN RAPORT.

I. P. S. Mitropolit Primat a delegat pe P. S. Sofronie Craiovénu ca să asiste la examenele de absolvire ale elevilor clasei a VIII-a de la Seminariul Nifon din București. P. S. Sa, după terminarea examenelor a înaintat I. P. S. Mitropolit următorul raport:

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Conformându-mă ordinului Inalt Prea Sfinției Văstre No. 1654 din 27 Aprilie a. c., de a asista ca delegat din partea Chiriarchiei la examenele de fine de an și de absolvire, a elevilor clasei a VIII-a din Seminariul „Nifon Mitropolitul“; m'am prezentat la localitate în zilele de 29 Aprilie 2 și 3 Mai și am asistat la examinierea materiilor trecute de elevi în cursul anului, și anume numai la Liturgică, Pastorală și limba Elenă, căci, la cele-l-alte obiecte, orele de examinare după programă, fiind puse de la 2 la 3 p. m. au coincis cu orele în care și Sf. Sinod ținea ședinți,—sesiunea de primă-vară fiind deschisă.

Cu această ocaziune smerit, am respectul a vă espune următoarele: În general vorbind, elevii acestei clase,—trei la număr—au răspuns cu o claritate mai mult de cât mulțămitoare, la toate cestiunile puse atât de D-nii Profesori respectivi cât și de asistenți, din cari s'a putut vâdi însemnatul progres realizat în documentarea răspunsurilor date, întemeindu-le pe citate din Sf. Scriptură la tot pasul, când a fost vorba de cestiuni religioase, cu cunoștința datorită unor viitori păstori ai poporului după cerința vécului în care ne aflăm.

Iar mai special: În ceea ce privește *Liturgica*, din răspunsurile date se vede că elevii au pătruns materia și o cunosc destul de amănunțit,

dându-și foarte bine séma, cu explicațiunii pe larg, de ceea ce privește partea aplicativă a tuturor lucrărilor ce preotul e chemat a efectua, în sfânta sa misiune, atât în biserică precum și credincioșilor; cunosc în mod limpede tot ceea ce trebuie făcut în administrarea Dumnezeștilor taîne ale sfintei noastre credinți creștinești, la cari ajutând Dumnezeu, vor fi chemați, așa că ceea ce privește ritualul sfintei noastre Biserici, vor ști prin ei înșiși — cele ce au învățat aici în mod teoretic, să le pună în practică, atunci când, după trebuințele sfintei noastre Biserici vor fi chemați să îndeplinescă sarcina de slujitorii ai altarului și luminătorii ai poporului.

În ceea ce privește *Teologia Pastorală*, ca parte aplicativă a Teologiei în genere, de asemenea sunt cunoscători până în cele mai mici detalii, de datoriile ce incumbă păstorului de suflete față de păstoriții săi, în întreaga viață pastorală; calitățile ce trebuie să aibă precum și defectele de cari trebuie să se ferescă, apoi modul de activitate al păstorului ca pasnic al turmei cuvîntătoare, spre înlăturarea pedicilor ce se opun căei ce duce la desăvîrșirea morală, ușurând drumul spre cele două fericiri, trupescă și sufletescă.

Iar în ceea ce privește studiul *limbei Elene*, limbă din care s'au tradus în limba noastră cărțile de ritual și în cari sunt scrise operele sfinților părinți, — cunoștințele posedate de elevi, le vor fi îndestulătoare a comenta în viitor diferitele locuri ale sfintei Scripturi, — nesecatul izvor, — în care se află învățăturile sfintei noastre religii.

Pe lângă toate acestea, punctualitatea în împlinirea datoriei și stăruința, ce D-nii Profesorii respectivi pun în a lămuri pe elevi în materie, sunt mai pre sus de orice laudă s'ar putea aduce propunătorilor unor asemenea materii, de cea mai mare importanță viitorului preot.

Dar, ceea ce trebuie s'adaug este părintescă îngrijire, silințele ce și dau și viul interes ce D-nii Epitropii ai acestui așezământ de cultură, desfășur pentru bunul mers și progresul intelectual și moral — care se dă pe față la fie ce pas, — dând din ce în ce noui impulsuri elevilor și îmbărbătându-i a fi conștienți de sfînta lor chemare, așa că, la orice oră de examinare am putut să fiu de față, în tot-d'auna am găsit în sala de examen pe câte unul sau două din Domniile Lor, urmați de părintele Director ocupându-se de a cunoște, foarte de aproape, contingentul de cunoștinți ce au dobândit absolvenții și cu cari trebuiesc să se ducă în societate la sfîrșitul cursurilor acestei școli.

Dacă ar fi vorba să mă ocup și de partea materială a acestui Seminar trebuie constatat, — ceea ce e îndeobște cunoscut — că posedă un încăpător local compus din două corpuri de clădiri, cea veche și cea nouă; în cea nouă se găsește în catul de jos, sălile de clase și sala de gimnastică destul de spațioase și igienice; în catul de sus, sala de desen în care se fac ensemblul de muzică și lucrul manual, dormitoarele, biblioteca și amfiteatrul cu aparatele pentru experiențele fisico-chimice, ținute în perfectă curățenie; — în clădirea cea veche avînd asemenea două caturi, în catul de sus, afară de cancelariile Epitropiei și a corpului profesoral, în anul acesta Epitropia a acomodat — din două saloane destul de mari — o frumoasă și încăpătoare capelă înzestrată cu tot ceea

ce trebuie să albă, în care elevii fac practica religioasă; iar în catul de jos, afară de sala de mâncare și bucătăria, se află dependențele toate întreținute în perfectă curățenie.

Inalt Prea Sfințite Stăpâne,

Urmărind cu totă luarea aminte, progresele realizate la finele anului școlar al clasei a VIII-a de către absolvenții acestui Seminar, putem cu satisfacțiune constata că: elevii față de răspunsurile date au fost toți proclamați absolvenți, și cu ajutorul lui Dumnezeu, față de silințele ce Onor. Epitropie a acestui Așezământ 'și dă, ca absolvenții să cunoscă cât se poate mai bine tot ceea ce conerne misiunea preotului, s'a putut ajunge ca ei să fie pătrunși de o lumină care deșteptă convingerea, precum și o vie și dreaptă conștiință, statornicind într'înșii, datoriile viitorului preot în gréua și spinósa misiune de slujitor al sfântului altar și luminătorul turmei cuvîntătoare.

Acestate fiind, pe scurt, cele constatate în urma ordinului ce m'am învrednicit a primi, cu smerenie le supun la cunoștința Inalt Prea Sfinției Vóstre, spre cele de cădere.



CUVÎNTARE LA NUNTĂ

Ținută de preotul Mihail C. Vasiliu parohul bisericii Înălțarea Domnului din cătunul Aiorman, comuna Coiam Panar, plasa Macin județul Tulcea.

Mire, Mirésă, Nun, Nună și cinstită adunare.

Mai înainte de a sfârși serviciul Divin al cununiei, mă cred dator, în puterea de păstor sufletesc a vă spune câte-va cuvinte, spre a se sci ce este cinstita nuntă și ce folose avem de la ea. Vă rog, dar fraților din totă inima, a-mi da cuvenita ascultare, ca niște evlavioși creștini ce sunteți, de óre-ce această ascultare nu o faceți mie, ci însuși Mântuitorului Iisus Christos, care ne-a rînduit la această vrednicie. După cum însuși ȳice prin graiul Sf. Evangelist Luca; (C. X.) „Cel ce ascultă pre voi, pre mine mă ascultă și cel ce se lepădă de voi, de mine se lepădă“. Incă și Marele Apostol Pavel ȳice: „Fraților! plecați-vé în-vățătorilor voștri și vé cuceriți lor, că ei privighiază pentru sufletele vóstre, ca cum ar fi să dea cuvînt saú răspuns pentru voi și ei cu bucurie să facă acésta, iar nu suspinând, căci nu este de folos voué acésta“ (Evrei, XIII, 17) Decí dar sunteți datorí a-mi da cuvenita ascultare, spre a sfârși puținile cuvinte pentru folosul sufletelor vóstre. Așa dar, iubiți creștini, nunta saú căsătoria este o legătură între soți pe tot timpul vieții lor.

Căsătoria se face mai întăi cu învoirea bărbatului și a femeii între dînșii, nefind la mijloc vr'o împedecare. Dar învoirea nu este îndestulătoare pentru adevérata nuntă, de cât numai atunci, când ei își vor mărturisi unul altuia înaintea preotului făgăduința lor și să-și dea mâna, că-și vor păđi unul altuia credința, cinstea și dragostea nunței până la sfirșitul vieții lor și că în nici o primejdie nu se vor lăsa unul pe altul. Mai ales soțul nu se póte despărți de soția sa și nici soția de soț, când unul din ei se vor îmbolnăvi, căci numai în asemenea împrejurare se vede credința și îngrijirea ce soții își datoresc a avea unul cătră altul. Dacă unul din ei se îmbolnăvesce, cel-l-alt trebuie să-l îngrijască spre a se face sănătos; căci numai ast-fel se îndeplinesc cele ȳise de Domnul Dumnezeu nostru prin graiul profetului Moisi (Facerea II. 24). „Pentru acésta va lăsa omul pre tatăl sėu și pre muma sa și se va lipi de femeea sa și vor fi amândoi un trup“.

Femeea trebuie socotită de bărbatul său, chiar os din oșele sale și trup din trupul său, pentru acest cuvînt țice Sf. Apostol Pavel: „Bărbaților, iubiți-vă femeile vóstre ca trupurile vóstre și precum Christos a iubit biserica și s'a jertfit pentru ea pre cruce. Căci cel ce-și iubese femeea sa pre sine se iubese Nimeni nici o dată nu și a urit trupul său, ci-l hrănesce și-l încăldește. precum Christos biserica“ (Efes. V, 10).

Am țis că Sf. Apostol l'avei și întréga Sf. Scriptură îndemnă pe bărbați a-și iubi femeile lor ca trupurile lor; dar tot în Sf. Scriptură găsim în mai multe locuri porunci și sfaturí ca și femeile să-și iubească bărbații lor, să asculte de ei și să se supună lor ca Domnului. Așa de pildă Sf. Apostol Pavel țice în epistola sa către Efesení (c. 5 v. 22—25). „Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri ca Domnului. Căci bărbatul este cap femeii, precum și Christos este cap bisericeii; și acesta este mântuitorul trupului. Decí, precum biserica se supune lui Christos, așa să se supună și femeile bărbaților întru tóte“. Tot la acéastă supunere, iubire și dragoste, ce trebuie să aibă femeea față de bărbatul său, ne îndemnă și Sfîntul Apostol Petru (I. Petru, III, 1) când țice: „Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, că dacă unele nu ascultă cuvîntul, fără cuvînt să se foloséscă prin petrecerea femeilor; vėđend petrecerea vóstră cea curată unită cu frică. A căror podóbă să fie, nu în împletirea din afară a părului și întrebuintărea lucrurilor și a podóbelor de aur, sau înbrăcarea veștmintelor luxóse, ci omul cel ascuns al inimei, care stă în nesticarea duhului blând și lin și în dragostea cea către Dumneđeu. Căci tot ast-fel odinioriă se îmbracău cu curățenia duhului și sfintele temeii, cari nădăjduiau în Dumneđeu, se împodobeau cu haína curățen ei inimei, a dragostei și a ascultărei de bărbat. Precum Sara asculta pe soțul ei—pe Abraam—numindu-l domn și căreea voi femeilor îi sunteți fiice, dacă faceți bine și nu vė temeți de nimic“. Iar mai departe țice (tot Sf. Apostol Petru) „Asemenea bărbaților locuiți împreună cu dînsele cu chibzuintă, dănd cinste femeii ca unui vas mai slab și împreună moscenitórii a darului vieței, ca să nu se împedice rugăciunile vóstre, în sfîrșit într'un gând să fiți“.

Căci aceea este însoțire adevărată, care începută de o împreună pătimire a purtărilor, adaptată de o désă întovărășie a petrecerei, încredințată de o potrivă socotință a sufletescelor aședemînturi, fac din două suflete și din două inimí, ó singură inimă și numai o dorință.

Ast-fel trebuie să fie o adevărată însoțire și nu necredință în măguliri; nu otravă în îmbrățișeri, nu fătărie, în cereri, nu înșelăciune în făgăduinți și o mulțime nenumărată de măestrii, de viclesuguri și de vînderi în fapte. Ci femeea trebuie să fie cu credință către bărbat, către părinți să fie fiică, către frați soră și către slugi stăpână; dar fiică iubitore de părinți, soră iubitore de frați și stăpână iubitore de slugi. Blândă să fie în casă; iar afară veselă. rudeniiilor să fie dorită, și plăcută lui Dumneđeu; în biserică să fie smerită, cu cucernicie la rugăciuni, și către cele sfinte cu bună credință. Iar bărbatul trebuie să fie cu chibzuintă în afară, cu dragoste în casă, cu blăndețe către soție, către fií părinte și către slugi stăpân; dar părinte iubitor de fií și stăpân iubitor de slugi; să fie neprefăcut, drept, cinstit și fără de răutate

față de soția sa. În creștinism nunta, frați creștini, este o taină, prin care se bine-cuvînteză de către preoții bisericii, legătura între două persoane de sex deosebit. Încă din timpurile cele mai vechi biserica, următoare învățăturilor Mântuitorului Iisus Christos, a luat între îngrijirile și datoriile sale, de a bine-cuvînta nunta, deci unirea soților pentru a trăi împreună pe tot timpul vieții. Căsătoria sau nunta răspunde însă și unei necesități naturale (firești), de aceea este privită nu numai ca o legătură pe viață a celor ce se însoțesc; dar și ca o împărțășire la drepturile omenești și la cele Dumnezeesci. Dumnezeu creând pe Adam și Eva le-a zis: „Cresceți și vă înmulțiți și umpleți pământul, ceea ce ne arată că însuși creatorul a bine-cuvîntat legătura primilor omeni. Apoi Mântuitorul Christos luând parte la nunta din Cana Galileei a aprobat cu prezența sa unirea soților. În creștinism mai ales unirea soților, fiind bine-cuvîntată de biserică prin servitorii ei, nu poate omul să desfacă, ceea ce a unit Dumnezeu. Mântuitorul Christos a zis: „Cel ce va lăsa pre femeea sa, afară de curvie, o face pre ea să prea curvescă; și cel ce va lua pre cea lăsată, prea curvește“. (Mat. V, 32). Apostolul Pavel vorbind despre căsătorie zice la Romani: „Că femeia cu bărbat, „legată este bărbatului până trăește el, din lege; iar de a murit bărbatul ei, s'a deslegat de legea bărbatului“. (Rom. VII, 2). Și într'alt loc zice: (I. Cor. VII v 10 - 15, „Iar celor căsătoriți poruncesc nu eu, „ci Domnul, femeea de bărbat să nu se despărte; iar de se va despărți „să nu se mărite, sau mai bine să se împace cu bărbatul său și bărbatul pe femeie să nu o lase. Iar femeea de are bărbat necredincios și „acela voește să trăească cu dînsa, să nu-l lase, căci bărbatul necredincios „se sfințește prin femeia credincioasă“, de asemenea și bărbatul să nu lase pe femeia rea și necredincioasă, ci să se silască prin înțelepciunea și prin credința sa să o îndrepte de la rău; căci femeea rea și necredincioasă încă se sfințește prin bărbatul credincios și vrednic. Insuși Domnul prin graiul proorocului Malachia ne îndemna a fi credincioși, (pe noi bărbați) și a păzi legătura între noi; iar nu a lăsa pe femeea tinereței noastre: „Pentru aceea păziți spiritul vostru ca să nu fiți necredincioși femeii tinereței vóstre! căci eu urăsc despărțenia, zice Domnul“. (Mal. II, 15). Iar Sf. Ap. Pavel zice: „Cinstită fie căsătoria în toate și patul fără pată; iar pe desfrînați și pe adulteri va judeca Dumnezeu“. (Ebrei XIII, 4). Și pentru a nu da loc, despărțeniei, pe care o urăște Domnul, trebuie să pădăscă atât bărbatul, cât și femeea următoarele:

Mai întâi femeea trebuie să asculte de bărbatul său; să se ferescă a petrece cu bărbați streini și a merge cu ei la mese și petreceri nepermise și fără de bărbat; să nu părăsescă nici odată domiciliul conjugal, să nu viziteze circurile, tétrele, cârciumile etc., fără știrea bărbatului său contra voinței sale și în fine să nu se însoțescă cu bărbați sau femei rele, cari ar căuta să-i strice buna rînduială și prin intrigă i-ar face să se despartă. Apoi bărbatul este dator a nu necinsti pe femeea sa cu tot felul de vorbe necuviincioase; să caute a înlătura ciarta și bătaia din casa sa; să nu o părăscă de curvie, dacă n'o dovedește; să nu trăiască pe ascuns cu alte femei și în sfîrșit să se ferescă de tot

lucrul rău, care i-ar aduce nenorocire și vătămare atât lui cât și soției și casei sale.

Bărbatul și femeea ajunși capî de familie sunt datorî a-și iubi copiii lor și a-i crește în frica Domnului, care este începutul înțelepciunii; să caute tot-de-auna a se feri de a săvîrși fapte și cuvinte prôsta ca: sudălmî, cerți, bătăi și altele de felul acesta în fața lor; să-i învețe cum să se închine lui Dumnezeu și cum să rostescă rugăciuni bisericesci și prin urmare trebuie a-i aduce în tot-de-una Duminica și sîrbătórea la biserică, unde pot fórte bine învăța nu numai copiii, dar și părinții, cum să cunoscă pre Dumnezeu, cum să-l iubească și cum să i se închine și să mulțămescă pentru tot binele. Datorî sunt încă părinții a-i învăța și a-i deprinde pe copiii lor, cum să-i respecte și să-i iubească pe ei, ca cei ce le-au dat viața, cum să respecte lucrurile sfinte, pe preoții bisericilor, pe ómenii mari, pe învățatori, pe bine-făcătorii lor cu un cuvînt pe tótă lumea. În sfîrșit a-i da la școlă, când va veni timpul, unde, ceea ce n'au putut învăța de la părinții lor, vor dobândi în școlă de la învățatorii lor.

Să vedem în fine și folósele cinstitei nunți.

Folósele nunței sunt: Mai întâi că omul e ferit de tótă primedia desfrînării (curviei) și a neînfrînării, fiind-că nunta cea cinstită s'a orînduit ca să stingă potta trupului, după cum ăice Sf. Apostol Pavel Corintenilor (I Cor. VII, 1). „Bine este omului să nu se atingă de femea, dar spre a preîntîmpina (înlătura) curvia; fie-care bărbat este bine să-și aibă femeea sa și fie-care femea să-și aibă bărbatul său“. Al doilea fiind-că facerea de copii prin nascere legiuită este cinstită. Al treilea folos este, căci în timpul unei bóle sau altei primejdii ce se póte întîmpla, bărbatul se face pe sine tovarăș credincios al femeii sale și femeea a bărbatului, pentru marea dragoste și legătura prieteșugului ce se nasce între dînșii. Despre care lucru Sf. Scriptoră mărturisește: „Pentru acésta va lăsa omul pre tatăl său și pre muma sa și se va lipi de femeea sa și vor fi amândoi un trup“ (Facerea II, 24). În fine termin cuvîntarea mea cu următoarele: „Cel ce a aflat femea bună, a aflat daruri de mult preț, și femeea virtuoasă este coróna bărbatului său“ (Proverb. Solomon XII, v. 4 și C. 31. v. 10). Căci femeile înțelepte își au ochii lor pironiți în tot-de-una cătră bărbații lor, ca dragostea lor să nu aibă de hrană altă nădejde, de cât pe aceea a dragostei bărbaților lor și ca curățenia credinței lor să nu se póta mânji de alt interes. Darul Domnului nostru Iisus Christos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfîntului Duh, să fie cu voi cu toți. Amin.



Copie după raportul Cucernicului Paroh al bisericii „Inălțarea Domnului“ din Huși, despre „starea morală și materială a parohiei în cursul anului 1900/901“, adresat Protoeriei județului Fălciu sub No. 23/901¹⁾.

Sub-semnatul, în calitate de Președinte al epitropiei bisericii „Inălțarea Domnului“ din acest oraș, conformându-mă art. 40, din regulamentul epitropiilor bisericești, viű respectuos a vă raporta că starea parohiei acestei biserici, în cursul anului 1900/901, a fost următórea:

I). *In privința morală* serviciul Divin, spre edificarea moral—religióasă a credincioșilor, s'a efectuat în tóte zilele—atât în cele ordinare, cât și în cele de Duminici și Sėrbători.

Acest serviciű a fost efectuat de personalul acestei biserici, care este următorul: a). Un Paroh—licențiat în Teologie; b). Două Preoți supra-numerari—ambii cu curs de seminar, gradul I-űű; c). Un Diacon—asemenea cu curs de Seminar, gradul I-űű; d). Două cāntăreți — din care cel I-űű (de la strana drėptă) este absolvent al școlei de cāntăreți din Huși, iar cel al II-lea (de la stānga) a devenit cāntăreț cu mult înainte de aplicarea legėi clerului mirean, după o practică îndelungată în serviciul bisericesc; e). Un paracliser—asemenea fără nici un curs al vreunei școli speciale, de cāt practica în cele ale serviciului.

Ca normă în efectuarea acestui serviciu, s'a avut în vedere în tot-d'auna exactitatea și claritatea, ast-fel ca pioșii creștini, ce asistaű la serviciű în acėstă biserică, să ıasă satisfăcuți sufletește și să știe a se închina cu respect lui Dumnezeu—protectorul omenirei.

De asemenea ca acest serviciű, adus de noi spre împăcarea și unirea omenirei cu Dumnezeu, să fie mai bine înțeles de creștini, cum și spre a se da cu acėstă ocasiune un îndemn mai mult acelora ce nu prea vin regulat la biserică Duminica și Sėrbătorile de a părăsi obiceiul de

¹⁾ Un ast-fel de raport s'a înaintat și Onor. Primării Huși sub No. 21, însă fiind-că în acel raport s'a scăpat din vedere a se trece multe lucruri, cari trebuesc cunoscute de toți ómenii doritori de biserică, spre a se sili fie-care, și mai ales autoritățile sub a căror îngrijire cade de drept biserică, de a da mână de ajutor unei instituțiuni așa de folositoare Statului și a nu o neglija și a o lăsa în suferință, s'a scos acėstă copie de pe acest raport spre a se da publicității și ast-fel a completa pe cel-l-alt.

a sta, în aceste zile consfințite de Dumnezeu, prin alte localuri ca cârciumi și cafenele, și de a veni mai bine la biserică spre a se edifica moralmente, s'aă ținut, aproape în fie-care Duminică și Sărbătorie, predicii—atăt proprii făcute de Paroch expro în acest scop, cât și predicii alese din diferite cărți și pronunțate pe rînd de către toți clericii acestei biserici.

Nu mai puțin s'aă dat sfaturi religioase și în particular, de către toți Preoții, la diferite ocațiuni; căutând a infiltra pe de o parte sentimentul religios care la mulți este cam slăbit, iară pe de alta povățuind pe mulți de a se lăsa de acele urite vicii, cari duc societatea la peire, îndemnând pe toți de a veni la biserică—unde este adevărata lor mântuire.

În această parohie puținii sunt cari trăesc nelegiuții (în concubinaj) și aceștia mai mult din cauză că n'aă cu ceși scote actele de căsătorie, cari reclamă cheltueli mari și ei sunt cu totul lipsiți spre a mai putea întâmpina și aceste cheltueli.

În cursul acestui an s'aă efectuat la biserica acestei parohii: 65 botezuri, 6 cununii și 43 înmormîntări.

Nefind nici o școlă primară sau secundară în cuprinsul acestei parohii, nu pot să fac nici o dare de sémă mai amănunțită despre mersul moral-religios al copiilor, de cât atăta dóră pot spune că sunt mulți copii de la cele alte școli din alte parohii, cari vin aproape regulat la această biserică—de sigur îndemnați fiind de părinți și institutori, cari cunosc însemnătatea cea mare pe care o are biserica într'un stat óre-care, cu deosebire în educațiunea copiilor, căci se știe că numai acele state, unde educațiunea a fost făcută în spiritul moral—religios, aă dat o generațiune cu un trup și o minte sănătósă, cu o cugetare matură și cu niște idei sublime. Ca probă și ca exemplu de imitat în această privință avem pe Germania, Austria, Rusia, etc., în care state, religiunea are o mare însemnătate și i se dă o deosebită considerație de către toți ómenii savanți, adevărat culți, cu o judecată imparțială și sănătósă, cari nu voesc să nege că există mai presus de această materie inertă (lumea) o putere spirituală supranaturală nevădută—Dumnezeu—care conduce totul în această lume materială.

Epitropia acestei biserici este constituită cu mult înainte de aplicarea legii clerului mirean și, ca și în prezent, înainte era compusă tot din trei membrii, dintre care parochul bisericii a fost în tot-d'auna și Președinte al acestei Epitropii.

În prezent, pe lângă Paroch, membri ai acestei epitropii sunt D-nii: Marin Z. Dimitrii și Ștefan Obreja, din cari, cel întâi este numit de primărie și cel al doilea este ales de poporâni. Ei sunt cu un moral nepătat și cu totul devotați bisericii îngrijind cu multă stăruință de biserică și căutând tóte mijlocele posibile spre înflorirea acestui locaș dumnezeesc, conformându-se în totul legii clerului și regulamentului epitropiilor bisericesti, spre bunul mers moral și material al parohiei în genere. Ambii epitropi sunt aleși în anul 1898/99—când a expirat epitropilor anteriori termenul de 5 ani prevădut de art. 4 din regulamentul Epitropiilor bisericesti.

II). *In privința materială* starea parohiei în general a fost cam

elabă și pe unele locuri destul de tristă, de ôre-ce seceta din anul trecut a lăsat pe mulți parochienii cam nevoeși, ast-fel că trebuia să le dea Dumneđeș un an prea bun spre a'și acoperi lipsurile din anul trecut. Sperând însă în Dumneđeș, ca în *cel ce nu voește mórtea păcătoșilor*, ci să se întorcă și să fie vii, îi va scăpa măcar anul acesta din aceste triste nevoi.

Cei mai mulți dintre parochienii se ocupă cu cultivarea pămîntului și a vitelor, iară parte din ei cu diferite meserii și câți-va sunt comercianți. Acéstă muncă îi întărește în forțele lor naturale, dându-le sănătate și vigóre, așa că în cursul acestui an nu s'a întîmplat aprópe nici un deces provenit din boli epidemice sau vre-o altă bôlă, ci mai mult din cauza bătrînețelor.

Din punctul de vedere higienic, starea parohiei, pe unele locuri și cu deosebire pe locurile mai ridicate este destul de satisfăcătoare, iară pe alte locuri și mai ales prin unele părți de pe marginea pârăului Răești, care desparte acéstă parohie în două părți — trecênd prin mijlocul ei, lasă cam de dorit în unele anotimpuri și acesta mai cu sémă din cauză că nu sunt canale de scurgeri sau cel puțin șosele pe cari ar putea mai lesne să se scurgă diferitele mocirle ce se forméză în timpurile ploioșe. Este de notat că de și în acéstă parte a orașului—despre Dric, se întind trei parohii (Inălțarea, Sfinții Voevođi și Sf. Dumitru) și care parte este destul de mare nu se află absolut nici o șosea, așa că Primă-vara și Tómnă mulți locuitorii aprópe nici nu pot eși din casă din cauza noroifului ce se face.

În special starea materială a bisericeii din acéstă parohie și a personalului acesteii bisericeii a fost următórea:

Subvențiunea acordată de Onor. Primărie pentru întreținerea bisericeii, conform art. 32 din legea Clerului Mirean, a fost de 200 lei, în loc de 240 lei, după cum specifică sus đisul articol. Ea a fost achitată regulat, așa că biserica n'a suferit lipsă întru nimic.

Subvențiunea însă acordată de Onor. Primărie pentru plata Clerului, conform art. 28 din legea clerului, a fost achitată mai târđiú de cât a tuturor celor-alți funcționarii plătiți de Primărie și nici de cum la fie care trimestru, după cum prevede art. 36, alin. 4 din aceeași lege, cu tóte că până acuma venea și Statul în ajutorul Primărieii cu ôre-care subvențiune destinată pentru plata clerului. Așa: salariile clericilor pe trimestru Aprilie, de abea s'aú achitat pe la finele lunei Septembrie; salariile pe trimestru Iulie, s'aú achitat în luna Noembrie; pe trimestrul Octombrie s'aú plătit în luna Februarie; iară pe trimestrul Ianuarie, nu ni s'aú achitat nici până în present, de și suntem la finele lunei a II-a din trimestrul Aprilie al anului financiar 1901/902. Din acéstă cauză clerul acesteii bisericeii a suferit fórte mult în privința materială, fiind nevoiți mulți clerici a'și sconta salariile cu câte două, trei, și chiar patru lei la sută pe lună și acum de un timp nici așa nu mai găsesc unde să și le sconteze, căci nimeni nu mai voește a le sconta vêđênd că Onor. Primărie nu achită nici o dată salariile clericilor la timp.

De aceea cred că ar fi bine în acéstă privință să se cêră de către autoritățile superioare bisericești a se aplica art. 36, alin. 5 din legea

Clerului Mirean, adică să se impue Onor. Primăriei a vărsa Statului subvenția cuvenită clerului și epitropiile să primescă salariile clericilor de la stat conform sus-țisului articol; de ôre-ce în așa mod cum ni s'a plătit salariile în acest an de Onor. Primărie, tot-d'auna vom fi în suferință și e rușinos ca tocmai clerul, care după Mântuitorul Christos este *lumina lumii și sara pămîntului*, să fie așa de desconsiderat (nescotit) și așa de rău tratat, mai rău chiar de cât cel din urmă slujbaş al Primăriei.

În general, venitul acestei biserici a fost de lei 6769, bani 65, iară cheltuelile aũ fost de lei 5703, bani 60, rămânînd un excedent de lei 1066, bani 05, care s'a deșus la Casa de Depunerii cu recipisa No. 25/13 spre a servi la reparațiunile necesare, de cari biserica are absolută nevoie.

Biserica a fost zidită în anul 1833, de către pioșii creștini Ión și Sultana Macarie. Ea posedă, afară de chiliile din curtea bisericei—din cari una este închiriată cu 50 lei anual, iar cele-l-alte sunt ocupate de: Duhovnicul bisericeii, care este absolut necesar a sta în curte; de vîndătorea de lumînări, căreia plătindu-i-se numai 40 lei anual i s'a acordat și această favoare, care de altmintrelea este și în interesul epitropiei de a sta în curte spre a servi în permanență pe credincioșii ce ar cumpăra lumînări de la pangarul bisericeii, spălând în același timp și șervetele de la proscomidie când se înegresc; de făclierul bisericeii, care dăruște pentru acesta în fie-care an bisericeii câte 6 oca lumînări; și de paracliser, care spre mai mare ușurință în serviciul bisericeii 'și-a pus în odaie vre-o două băeți de la școla de cântăreți—două dugheni: una situată în strada Ștefan cel Mare dăruită de Petre Chisacof și este închiriată cu 400 lei anual; și alta în strada Ghica-Vodă, dăruită de fondatoriș acestei bisericeii—Ión și Sultana Macarie—cu clausa de a se da jumătate din venitul ei personalului acestei bisericeii în véc și care în acest an Primăria n'a voit să aprobe spre a se da, cu tôte că până în acest an s'a dat regulat conform testamentului. Ea este închiriată cu 380 lei anual.

Biserica este de zid, cam tupilată și prevêdută de asupra cu trei turnuri—două mici și altul puțin mai mare, în care sunt clopotile.

Curtea bisericeii este încunjurată cu zid, afară de o mică parte care e cu scânduri. În curtea bisericeii sunt plantați diferiți pomi, ca: perji, nuc, duși, pruni, liliiec, etc.

Atât biserica cu zidul ce o înconjură, cât și cele-l-alte atenanse sunt în próstă stare și în unele odăi chiar plouă înlăuntru.

S'a cerut Onor. Primăriei încă din luna Decembrie 1900 aprobarea reparațiunilor necesare și facerea deviselor cuvenite, dar până în present nu ni s'a trimis nimica și nici nu ni s'a răspuns măcar, cu tôte că s'a repetat cererea în nenumărate rînduri și s'a arătat că epitropia are cu ce întîmpina cheltuelile acestor reparațiuni, fără a mai îngreua bugetul comunei, care de altmintrelea după lege este datore de a ne compecta suma ce nu ne-ar ajunge.

Pangarul acestei bisericeii merge din ce în ce crescînd, așa că anul acesta suma provenită din el a fost de lei 488, bani 60, cu tôte că mulți

din acei ce frecventează această biserică, cum și puținii dintre parochienii chiar cumpără lumînări din alte părți, de și multe din acele lumînări sunt amestecate cu parafină și alte substanțe dăunătoare chiar propriei lor sănătăți; pe care însă paracliseru le stinge îndată ce sunt aprinse spre a nu vătăma prin fumul ce exală sănătatea credincioșilor, și a nu înegri sfințele icône și zugrăvêla bisericeii. Spre combaterea acestor lumînări false, ca și în cele-l-alte privinți, am ținut predică în biserică și în unire cu cei-l-alți colegi am îndemnat și în particular a nu se mai cumpăra ast-fel de lumînări, căci nu sunt primite de Dumnezeu. De altmintage se găsesc și la pangarul bisericeii, tot cu același preț ca ori unde, lumînări fabricate din cêră curată, de ôre-ce epitropia n'a avut de scop atât profiitul material, pe cât de a se putea aduce lui Dumnezeu ca dar tot ce pôte avea omul mai curat, mai bun, mai corespunđtor sfințeniei Lui.

Biblioteca acestei bisericeii s'a mai mărit anul acesta încă cu deuce volume. În ea sunt diferite cărți — vechi și noi, care cuprind atât serviciul bisericesc, cât și diferite idei morale și dogmatice. În special cărțile proprii serviciului Divin sunt aproape de fie-care carte câte două rînduri — cu litere vechi și noi, ediția Sf. Sinod. Este de notat însă că cărțile din această bibliotecă sunt cetite mai mult de clericii acestei bisericeii și rar de tot dacă se găsesc și câte vr'un cetitor dintre cei-l-alți parochienii.

Cele-l-alte odóre, veștinte, sfințe vase, etc., sunt aproape tôte în bună stare și nu mai puține din ele aũ nevoie de mică reparațiunii. Catapitêsma bisericeii însă este mâncată de carii, așa în cât în curînd va avea nevoie de reparat, dacă nu de făcut din nou.

Cu tôte lipsa ce s'a simțit, totuși și în acest an aũ fost încă credincioși cari să vină în ajutorul bisericeii cu mică lucruri, ca: covóre, levicere, lumînări, tãmâe, unt-de-lemn, etc.,—mai ales unt-de-lemn și tãmâe aũ fost îndeajuns, ast fel că epitropia n'a cheltuit nici un ban cu aceste articole absolut necesare serviciului Divin. Credincioșii cari vin în ajutorul bisericeii cu câte ceva sunt pomeniți în tot-d'auna la sfînta Proscomidie, spre ajutorul lor.

Acosta este în genere starea morală și materială a acestei parochii în cursul anului 1900/901 și să sperăm în Dumnezeu că cu timpul va deveni mult mai înfloritóre.

(ss) Președinte Econom Stavrofor Const. C. Vasiliu.



REGATUL ROMÂNIEI

ACT COMEMORATIV.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită, luminându-ne cu Sfântul Botez, în religionea Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, am păstrat curată și neschimbată credința Evangheliei predicată de Sfinții Apostoli, sigilată cu singele martirilor și dogmatizată de sinódele Ecumenice și locale ale acestei Biserici. Pentru transmiterea mai departe la posteritate a acestui sfânt deposit, în anul mântuirii 1900, al 33 al Glorioasei Dinastii și Domniei Române, a Majestății Sale Regelui Carol I-ŷu, a Majestății Sale Regina Elisabeta, soția Sa, a Princepelui Ferdinand, moștenitorul Tronului, a a soției Sale, Principesei Maria și a bine credincioșilor Lor fiți: Principii Carol, Elisabeta și Maria; al 14 al păstoriei Nóstre; a Guvernului presidat de D-nul P. P. Carp, Ministru de Culte fiind D-nul C. C. Arion, Eú robul lui Dumnezeu Archiereul Parthenie S. Clincenti, doctor în Theologie și Episcop al acestei Eparhii, a Dunării-de-jos, învrednicindu-Mă, să-Mi împlinesc dorința ferbinte ce am pentru Casa lui Dumnezeu, venitam la 14 Septemvrie—ziua Crucii—la Sfinta Monastire Celic-Dere, județul Tulcea, și aci pe acest frumos platou; spre răsărit de vechea monastire cu același nume, urzit am pe teren cu domnul architect Toma Dobrescu din București biserica după planul lucrat de domnia sa; iar la 17 ale aceleeași luni, pus-am pétra fundamentală a bisericii cu patronul Adormirea Maicii Domnului, împreună cu domnul Sebastian Moruzi, prefectul județului, în prezența Prea Cuvioasei Starițe, Arhejaia Calinicova, a domnului Ión Docsescu, președintele Tribunalului Tulcea, a prea cucernicului Econom N. Gheorghiu, prototereul județului, a

revisorului Eparhial prea cucernicului Econom Gh. Andreescu, a archidiaconului David Popescu, a preotului monastirei, Econom Petre Ivancenco, a fóstelor Stariþe Apolinaria Fterdohlebava, Antonina Macarova, Singlitichia Socolava și Serafima Orehava, a Stareþului Monastirei Cocoș, a Egumenului Schitului Saom, a D-lui Petru Cartamichef Consulul Rusiei de la Tulcea, ale celor 98 de monachii ale acestui sfânt locaș și a unui mare număr de preoți și creștini de toate treptele și limbile, cari din rîvnă dumnezească au luat parte la acest act religios, pentru ca să înlocuiescă vechea biserică aflătoare jos în vale spre nord și să fie și să rămăe în veci piósă amintire spre folosul sufletesc și spre lauda némului nostru românesc.

(ss) Episcop Partenie, Prefect I. Moruzi, Protoereu Econ. N. Gheorghiu, Revisor Econ. Gh. Andreescu, Archidiaconu David Popescu, Stariþa Anhelaiia Calinicova, P. Cartamichef Consul, Linbea Cartamichef, Sub-prefect N. Tănăsescu, Gh. Ghilan, Maria P. Cernof, Monachia Aglaida Luchianof, Monachia Apolnaria Fterdohlebova, Serafima Orehova Monachie, Econ. Petru N. Ivancescu, Diacon Th. C. Panaitescu, Monachia Margareta Chiricu, Singlitichia Socolava Monachie, Monachia Epaxia Goluhencova, Idem, Anghelina Ivanova, Idem, Parthenia Serghiova, Irodiacon Visarion Nicolau, Monachie Antonina Macarova, Monachie Astemia Mafteeva, Archimandrit Filimon Crinoborodov, Emilia Gh. Andreescu, Mitrodora Androeva Monachia, Mihaila T. Panaioti, Idem, Ffrasia Gavrilava, Idem, I. Docsescu, Al. Docsescu, Stelian Galati, Lidia Galati, Stariþ. Acachie Góșă.



DONAȚIUNI.

Se aduc mulțămiri publice următoarelor persoane pioase cari au venit de Sf. Paști cu ofrande în ajutorul Sf. Bisericeii din parohia Adormirea Maicii Domnului, com. Adîncea, jud. Dâmbovița și anume: D-l Dumitru Popescu din com. Haimanalele, pl. Cricov, jud. Prahova, a dat un rînd odăjdit de stofă în valoare de 100 lei, pentru biserica parohială amintită mai sus, și D-l Bădoiu Mihăilă și Vlad R. Chivu ambii au cumpărat și legat o liturghie cu litere noi, în valoare de 10 l.

Se aduc mulțămiri publice Pr. supranumerar Hristea Mincu de la biserica din parohia și comuna Epurești, jud. Vlașca, care a binevoit a dăruii aceleii bisericeii un potir de argint suflat cu aur în valoare de 70 lei și două perechi odăjdii preoțești în valoare de 140 l. A mai dăruit o pereche odăjdii în valoare de 70 lei pentru biserica com. Bălăria, o pereche odăjdii în valoare de 70 l., pentru biserica din com. Velea, o pereche odăjdii în valoare de 70 lei, pentru biserica din com. Nebuna-Veli, un Epitaf în valoare de 15 lei, pentru biserica din com. Stănești-Chirchulești și un Epitaf în valoare de 15 lei pentru biserica com. Asarlac Dobrogea, ceea ce face în total 450 l.

Se aduc mulțămiri publice următoarelor persoane pioase și anume: Ión I. Parapenu a dăruit bisericeii filiale făcută de D sa în cătunul Bărăitarul, pendinte de parohia Drăgănești, jud. Prahova, o candelă de argint în valoare de 50 lei. D-l Grigore David Moise a dăruit bisericeii Cuvioasa Paraschiva din com. Cornurile, jud. Prahova, un frumos epitaf. D-l Ión Morărescu a dăruit bisericeii Sf. Treime din căt. Petricea de brele, jud. Prahova, o cruce de argint pentru Sf. Masă în valoare de 30 l. 2 kg. unt-de-lemn și mai multe făclii de luminări și D-l Ión Preda din jud. Dâmbovița, com. Brănești,

a dăruit bisericeii din com. Haimanalele, jud. Prahova, două sfășnice împărătești frumos sculptate în valôre de 60 l.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Ión N. Voiculescu din comuna Stoenestii, jud. Vlașca care a dăruit bisericeii din amintita comună un steag în valôre de 60 l.

Se aduc mulțămiri publice Pr. Vasile Nicolescu din com. Brebu, jud. Prahova și D-lui Ión Iliescu comerciant, dăruind cel dintâi bisericeii din amintita com. 6 candelé argintate, iar cel de al doilea o candelă și o cădelniță asemenea argintate.

D-l Petre Marinescu comerciant împreună cu soția sa Maria, domiciliatii în com. Cacaletii, jud. Vlașca dăruind bisericeii, din aceea comuna mai multe obiecte și anume: Un policantru în valôre de 300 l., un clopot în valôre de 130 l., și un steag în valôre de 30 l. Pentru această faptă creștină și demnă de imitat se aduc mulțămiri publice numiților donatori.

Se aduc mulțămiri publice bine-voitorilor și pioșilor creștini mai jos notații, cari au bine-voit a veni în ajutor la reparațiunea bisericeii Sf. Treime din parohia Balotésca, jud. Dâmbovița, și anume: D-l Nae Gussi din com. Leordeni a dat 200 l. D-l Al. Em. Lahovari, com. Leordeni 20 l. D-l Gh. Th. Ghica din București, 40 l. D-l Marinache Costop din com. Teiu 40 l. D-lu Victor Protopopescu com. Pătroiă 20 l. D-l Dimitrie Protopopescu din București 20 l. D-l Gh. Răducu din com. Glâmbocata 29 l. Dobre Constantin idem 20 l. Pr. M. Ștefănescu. com. Pătroiă 45 l. Ștefan Popescu comuna Hulubești 20 l. Mihaï Ghinea idem 10 l. Gr. Ghișescu com. Badulești 20 l. Răducan Ionescu idem 10 l. Ión Diaconescu com. Leordeni 10 l. Nița Voinescu com. Călinești 10 l. Nicolae Ița comuna Glâmbocata 10 l. Ștefan Popescu com. Pătroiă 28 l. Radu Costache idem 20 l. Mihail Eustatiade com. Ciulnița a dat lemnele pentru schele. Vasile Mihăilescu din Tîrgoviște 5 l. Mitică Georgescu din București 5 l. Marița D. Oprescu com. Leordeni 10 l. Enoriașii cătunului Grecii (com. Botestii) au dăruit mai multe bucăți de lemne ca: grinzi, căpriori etc. Enoriașii parohiei Balotésca (com. Pătroiă) au dat dăilele de lucru și câte o sumă de bani (5 — 15). Enoriașii de prin comunele: Botestii, Bogați, Crângurii, Pătroiă, Valea-Mare, Valea-Caselor, Hulubești, Gura-Foi, Glâmbocata, Rătești, Budișteni, Ciulnița, Eustatiade, Morteni, Butoiu, Leordeni, Găești, Ionești și Câmpu-Lung au oferit câte o sumă ôre-care în bani, iar alții produse în natură.

Se aduc mulțămiri publice următoarelor persoane pioșe, cari au avut dragostea și mulțămirea sufletésca a darui bisericeii parohiale și filiale din cuprinsul jud. Suceva, mai multe obiecte necesare serviciului divin, precum și pentru înfrumusețarea acelor sfinte locașuri

și anume: Enoriașii bisericeii darohiale Valea-Sécă, com. Pașcanii au cumpărat și dăruit aceleii bisericeii un chivot de metal și o cruce de lemn pe postament de metal în valoare de 95 lei. D-l Dumitru Niță a dăruit bisericeii filiale din parohia Borcea Sabasa o cristelniță în valoare de 60 l., locuitorul Costache a Botezoei a dăruit bisericeii filiale din cât. Mihăești, paroh. Rotopănești, o cruce de lemn sculptat și îmbrăcată cu argint de China în valoare de 45 l., un rînd vestimente Preotești în valoare de 50 l., și un ajutor de 50 l., la facerea curpenului din fața Catapetesmei. D-na Saffa Scutărița a dăruit aceleii bisericeii un Epitaf în valoare de 60 l., locuitorul Vasile T. Tanasă, a contribuit cu suma de 60 l., la văpsitul aceleii bisericeii, locuitorul Gh. Leonte a Horei a contribuit cu suma de 100 l., la cumpărarea unui clopot la biserica filială din cotuna Brădățelul, paroh. Rotopănești și Rachila Băiasca a tăcut la șa bisericeii strana Maicei Domnului în valoare de 180 l., un Epitaf în valoare de 60 l. 2 propore în valoare de 40 l., și 2 sfesnice de lemn lucrate în strung în valoare de 22 l. D-na Maria Lónca a dăruit bisericeii catedrale „Adormirea Maicei Domnului“ din urbea Fálticeni, două rînduri case în valoare aproximativ 5000 lei, asemenea a mai dăruit aceleii bisericeii o stofă de matase în valoare de 80 l., o scórță de línă, scaune și un șal negru. D-na Elisabeta Apostolenu a dăruit aceleii bisericeii o pereche naraclițe de pluș în valoare de 6 l. D-șóra Ecaterina Belici a dăruit un văzduh și două procovețe de mătase lucrate frumos în valoare de 30 l. D-na Lucreția Serafim Ionescu a dăruit o pólă de matase la Iconostas, în valoare de 20 l. D-na Elena Greșanu un propop în valoare 3 l. Casandra Gușă un sfeșnic de alamă cu 3 fofeze, o masă de lemn, un acoperămînt pe sf. Masă, o perdea de crepon la ușile Impărătești și o pólă pe analog tóte în valoare de 18 l. D-l Filip Apostol, Judecător al Ocol. Pașcani, a dăruit bisericeii din parohia Lespezile o iconă a St. Mina îmbrăcată cu argint în valoare de 65 l. D-l Teodor Bosincenu a donat bisericeii filiale „Sf. Voevodă“ de la cimitirul Tămpești din urba Fálticeni, o iconă de lemn a Sf. Gheorghe, o scórță de lánă verde, un dulap de lem văpsit negru și o iconă ce represintă judecata Mântuitorului Iisus Christos. Administrația Domeniului Corónei a dăruit 12 arbori de brad pentru repararea clopotniței de la biserica parohială „Sf. Ierarh Nicolae“ din parohia Farcașa și locuitorii: Ión Cosma și M. Cosma au dăruit bisericeii din parohia Cristești, un sfeșnic mare de lemn cu 18 fofeze în valoare de 30 l.

Se aduc mulțămiri publice persónelor pióse din parohia Secul-Buhalnița, jud. Némțu pentru donațiunile ce fie-care a făcut în favórea bisericeii din șa parohie și anume: Un Epitaf nou în valoare de 70 l., cumpărat de mai mulți enoriași, un chivot de argint de china în valoare de 80 l. Contribuind persónele: I. N. Nistor cu 4 l. Vasile Nistor 5 l. C. Daraban 2 l. S. Conuț 2 l. Petre Gheorghiu 2 l., și alte persóne contribuind unele cu câte 1 l., altele cu câte 50 b. Piosul enoriaș Ionică Nistor cu soția sa Flórea au cumpărat un clopot în greutate de 150 kg. cu suma de 350 l. Un clo-

pot mai mic în valoare de 30 l., dăruit de V. Isache, o față de masă în valoare de 7 l., donată de Ghiță D. Gherasim pentru acoperit sf. Masă, 4 candelă de bronz în valoare de 4 lei fie-care donate de N. Maftei Rotariu, Gav. Stratul și Ión a Surdoe. Paraschiya Bucur, Gav. Ciucanu, N. Maftei Rotariu și Simion Conuț au donat câte un sfeșnic de alamă cu câte trei roze de pus în fața curpănuului din fața catapetezmei, toate în valoare de 40 l., asemenea mai mulți enoriași contribuind cu suma de 30 l., s'a făcut un policandru nou din cel vechi compus din 6 roze.

Se aduc mulțămiri publice persónelor pióse din parohia Sf. Ierarh Vasilie din Iași cari au bine-voit a dona diferite obiecte de valoare pentru înfrumusețarea și podoba bisericeii amintite și anume: o Icónă de lemn în mărime mijlocie Sf. Ana dată de parohul C. Găucă, în valoare de 12 l., 2 icóne mai mici de lemn Sf. Ión Botezătorul și și Intâmpinarea Domnului idem în valoare de 10 lei. Un ciaslov, o psaltire mare de Iași și 2 covóre uzate, dăruite de familia Preotu Const. Ștefănescu toate în valoare de 46 lei; 2 sfesnice de alamă în valoare de 70 l., donate de D-l Vasile Popovici Sergent de-vil, un sfeșnic de alamă cu 3 lumini pe Sf. Masă în valoare de 16 l., donat de D-l Mihai Ștefănescu, o perdea albă la Maica Domnului și o icónă de lemn veche Maica Domnului cernită în valoare de 8 l., donate de D-na Ana Ștefănescu, o prostire de pânză de casă și două prosópe în valoare de 8 l., donate de Vasilica C. Titianu, o prostire de hasa pe Sf. Aer, în valoare de 3 l., donată de D-na Ecaterina Dimitriu, o perdea de plisă roșietică la icóna proschinitarului dată de D-l N. Gheorghiu în valoare de 12 l., o masă de lemn rotundă cu pedestal și cu fața ei de pânză brocată cu flori de lână dată de D-na Maria Dascălu, în valoare de 6 l., 2 icóne de hârtie în ramă cu sticlă explicarea Tatălui nostru și Praznicile Împărătești în valoare de 2 l., și 3 tuburi noi la Maica Domnului după sistemul model nou, donate de familia păr. C. Găucă, în valoare de 24 l., un prosop de casă, o scórță mică și o psaltire mică, date de C. Sucevénu în valoare de 1 l. 2 póle lucrate cu fluturi, una la proschinitar și una la Maica Domnului jos date de Elena Zaharia în valoare de 4 lei și un clopoțel mic pentru slujba postului dat de I. Gheorghiu, în valoare de 1 l.

D-nii Comercianți frații Smirnov au dăruit Cisericeii parohiale Sf. Apostol Toma pronumit și Cozma din Iași, lumînări de cêră și unt-de-lemn necesar pentru sf. sêrbători ale Nașterei și Invierii Domnului, pentru care faptă demnă de imitet li se aduc mulțămiri publice.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Ión Nistor enoriași bisericeii parohiale Sf. Ierarh Nicolae din urbea Botoșani, dăruind șisei bisericeii două candelă de argint în valoare de 200 l.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Tudor S. Pârvolescu și soției sale Elena din com. Bucovățu, jud. Doljiu, cari au dăruit bisericeii din acea comună un epitaf în valoare de 50 l.

Se aduc mulțămiri publice persónelor pioșe din com. Gogoșița, jud. Doljiu cari au bine-voit a împodobi biserica din acea comună cu diferite obiecte și anume: D-l Ión Georgescu Invõtător a dăruit un sfeșnic pentru sf. Masă în valoare de 66 lei și soția sa Elena a lucrat de casă foarte frumos perdelele de la sf. Ușe. Pr. Ión Iacobescu a cumpărat un chivot în valoare de 90 lei și soția sa Marița cu Ióna I. Trancă și Stanca M. Dimieru, au împodobit cu lucruri casnice sf. icóna. Savu N. Martin a cumpărat o cruce pentru Sf. Masă în valoare de 30 l. Const. Rusu a împodobit biserica cu luminări foarte curate pentru sf. sêrbători cheltuind 27 l. Marin Iacobescu cântăreț, a dăruit o candelă în valoare de 20 lei, și soția sa Stanca un acoperămint de borangic brodat pentru iconostas.

Se aduc mulțămiri publice D-nei Aneta Iatropol, din urba Craiova, care a bine voit a dona bisericeii „Sf. Treime“ din comuna Morunglavu, pl. Oltețu-Oltu de sus, jud. Romanați, un rînd veșminte preoțești în valoare de 100 l.

Se aduc mulțămiri publice persónelor pioșe din com. Coveiu, jud. Doljiu, care cu prilejul învierii Domnului Nostru Iisus Christos, au bine-voit a dona diferite obiecte bisericeii din amintita comună și anume: D-nul Ștefan Nășoiu, mare proprietar a dăruit o masă de pânză națională vîrgată cu borangic pentru sf. masă și o perdea tot cu borangic, pentru icóna Domnului nostru Iisus Christos. Văduva Ióna P. Busuocenu a donat trei perdele de pânză națională, din care 2 pentru ușile laterale ale sf. Altar și una pentru icóna Sf. Archid. Ștefan, o pólă pentru icóna St. Impărați Constantin și Elena, una pentru D-l Christos și una pentru Sf. Paraschiva de bumbac alésă. D-l Mitrică Iordache Mușat, a donat o masă de pânză pentru așternut pe masă și un prosop tot de pânză. Florea Stoica un așternut de lână pentru Sf. Altar. Petru Croitoru, o masă de lemn pentru păstratul lumînărilor în valoare de 7 l., o tócă de oțel împreună cu ciocanele tot de oțel în valoare de 60 lei și o scară pentru policandru în valoare de 4 lei. Văduva Achilina N. Mițu, o masă de pânză națională. Văduva Maria Ióna Ilie Anghel o perdea de pânză națională.

Se aduc mulțămiri publice D-nei Elena Burghilea, din comuna Drăgușeni, jud. Putna, care a dăruit bisericeii parohiale „St. Voievođi“, un rînd complect veșminte preoțești de stofă de mătasă în valoare de 250 l.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Pavel Moșu, din comuna și pe-

rohia Irești, jud. Putna, care a dăruit bisericeii din amintita parohie o cruce aurită în valoare de 50 l.

D-l Gheorghe Popa, din com. Sogna, jud. Roman, dăruind 100 lei pentru reparația bisericeii „Sf. Voevođi“, din căt. Luța filială în parohia Carol I, județul amintit, pentru această faptă demnă de imitat, se aduc numitului donator mulțămiri publice.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Marin Cerchez, care a dăruit bisericeii parohiale „Sf. Nicolae“ din comuna și parohia Hălăucești jud. Roman, o cristelniță de tablă în valoare de 15 l.

Se aduc mulțămiri publice Pr. N. Caracalenu și D-lor Gr. Constinescu, N. Chărstoiu precum și altor enoriași, toți din parohia Frunzaru, jud. Oltu, pentru că au contribuit cu suma de 600 lei la cumpărarea materialului necesar la învelirea bisericeii filiale, Adormirea Mamei Domnului, din cătunul și parohia amintită.

D-l Dr. Badea Cireșanu Profesor Universitar, bine-voind a dona bisericeii filiale din căt. Vineți-de-jos, jud. Oltu, locul său natal diferite obiecte și anume: un evanghelistar, un liturghier, un orologiu bogat, un octoic mare, un catavasier, o psaltirie, un triod, toate legate în piele marochin și un tipic broșat, precum și 5 candelile de metal, o cădelniță, un potir, o pereche sfesnice și o cruce pentru sf. masă, o copie și o linguriță, două procovețe și un aer, o față pentru sf. masă, plute pentru candelile și alte accesorii toate în valoare de 342 lei. Pentru această faptă laudabilă și demnă de imitat, se aduc mulțămiri publice numitului donator.

Se aduc mulțămiri publice bine-voitorilor creștini, cari au contribuit la facerea unui clopot mare de 360 kg., în valoare de 1500 lei destinat bisericeii parohiale „Sf. Ilie“ din orașul Pitești și anume: Ioniță Petrescu și Căpitan Gh. Ionescu ambii din Pitești și Ion Georgescu, com. Stanislav-Orza, jud. Argeș, au dat câte 20 l. D-na Elena P. Iónid Chitară a dat din avutu bisericeii 70 l. Iancu S. Martinescu Pitești, a dat 15 l. Un număr de 10 locuitori au dat câte 10 l. 22 câte 5 l. 2 câte 4 l. 91 câte 1 l. 4 câte 7 l. 21 câte 2 l. 5 câte 3 l. 168 câte 50 b. 34 câte 20 b. 13 câte 30 b. unu 40 b. 2 câte 25 b. unu 80 b., unu 65 b., unu 5 b., și altul 10 b., cum și D-nei Eufrosina Simion Pandele care a donat numitei bisericeii o colimvitră, în valoare de 60 l.

Se aduc mulțămiri publice D-lui Petre Nicolae tâmplar din orașul Pitești, care a dăruit bisericeii filiale din cătunul Smeura, pendinte de parohia Surdești, com. Hințești-Smeura, jud. Argeș, o iconă „Isvorul Tămăduirei“, 2 perdele și o candelă în valoare de 22 lei, asemenea și D-șora Const. M. Popescu, care a dăruit aceleiași bi-

sericii 4 perdele cusute național și frumos ornate, pentru icônele împărătești în valoare de 18 l.

Se aduc mulțămiri publice pioșilor creștini din căt. Vlaici-de-sus, pendinte de com. Vlaici, jud. Oltu, pl. Oltu-Vedea, care au contribuit cu bani la reparația bisericii din amintita comună și anume: 28 locuitori au contribuit cu câte 40 l. 25 cu câte 20 l. 15 cu câte 10 l. Pr. C. Christescu cu 100 l. Pr. V. Ionescu cu 200 l. 2 locuitori cu câte 15 l. 15 cu câte 30 l. 3 cu câte 60 l. Pr. I. Necșiu-lescu cu 80 l. Un locuitor cu 45 l. 13 locuitori cu câte 25 l. Unu cu 35 lei și 4 cu câte 5 l.

Din partea Sf. Episcopii a Hușilor, se aduc caldurese mulțămiri pioșilor donatori creștini: D-lui Petrache și Constantin Trofin, care au făcut cu cheltuiala lor trei stéguri (propare) bisericii Sf. Ión din Huși. D-lui Ión Dacu, care a dăruit aceeași biserică un felon și un epitrahil de adamască de bumbac. D-lui Ilie Pistol, care a dăruit aceeași biserică 11 kg., lumînări de cêră albă, cu ocașiunea sêrbătorilor Invierei Domnului în valoare de 26 l. D-șorei Sultana, fiica D-lui N. Vârvescu, cântăreț la aceeași biserică, care a dăruit un frumos covoraș național în valoare de 25 lei, bisericii Sf. Ión din Huși. D-lui Nicu Haristiade, proprietarul moșiei Suceveni din comuna Bogdana, județul Tutova, care împodobește biserică parohială Bogdana, în fie-care an la Sf. Sêrbători a Nașterii și Invierei Domnului, cu lumînări de cêră galbenă curată în cantitate de 20 kg. D-lui Lupu C. Costache, proprietarul moșiei Délu-Mare din comuna Frunțișeni, jud. Tutova, care a acoperit din nou, cu tablă, biserică filială din Cotuna Délu-Mare, cheltuind suma de 450 lei, a cumpêrat pentru aceeași biserică un policandru de bronz în valoare de 1400 lei, a reparat policandru vechi, cheltuind suma de 30 lei și a dăruit lumînări de sîntele sêrbători ale Invierei Domnului în valoare de 36 lei.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimă mulțămiri persónelor mai jos arătate cari au bine-voit a dona bisericii parohiale din parohia Cusgun, jud. Constanța, obiectele notate în dreptul fie-căruia după cum urmêză: Locuitorul C. Panait, epítrop, a donat un policandru cu 12 lumînări în valoare de 100 lei, Anastasie Gh. Hrițcu, cotuna Ghiuvegea, o cădelniță în valoare de 30 lei, Ión C. Lungu, a donat 70 lei pentru a se procura obiecte necesare bisericii. Gh. Budac, o perdea pentru ușile împărătești și două acopereminte pentru prochințar. Gh. I. Popescu, un acoperămint pentru strana Arhierescă. Preotul Constantin Vasile, parohul respectiv, perdele de mătase pentru tôte icônele împărătești.

Chiriarchia Dunărei-de-jos exprimă mulțămiri persónelor mai jos notate, cari au bine-voit a dona bisericii parohiale „Sf. Ión Botezătorul“ din Galați obiecte și bani prevêduți în dreptul numelui fie-

căruia. Pentru refacerea picturii stranei și iconei Sfântului Ierarh Nicolae a contribuit cu suma de lei 20: Economul Alexandru Tihan, parochul respectiv, 10 l. D-l I. D. Argintescu, cântăreț, 10 l. Dumitru Mihaiu, cântăreț și 10 lei Matei Popovici, paracliser. Pentru refacerea stranei iconei Sfintei Treime, a contribuit Dămnă Ana Gheorghiu cu 30 l. Pentru refacerea picturii unei icone mici Sf. Dimitrie a contribuit Dămnă Maria A. Dima cu 8 l. Pentru facerea din nou a unei Năsilni și o targă de lemn văpsite, necesare la transportarea morților la cimitir, a contribuit cu suma de 3 l. Domnul Căpitan Gh. Plesnilă, 1 l. D-na Maria Aur, 2 l. D-l Locotenent A. Gh. Plesnilă, 1 l. Ștefan Badiu, 1 l. Gh. N. Iorga, 1 l. V. Vasiliu 1 l. Gh. A. Vangheli, 2 l. Th. Iiescu, 2 l. Anghel Ión, 1 l. Gh. Vasilie, 1 l. Gh. Andrian, 1 l. H. Psimopulo, 50 b. Th. Mihăilescu, 20 b. Anastasie Popa, 1 l. D. Constantin, 1 l. Petru Mărgărint, 1 l. N. Gh. Iorga, 1 l. Gh. H. Drăgănescu, 1 l. Ión Ierimia, 1 l. Hagi P. Nicolau, 1 l. Gh. Năstruță, 50 b. H. P. Radu, 1 l. I. Spănu, 2 l. Evdochia Gheorghiu, 1 l. Gh. Pricopie, 1 l. I. M. Gradea, 1 l. Ión M. Gradea mic, 50 b. Th. Guriță, 50 b. D. N. State, 50 b. Chiriak Clademonache, 1 l. C. Michăilescu, 2 l. Chiru Gheorghiu, 2 l. M. Gheorghiu, 1 l. Stoica Simion, 2 l. Vasile Theodor, 1 l. St. Valsamache, 1 l. V. Caramfil, 1 l. Maria P. Nicolau, 1 l. Maria P. Ivașcu, 1 l., în total s'a plătit pentru Năsilnie și targă suma de 44 l. 70 b. D-na Maria I. Solomon, o perdea de mătase 16 l. 75 b. D-na Ruxanda Mititelu o dveră pentru ușile Impărătești, de mătase, în valoare de 25 l. 20 b. Pentru refacerea iconei Sf. Ión Botezătorul de la fruntea bisericii a contribuit D-nul Căpitan Gh. Plesnilă, cu 5 l. D-na Fotinia Bucur, a contribuit pentru refacerea iconei Maicei Domnului cu suma de 3 l.

. Chiriarchia Dunărei de jos, aduce mulțămiri publice persónelor mai jos notate, cari au contribuit la cumpărarea unei fețe de atlas, pentru proshinitar, bisericii din cotuna Inancisme, parochia Cogelac, jnd. Tulcea, cu sumele arătate în dreptul fie-căruia: Preotul Ión Constantinescu cu 2 lei, Selu Dobrea 50 b. Nicolae Murgușanu 1 leu 20 b. I. Balaban 2 l. Petcu Nicola 50 b. Gh. Nicola 50 b. Marin Stănescu 1 leu. Const. Ilie 60 b. Filip Asadurian 50 b. V. Stoianov 40 b. Const. Miron 50 b. Nistor Dancescu 50 b. Ivan Velicu 1 leu. Selu Dimitrie 70 b. Vasile Vasile 50 b, Ștefan Stanciof 50 b. Haralambie Cristea 70 b. Maria Șeitan 50 b. Maria Brateiú 60 bani și Ortansa Martin 50 b.

Chiriarchia Dunărei de jos, exprimă mulțămiri persónelor mai jos notate, cari au bine-voit a dăruí bisericii parochiale cu serbarea Sf. M.M. Gheorghe din parochia Michai Bravul, județul Brăila, mai multe obiecte de valoare după cum se arată în dreptul fie-căruia: Dl. Ión Moldovénu și soția sa Maria au dăruit piatra de marmoră de pe Sf. Masă în valoare de 150 lei, cum și un clopoțel în valoare de 2 lei și 50 bani. Ghiță Nicolau cu soția sa Neașa din urbea Brăila au dăruit s-tele Vase complete de argint de China, în va-

lôre de 120 lei. Paraschiya Nicolau Noghe din comuna Michai Bravu, a dăruit o candelă de argint de China pentru serafimi în valôre de 60 lei. Marina preot Cosma Lungulescu a dăruit o candelă de argint de China în valôre de 25 l. Tudor Gheorghe cu soția sa Nêga, idem o candelă în valôre de 25 lei. Tudosiea Gh. Burlacu, idem o candelă în valôre de 25 lei. Ión Ionașcu din cotuna Victoria, idem o candelă în valôre de 25 lei. Iordache Popa cu soția sa Nedelea, idem o candelă în valôre de 25 lei și Ión Popa cu soția sa Christina, din comuna Berteștii de jos, idem o candelă în valôre de 25 lei.

Chiriarchia Dunărei-de-jos exprimă mulțămiri D-nei Elena Gh. Fulger din Galați care a dăruit bisericei „Intrarea în biserică“ (Vovidenia) din șa urbe, două rînduri vestminte preoțești de catifea nêgră cu tôte accesoriile lor, un stichar diaconesc și trei acoperăminte: pentru Proschinitar, Analog și pentru o masă. Asemenea a mai dăruit pentru cimitirul general un felon și epitrachil de plisă nêgră tôte în va 70lôre de 0 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimă mulțămiri persónelor mai jos notate, cari aũ bine-voit a face donații bisericei parohiale „Sfintii Impêrați“ și bisericii filiale „Sfintii Trei Ierarchi“ din parohia Jorăsci, jud. Covurlui. Primăria comunei Jorăsci, a donat suma de 200 lei pentru împrejmuirea bisericei parohiale cu gard de scânduri. D-l Vasile Savin, un chivot argint de China, în valôre 80 lei și o Evanghelie legată în piele marochin în valôre de 25 l. Epitropia bisericei parohiale a donat un sfeșnic—tricheriũ—argint de China, pentru Sfînta Masă, în valôre de 34 l. D-l Nica Gh. Amuș, un rînd vestminte preoțești. adamască de lână în valôre de 60 l. D-l Haralambie Crăescu, una cruce argint de China, în valôre de 24 l. D-na Paraschiya C. Gheorghiu, una cuvertură de pluș în valôre de 10 l. D-na Bucura L. Istrate, una prostire de matasă, pentru Sf. Masă, în valôre de 12 l. D-l Zaharia Buțurca și epitropia a donat bisericei filiale, un sfeșnic—tricheriũ—argint de China pentru Sf. Masă, în valôre de 34 l. D-nii Theodor Caraman, Gh. Th. Strat și Constantin C. Dodu, aũ contribuit cu câte 2 l., 28 enoriași câte 1 leũ; iar alți 60 enoriași câte 50 bani și epitropia cu restul de 16 lei pentru cumpărarea unui chivot, argint de China, pentru conservarea sîntelor în valôre de 80 l. D-l Mardare N. Guțu un rînd vestminte preoțești, în valôre de 140 lei, bisericei parohiale „Sf. Voevođi“, parohia Tulucești, șașul județ.

Chiriarchia Dunărei-de-jos exprimă mulțămiri persónelor mai jos arătate, pentru donațiunile notate în dreptul fie-căruiã dupã cum urmêzã: D-l Gheorghe Codrescu și soția sa Elena, aũ dăruit bisericii din parohia Tusla, jud. Constanța, trei perdele frumoșe pentru icónele Impêrâtești, în valôre de 20 lei. Prea Sfințitul Episcop al Eparhiei Râmnicului Noului Severin, a donat bisericii din parohia Dulgheru, șașul județ, cãrți în valôre de 50 l. Prea Sfințitul Episcop

cop al Eparachiei Argeșului, a donat iarăși Țisei bisericii din parohia Dulgheru, cărți în valoare de 21 lei și D-l Ștefan librar a donat aceleleași bisericii, iarăși cărți în valoare de 6 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos exprimă mulțămiri persónelor mai jos arătate, cari aũ bine voit a dǎrui bisericeii cu patronul Sf. M. Gheorghe parochia Garvan, jud. Tulcea, obiectele notate în dreptul fie-cǎruia dupǎ cum urmǎzǎ: Maestrul Ilie Veliu o iconiță în valóre de 5 l. Dumitre Hogeza iconița Sf. Grigore, în valóre de 5 l. Mitu Bacea o iconiță a Sf. Siridon, în valórea de 5 lei și Vasile Nicolae iconița Sf. Ierarch Vasilie în valóre de 5 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimǎ mulțámiri, D-lui Spiru Focșa și soției sale Elena, din Galați, cari aũ bine-voit a dǎrui bisericeii sf. Ierarch Nicolae din parochia Azaclǎu, jud. Tulcea, un rînd de sfinte vase de argint, pentru liturgisit, în valóre de 175 lei, precum și D-lui Ion Tomoșoiu din cotuna Canat Calfa, jud. Tulcea, care a dǎruit, Țisei bisericeii un elopot în valóre de 260 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimǎ mulțámiri epitropiei bisericeii Sf. Apostoli Petru și Pavel din urbea Brǎila, eare a bine-voit a dona bisericeii parohiale cu serbarea Adormirea maiceii Domnului, parochia Ciocile, jud. Brǎila, urmǎtorele obiecte de la biserica veche și anume: douǎ strane pentru cǎntǎreți, douǎ sfeșnice mari de lemn, un iconostas și un dulap pentru pangar, tóte în valóre de 60 lei.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimǎ mulțámiri D-lui Constantin Cristea, din urbea Brǎila, care a bine-voit a dona bisericeii cu serbarea „Sf. Ierarh Nicolae“ parochia Pirlita, jud. Govurlui, un poli-candru în valóre de 150 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimǎ mulțámiri D-șórelor Acsinia și Ecaterina Dimofte din Brǎila cari aũ bine-voit a dona bisericeii cu serbarea „Adormirea Maiceii Domnului“ din Țisa urbǎ o fața pentru sf. Masǎ de atlas brodatǎ cu mǎtase în valóre de 100 l.

Comitetul Redactor al acestei Reviste rógǎ cu tot dinadinsul pe Domnii abonați directi din țarǎ și streinǎtate a înainta D-lui Casier al Revistei, Str. Muselor No. 24, costul abonamentului pe anii neachitați, făcǎndu se cunoscut cǎ nu li se va mai trimite Revista celor care nu vor achita abonamentul.